

**KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLAI KAR**

ÓVODAPEDAGÓGUS

ALAPKÉPZÉSI (BACHELOR) SZAK

KÉPZÉSI PROGRAMJA

NAGYKÖRÖS

2013

TO0103			A DIFFERENCIÁLÁS PEDAGÓGIÁJA AZ ÓVODÁBAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	45	3	3	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Olyan speciális ismeretek nyújtása, amelyeknek tudatában a leendő óvodapedagógusok képessé válnak az óvodás gyermekek egyedi jellemzőinek sokoldalú megismerésére; és sajátos nevelési igényének felismerésére; érzékenyvé tenni a hallgatókat az óvodás gyermekek egyéni szükségleteinek felismerésében, és felkészíteni őket az ennek megfelelő bánásmód alkalmazására; megfelelő, differenciált, fejlődést elősegítő hatásrendszer megtervezésére, megszervezésére, elemzésére (pedagógiai módszerek, eszközök, szervezési formák, irányítási módok és az egyes tevékenységek folyamata) A hallgatók tájékoztatása a segítő szervezetek, szakszolgálatok hálózatával.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Törvényi háttér (Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, és A nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve, A fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve) Különbségek a gyermekek fejlődésében (pl. adottságok, temperamentum, képességek, stb.) A másság, a személyiség sajátos szerveződése. A differenciálás, szegregáció, integráció, inklúzió Fejlődési zavarok (DSM – IV – kategóriái szerint) A fejlődési zavarok megjelenési formái az óvodában A differenciálás területei és pedagógia hatásrendszere (pedagógia módszerek, eszközök, szervezési formák, irányítási mód stb.) Az óvodapedagógus mint a pedagógiai hatásrendszer közvetítője</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Henning, Köhler: Rossz gyerekek pedig nincsenek. Szépnap könyvek, 2003. Martonné Tamás Márta (szerk.): Fejlesztő pedagógia (A fejlesztés főbb elméletei és gyakorlati eljárásai). ELTE Eötvös Kiadó, Bp., 2002. Porkolábné Balogh Katalin– Balázsné Szűcs Judit– Szaitzné Gregorits Anna: Komplex prevenció óvodai program. Trefort Kiadó, Bp., 2004.</p> <p>AJÁNLOTT IRODALOM: Gósy Mária: Gyermekkori beszédészlelési és beszédmegértési zavarok. Budapest, 1996. Kósáné Ormai Vera: Személyiségfejlesztő játékok. OKI, Bp., XII. ker. Pedagógiai Kabinet, 1998. Folyóiratok (Átmenetek: Boa, Fejlesztő Pedagógia, Speciális Nevelés, Óvodai Nevelés)</p>					

TO0402			ALKALMAZOTT PEDAGÓGIA AZ ÓVODÁBAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elemezni a hazai közoktatásügy és az óvodai nevelés összefüggéseit, • ismerje a tartalmi szabályozás dokumentumait és tudja azokat több szempontból elemezni, • ismerje a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének specifikumait kiemelten az óvodai nevelés vonatkozásában, • ismerje és vállalja a pedagógus etika normáit, és ezek szerint készüljön hivatására, • tudja, hogy kompetenciájából milyen szakmai lehetőségei és feladatai adódnak, • ismerje meg a családokkal, a bölcsődével, az iskolával való együttműködést, a társintézményekkel, fenntartókkal való kapcsolattartást elősegítő sikeres kommunikáció alapelveit és feltételeit, • legyen képes a szakszolgálatokkal való kooperáció jogi, szakmai, etikai feltételeit tudatosan használni, • ismerje az önképzés lehetőségeit, innovatív pedagógiai tevékenység elemeit. 					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gyermekvédelem aktuális kérdéseinek elemzése, • az óvodapedagógus gyermekvédelemben betöltött szerepe, a problémák megoldásának gyakorlati megközelítése, • a sajátos nevelési igényű gyermekek esélyeinek növelése az integrált és inkluzív nevelés keretein belül, • az óvoda és a család együttműködésének releváns formáinak bemutatása, • az óvoda mint szervezet belső és külső kapcsolatrendszerének értelmezés, • a szakirodalomban való tájékozódásra és a tudatos felhasználásra való felkészítés a tartalmi szabályozás változásainak és az aktuális óvodaügyi kérdések követése érdekében, • az óvodapedagógus személyiségének és szerepének több oldalról történő megközelítése, kiemelten a mentálhigiéné és a pályaszocializáció (képzés, továbbképzés) szemszögéből, • a pedagóguspálya etikai és munkajogi kérdései. 					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hegedűs Judit: Gyermek- és ifjúságvédelem. In: Ronkoviczné dr. Faragó Eszter (szerk.): Hátrányok és stratégiák. Trezor Kiadó, Bp., 2003. 9-39. 2. Réthy Endréné: A speciális szükségletű gyermekek nevelése, oktatása Európában. Az integráció és inklúzió elméleti és gyakorlati kérdései. Magyar Pedagógia, 2002. 3. 					

3. Szivák Judit (szerk.): Minőség az óvodában. OKKER, Bp., 2001.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Nagyné Szarka Júlia: Az óvónők szakmai elkötelezettsége I. Óvodai Nevelés, 2000. 9., II. rész Óvodai Nevelés, 2000. 10., III. rész Óvodai Nevelés, 2001. 1.
2. Vágó Irén: Óvodai intézményrendszer, óvodai nevelés az ezredfordulón. Új Pedagógiai Szemle, 2002. 12.
3. internetes források

TK2902			ÁLTALÁNOS PEDAGÓGIA ÉS DIDAKTIKA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	előadás	vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- megismertetni a hallgatókat az általános pedagógia és az oktatástan alapvető – és a jelen gyakorlat szempontjából is releváns – ismeretanyagával;
- impulzusokat adni a hallgatók saját korábbi és jelenlegi oktatási élményeinek felszínre hozásához és elemzéséhez;
- tapasztalatszerzési és "belegondolási" lehetőségek biztosítása a praxis számukra ez idáig ismeretlen területein;
- az elmélet és gyakorlat kapcsolódási pontjainak felmutatásával a hallgatók pedagógiai érzékenységének fokozása.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A társadalmi pedagógiai gyakorlat funkciója. A neveléstudomány/ok szakágai, kutatási módszerek, társtudományokkal való kapcsolatok. Szocializáció – nevelés – oktatás. Nem-professzionális és professzionális nevelés, oktatás.
- A hazai iskolarendszer jelenlegi helyzete. Az iskolarendszer funkciói: e funkciók kapcsolása az egyes iskolafajtákhoz, különös tekintettel a kötelező iskoláztatás megalapozó szakaszára. A közoktatás aktuális problémái.
- A nevelés, oktatás intencionális jellege. A célok forrásai: a társadalom (az oktatáspolitikai közvetítésével); a helyi társadalom; az iskolafenntartó; az iskola koncepciója; egyes pedagógusok, csoportok; tanuló/k. A célok megjelenése a különböző dokumentumokban (alkotmány, Gyermekek Jogok Chartája, közoktatási törvény, nemzeti alaptanterv, kerettanterv, pedagógiai program, helyi tanterv, a tanító napi gyakorlatához kapcsolódó tervek). A célok irányultsága: kognitív, affektív, pszichomotoros; tartalom- és eszköztudás; ismeret, jártasság, készség, képesség, kulcskompetenciák, attitűd. Értékek az oktatásban. A célok megfogalmazásának és elrendezésének lehetséges módjai. Egységes, szelektív és differenciált célok az oktatásban.
- A tudás létezési módjai. Ismeret és operatív jellegű tudás. Képességek rendszere.
- Az életkori osztály mint az iskola hagyományos szociális alapegysége. Az osztályokba sorolás lehetséges kiindulópontjai. Koedukáció. Integráció. Az osztálybontás okai, formái, lehetőségei. Az osztálylétszám. Ugrás és bukás, a fejlesztési szakaszokban való gondolkodás és ennek törvényi háttere. Felkészítés az élethosszig tartó tanulásra.
- A tanítási óra mint az oktatás leggyakoribb időegysége, hagyományos szervezeti formája. A tanítási órához kapcsolódó problémák és megoldások: időtartam és fáradékonyság; rituálék, sablonok; az oktatási tartalom széttagolása, mozaikszerűsége; közös és egyéni órarendek. Sajátos időkezelés az epochális és a projekt oktatásban.
- Tanulás az osztálytermen, a szaktantermen vagy az iskolán kívül (könyvtár, múzeum, kirándulás, erdei iskola). Tanulás a tanítási órák között: otthoni tanulás; napközi otthon, iskolaotthon, klub, fejlesztő csoport.

- Az oktatás szervezési módjainak sajátosságai, alkalmazásuk lehetőségei, hatékonyságuk feltételei. A szervezési módok mint az egységesség, mint a szelekció, mint a differenciált fejlesztés eszközei. A tradicionális tanítási stratégia kritikai elemzése.
- Az oktatás módszerei mint a tanár és tanuló eljárásai. A módszerek kiválasztását meghatározó tényezők. A közlés. A megbeszélés. A bemutatás. A tanulók tevékenysége. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének módszerei.
- Az oktatás eszközei. Az eszközök négy „nemzedéke”. Az informatika által felkínált lehetőségek.
- A tanterv funkciója, változatai. A tananyag kiválasztásának, valamint vertikális és horizontális elrendezésének módjai. A tartalmi szabályozás tantervi szintjei. A helyi tanterv készítése. A pályakezdő tanító a helyi tanterv készítésének folyamatában.
- Az oktatási folyamat értelmezése. Az oktatási folyamat során megvalósuló didaktikai feladatok: adatok, élmények, tapasztalatok; elemzés; elvonatkoztatás, általánosítás; alkalmazás; rögzítés; rendszerezés; ellenőrzés, értékelés; az elsajátítás pszichikai feltételeinek biztosítása. Az oktatás menetének logikai szempontú elemzése. A tanulók eltérő fejlesztési igényeihez való alkalmazkodás a tanulás folyamatában.
Az oktatás tervezésének napi gyakorlatban megjelenő szintjei: a tanév, a téma, a tanítási óra tervezése. Az egyes tervezési szintek sajátosságai, dokumentumai (tanmenet; tematikus terv, egyéni fejlesztési terv, epocha terv, projekt terv; óra-tervezet, óravázlat). Tervezés és megvalósítás, önreflexió, óraelemzés.

SZAKIRODALOM:

- **Báthory Zoltán (1992): *Tanulók, iskolák – különbségek*. Tankönyvkiadó, Budapest.**
- **Csapó Benő (szerk.): *Az iskolai műveltség*. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.**
- **Csapó Benő: *A képességek fejlődése és iskolai fejlesztése*. Akadémia Kiadó, Bp., 2003.**
- **Difer Programcsomag. Mozaik Kiadó, Szeged, 2004.**
- **Falus Iván (1998, szerk.): *Didaktika*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.**
- **Hunyady Györgyné – M. Nádasi Mária (1996, szerk.): *A helyi tanterv készítésétől a tanítási óráig*. BTF, Budapest.**
- **Nagy Sándor (1993): *Az oktatás folyamata és módszerei*. Volos Kiadó, Budapest.**
- **Nagy József: *A megtanítás stratégiája*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1984.**
- **Nagy József: *XXI. század és nevelés*. Osiris Kiadó, Budapest, 2000.**
- **Zsolnai József: *A pedagógia új rendszere címszavakban*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1996.**

TK6314			ANGOL NYELV I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	45	3	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédkésztség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Íráskésztség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság
Életformák
Generációk
Tanulás, iskola
Iskolák
LLL
Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

1. John and Liz Soars: New Headway Pre-Intermediate ; Third Edition, Oxford
2. John and Liz Soars: New Headway Intermediate; Third Edition, Oxford
3. Némethné Hock Ildikó: 1000 Questions 1000 Answers – Lexika Kiadó
4. Thomas Williams: Készüljünk a szóbeli nyelvvizsgára angolból! –Maxim Kiadó
5. Raymond Murphy: English Grammar in Use – Cambridge University Press
6. Máthé Elek: Angol képleírási gyakorlatok – Paginarum Kiadó
7. Dókus Tünde: Angol szituációk – Lexika Kiadó

TK6315			ANGOL NYELV II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	45	3	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédképesség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Írásképesség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság
Életformák
Generációk
Tanulás, iskola
Iskolák
LLL
Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

8. John and Liz Soars: New Headway Pre-Intermediate ; Third Edition, Oxford
9. John and Liz Soars: New Headway Intermediate; Third Edition, Oxford
10. Némethné Hock Ildikó: 1000 Questions 1000 Answers – Lexika Kiadó
11. Thomas Williams: Készüljünk a szóbeli nyelvvizsgára angolból! –Maxim Kiadó
12. Raymond Murphy: English Grammar in Use – Cambridge University Press
13. Máthé Elek: Angol képleírási gyakorlatok – Paginarum Kiadó
14. Dókus Tünde: Angol szituációk – Lexika Kiadó

TK6316			ANGOL NYELV III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	45	3	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédkészség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Íráskészség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság
Életformák
Generációk
Tanulás, iskola
Iskolák
LLL
Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

15. John and Liz Soars: New Headway Pre-Intermediate ; Third Edition, Oxford
16. John and Liz Soars: New Headway Intermediate; Third Edition, Oxford
17. Némethné Hock Ildikó: 1000 Questions 1000 Answers – Lexika Kiadó
18. Thomas Williams: Készüljünk a szóbeli nyelvvizsgára angolból! –Maxim Kiadó
19. Raymond Murphy: English Grammar in Use – Cambridge University Press
20. Máthé Elek: Angol képleírási gyakorlatok – Paginarum Kiadó
21. Dókus Tünde: Angol szituációk – Lexika Kiadó

TK6317			ANGOL NYELV IV.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	45	3	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédképesség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Írásképesség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság
Életformák
Generációk
Tanulás, iskola
Iskolák
LLL
Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klímaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

- 22. John and Liz Soars: New Headway Pre-Intermediate ; Third Edition, Oxford
- 23. John and Liz Soars: New Headway Intermediate; Third Edition, Oxford
- 24. Némethné Hock Ildikó: 1000 Questions 1000 Answers – Lexika Kiadó
- 25. Thomas Williams: Készüljünk a szóbeli nyelvvizsgára angolból! –Maxim Kiadó
- 26. Raymond Murphy: English Grammar in Use – Cambridge University Press
- 27. Máthé Elek: Angol képleírási gyakorlatok – Paginarum Kiadó
- 28. Dókus Tünde: Angol szituációk – Lexika Kiadó

TO0219			AZ ÓVODAI TESTNEVELÉS MÓDSZERTANA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az óvodás korú gyermekek optimális terhelésének tervezéséhez és szervezéséhez szükséges ismeretek rendszerbe foglalása (inklúziós szemlélet megszilárdítása, a differenciált fejlesztés folyamat jellegű értelmezése, adaptációs készség kialakítása, az egyéni fejlettség eltérő szintjéből adódó problémák feltárása és feloldása); A testnevelés sajátos szerepének tudatosítása az egészséges életmódra nevelés elméletében és gyakorlatában (nézetek, életmód minta közvetítésére történő beállítódás, gyakorlati pedagógiai tudás önálló arculatának megjelenése, szakmai elkötelezettség és felelősség kialakítása, együttműködési készség).</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: rendelkezzenek az óvodai testnevelés anyagának módszereinek és szervezésének ellátásához szükséges gyakorlati tudással; tudják a kialakított tudáselemeket alkotó módon felhasználni a mozgásfejlesztés során; alakuljon ki olyan kedvező hozzáállás, amely szilárd motivációs bázist hoz létre a későbbi életkorokban történő mozgástanuláshoz; legyenek képesek az eltérő fejlettségi szintekhez igazodó differenciált fejlesztés megvalósítására; csoportos megfigyelés és tevékenységkísérés útján szerezzenek tapasztalatot a testnevelés területén;</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: <i>Az óvodai Nevelés Alapprogramja. OM. 1998. (testnevelésre vonatkozó rész és az egészséges életmódra nevelés részek)</i> Gaál S.-né - dr. Bencze S.-né: <i>A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára.</i> TSF PFK, Szarvas, 2004.</p>					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM: Prisztóka Gy.: <i>Testnevelés-elmélet.</i> Dialóg Campus, Budapest - Pécs, 1998</p>					

TO0224			BÁBJÁTÉK MÓDSZERTANA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A tantárgy elsajátításának célja: A bábjáték történetének, jelentőségének megismertetése, különös tekintettel annak lélektani hatásaira (élmény- és feszültségfeldolgozás, konfliktuskezelés). Bábkészítés technikák elsajátítása. A bábmozgatási készség fejlesztése. A bábozás lehetőségei a differenciált nevelésben. Kultúrtörténeti anyagok feldolgozásával hagyományok tiszteletére, őrzésére nevelés.</p>					
<p>A tantárgy tartalma, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák: A dráma- és a bábjáték elmélete (közös vonások és különbségek) A műfaji sajátosságok (komplex, stilizált, animáció) A báb ősi formája, rituális funkciója. Bábfajták (a különböző anyagokban rejlő felhasználási lehetőségek) A bábjáték lélektana. A pedagógiai bábjáték, (a bábjáték lehetőségei különböző pedagógiai helyzetekben). Az óvodai bábjáték módszertana. Lehetőségek az értelmi, esztétikai, etikai és közösségi nevelésben. Az óvónő beszéde a pedagógiai célú bábjátékban. A bábjátékos színészi munkája: hang, beszéd, mozgás. A bábszínpadi rendezés. <i>A hallgató ismerje:</i> A bábkészítés technikáit; A bábjáték, a bábozás személyiségre gyakorolt komplex hatásrendszerét; Az óvodai bábjáték lehetőségeit a különböző nevelési és tevékenységi területeken, különös tekintettel a differenciált, integrált, illetve inkluzív nevelés területeire. <i>A hallgató rendelkezzen:</i> A bábmozgatáshoz szükséges készségekkel; Környezettudatos szemlélettel az anyagok kiválasztása során. <i>A hallgatónak fejlődjön:</i> a metakommunikációs, verbális- és non-verbális képessége; és az improvizatív képessége.</p>					
<p>Kötelező irodalom: Szentirmai László: Bábjáték – Kézzelel – Bábbal. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998. A bábjátékról. Szöveggyűjtemény az ELTE TÓFK NOK, EOK, NTK hallgatóinak – Szerk. Dienes Erika. Bp. 2002. Ajánlott irodalom: Juharosné M. Pirooska: Pedagógiai bábjáték. A játék sója. Kazanlár Emil: A bábjáték. Solymos Neszta: A bábjáték a korszerű óvodai nevelés szolgálatában III. Mácsai K.: Kicsinyek világa. Bábjáték és árnyjáték, színdarabok. Mészáros V-né: Óvodai bábjáték. Tarbay E. szerk.: Bábtörténeti kalandozás</p>					

Kós L.: A bábszínház technikája.
Kovács Ildikó: Bábszínpadi rendezés
Lenkefi K.: Bábkészítés.
Polcz Alaine: Bábjáték és pszichológia
Kós L.: Bábjátszás Magyarországon.
Szilágyi D. szerk.: A mai magyar bábszínház.
Pónics Gy.: Bábok és gyerekek.
Cs-né Simon Alice: Bábos mesekönyv óvodásoknak és iskolásoknak

TK0505			BESZÉDMŰVELÉS, LOGOPÉDIAI ISMERETEK		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- Az alapvető kommunikációs formák megismertetése, a metakommunikációs és a verbális kommunikációs eszközök elemzése és gyakorlati megvalósítása.
- A hallgatók beszédének az anyanyelvi normákhoz igazítása az alapvető hangképzési, és szövegfonetikai gyakorlatok segítségével.
- A helyes tanítói előadói stílus kialakítása.
- Beszédművelési gyakorlatok alkalmazása a korosztályhoz igazítva.
- A tanítói megszólalás felelősségének tudatosítása.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

1. A beszédművelés tantárgy anyaga, céljai, összefüggései az alsó tagozatos anyanyelvi neveléssel – a kulturált közéleti és tanítói beszéd.
2. A kommunikáció lehetséges formái. A metakommunikáció szerepe a közlésben: gesztus, mimika, testtartás, térközszabályozás, tekintettartás.
3. A helyes beszédlevegzés, a helyes levegő-gazdálkodás elsajátítását elősegítő gyakorlatok.
4. A magánhangzók képzése
5. A mássalhangzók képzése
6. Ejtéshibák – beszédhibák
7. A beszédsebesség, beszédritmus zavarai
8. A hangszín, a hangfekvés-terjedelem
9. A hangerő-terjedelem
10. A helyes artikuláció – artikulációs gyakorlatok a hallgatók beszédtevékenységének javítására: artikulációs, tempó, időtartam gyakorlatok. A beszédtempó és a ritmus szerepe.
11. A mondat és szövegfonetikai eszközök szerepe beszédünkben. A hanglejtés; a szakasz- illetve a mondatdallam. Mondat és szövegfonetikai eszközök jelölése konkrét szövegeken.
12. A beszéd szünetfajtái, szerepük a beszédben és a felolvasáskor.
- 13- 14. A szöveg reprodukciója, mnemotechnikai eljárások. Kívülről megtanult szövegek bemutatása.

SZAKIRODALOM:

1. Wacha Imre: A korszerű retorika alapjai. Bp., 1994. Szemimpex Kiadó.
2. Hernádi Sándor, Beszédművelés, Osiris, Budapest, 2003.
3. Montágh Imre, Mondjam vagy mutassam?, Holnap kiadó, Budapest, 2001.
1. Fercsik-Raátz, Kommunikáció szóban és írásban, Krónika Nova Kiadó, Bp, 2003.
2. Fekete László: Beszédművelési gyakorlatok és irányításuk. Kaposvár, 2001. CSVMTF és a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó RT.
3. Allan Pease, Testbeszéd, Park, Budapest, 2004.
4. Allan Pease, Szóbeszéd, Park Kiadó, Bp, 1997.
5. Montágh Imre, Figyelem vagy fegyelem?!, Holnap kiadó, 1996.
6. Montágh Imre: Nyelvművelés. A beszéd művészete. Budapest, 1989, Múzsák Könyvkiadó.

TK2905			BEVEZETÉS A PSZICHOLÓGIÁBA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	előadás	vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A pszichológia oktatása segítse elő a pedagógiai tevékenységhez szükséges érett személyiség kialakulását, járuljon hozzá a hallgatók gyermekcentrikus szemléletének, pedagógiai képességeinek formálásához, és nyújtson korszerű, a pedagógiai gyakorlatban alkalmazható pszichológiai ismereteket. Az ön- és társismeret fejlesztése révén fokozza a társas interakciókban mutatott hatékonyságot. Biztosítson rálátást az ember lelki működésének és viselkedésének alapvető törvényszerűségeire. Mutassa be az egyes életkori szakaszok jellemzőit, a pszichikus folyamatok fejlődésének menetét, fejlesztésének lehetőségeit, és a szocializációs színtereket. Tegye tudatossá a pedagógiai tevékenység pszichológiai vonatkozásait, hatásmechanizmusait. Fejlessze a hallgatókban a gyermekek valós szükségletei iránti érzékenységet.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Pszichológiai alapfogalmak, jelenségek, elméletek és vizsgálati módszerek.
- Pszichológiai megközelítések, nézetek, elméletek.
- Megismerő folyamatok, kognitív működés és pszichés állapotok.
- Az emberi fejlődés általános menete és a személyiség individuális szerveződése.
- A személyiségfejlődés sajátosságai, törvényszerűségei, általános és egyedi vonásai.
- Az egyes pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának nyomon követése.
- A pedagógiai hatékonyság kulcsa, empátia és tolerancia fejlesztése a gyermekek iránt.
- Speciális bánásmódot igénylő tanulók.
- A szociálpszichológia azon területei, mely képessé teszik a hallgatókat a pedagógiai munka pszichológiai összetevőinek, jelenségeinek, problémáinak felismerésére, megértésére és a pszichológiai szempontok alkalmazására.
- A hallgatók pályaszocializációjának elősegítése, a tanítói tanulmányokhoz szükséges készségek és képességek fejlesztése.

SZAKIRODALOM:

- Balogh László: *Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban*. Urbis Könyvkiadó, Budapest, 2006.
- Buda Béla: *A személyiségfejlődés és a nevelés szociálpszichológiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.
- Gyöngyösiné Kiss Enikő, Oláh Attila: *Vázlatok a személyiségről: a személyiség-lélektan alapvető irányzatainak tükrében*. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2007.
- Keményné dr. Pálffy Katalin: *Alapozó pszichológia*. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest, 1998.
- Kolozsváry Judit: *Más gyerek, más szülő, más pedagógus*. OKKER Kft., Budapest, 2002.
- Mészáros Aranka (szerk.): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 1997.
- N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest, 2004. Séra L.: *Általános pszichológia*. Comenius Bt., Pécs, 2001.
- Tóth László: *Pszichológia a tanításban*. Pedellus Tankönyvkiadó Kft., Debrecen, 2008.

- Vajda Zsuzsanna (1999): *A gyermek pszichológiai fejlődése*. Helikon, Budapest.
- Vajda Zsuzsanna, Kósa Éva: *Neveléslélektan*. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.

TK0501			BIBLIAISMERET I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Egyedi intézményi specialitásként a tanító, óvodapedagógus szakos hallgatók az Egyházismeret mellett általános tájékozódást kapnak a Biblia keletkezéséről és főbb mondanivalóiról, ami a zsidó-keresztyén eredetű európai civilizáció, gondolkodás és művelődés vitathatatlan alapja. A tanegység első fele az Ószövetség keletkezését, világát, tartalmát és üzenetét foglalja össze Izráel történetének összefüggései között.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Főbb témák:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Általános bevezetés a Bibliába, a Szentírás felosztása; az ószövetségi kánon kialakulása; az Ószövetség felosztása, szerzői és nyelve 2) Az őstörténet(ek); Mózes könyvei; a pátriarka kor, egyiptomi szolgaság, pusztai vándorlás; Tízparancsolat 3) A történeti könyvek; honfoglalás, bírák, királyok kora; kettős királyság; korai prófétizmus 4) Prófétai könyvek 5) Babiloni fogság 6) A hazatérés kora, Ezdrás és Nehémiás működése; fogság utáni prófétizmus 7) Az öt tekercs könyvei 8) Bölcsességirodalom, Zsoltárok 9) Krónikák 10) Dániel 11) Kitekintés: apokrifok (deuterokanonikus könyvek), Qumrán, az intertestamentális kor, vallási irányzatok 					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Burján Tamás–Pecsuk Ottó (szerk.): <i>Bibliai iránytű</i>. Budapest, 2010. ▪ Pecsuk Ottó (szerk.): <i>Bibliaismereti kézikönyv</i>. Budapest, 2008. ▪ Rózsa Huba: <i>Mi a Biblia?</i> Budapest, 42010. 					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Herczeg Pál: <i>Érted is, amit olvasol?</i> Budapest, 2000. (több kiadás) ▪ Karasszon István: <i>Ószövetségi ismeretek vallástanár szakos hallgatók számára</i>. Komárom, 2006. ▪ Nagy István: <i>Az Ószövetség könyveinek ismertetése</i>. Nagykőrös, 2011. ▪ Rózsa Huba: <i>Az Ószövetség keletkezése. Bevezetés az Ószövetség könyveinek irodalom- és hagyománytörténetébe</i>. Budapest, 1986. ▪ Rózsa Huba: <i>Kezdetkor teremtette Isten. A bibliai őstörténet magyarázata (Ter 1-11.)</i>. Budapest, 1997. ▪ Rózsa Huba: <i>Őstörténet. A világ keletkezése és az emberiség eredete a Biblia szerint</i>. Budapest, 2008. ▪ Soggin, Alberto J.: <i>Bevezetés az Ószövetségbe. A kezdetektől az alexandriai kánon lezárásáig</i>. Budapest, 1999. 					

TK0502			BIBLIAISMERET II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Egyedi intézményi specialitásként a tanító, óvodapedagógus és szociális munka szakos hallgatók az Egyházismeret mellett általános tájékozódást kapnak a Biblia keletkezéséről és főbb mondanivalóiról, ami a zsidó-keresztény eredetű európai civilizáció, gondolkodás és művelődés vitathatatlan alapja. A tanegység második fele az Újszövetség keletkezését, világát, tartalmát és üzenetét foglalja össze.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Főbb témák:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Az Újszövetség keletkezése, kánontörténete, felosztása, szövege és nyelve 2) Az evangéliumok ismertetése (szinoptikusok és János) 3) Az Apostolok cselekedetei 4) Pál élete és működése; a páli levelek 5) Zsidókhöz írt levél; katolikus levelek 6) János levelei 7) Jelenések könyve 8) Kitekintés: az ős- és ógyház élete és irodalma; bibliafordítások 					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Burján Tamás–Pecsuk Ottó (szerk.): <i>Bibliai iránytű</i>. Budapest, 2010. ▪ Pecsuk Ottó (szerk.): <i>Bibliaismereti kézikönyv</i>. Budapest, 2008. ▪ Rózsa Huba: <i>Mi a Biblia?</i> Budapest, 2010. 					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Balla Péter: <i>Az újszövetségi iratok története. (Bevezetéstani alternatívák.)</i> Budapest, 2008. ▪ Budai Gergely–Herczeg Pál: <i>Az Újszövetség története</i>. Ref. Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Bp., 1985. ▪ Herczeg Pál: <i>Érted is, amit olvasol?</i> Budapest, 2000. (több kiadás) ▪ Nagy István: <i>Az Újszövetség könyveinek ismertetése</i>. Nagykőrös, 1995. ▪ Schweizer, Eduard: <i>Teológiai bevezetés az Újszövetségbe</i>. Budapest, 2004. 					

TK0511			CSOPORTOS PEDAGÓGIAI GYAKORLAT I. (TÖMBÖSÍTVE 2 NAP)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	gyakorlat	minősített aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Csoportos foglalkozások a képzés első és utolsó félévében. A pályaszocializáció sikere érdekében a tanítói mesterség sikeres végzéséhez szükséges attitűdök, készségek, képességek fejlesztése; az önismeret-önnevelés igényének felkeltése, fokozása; a társas viselkedés hatékonyságának növelése. A tanítói pályához szükséges kompetenciák intenzív fejlesztése. Az összevont komplex szakmai gyakorlatra való előkészület, valamint a gyakorlati képzés elemző, értékelő lezárása. A pálya iránti elkötelezettség, pozitív viszonyulás erősítése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Speciális technikák alkalmazásával a hallgató szerezzen ön- és társismereti tapasztalatokat. Fejlessze kommunikációját, empátiáját, toleranciáját, konfliktuskezelő képességét; gyakorolja ezeket szimulált helyzetekben és valós élmények feldolgozása során; készüljön fel a pályán várható interperszonális eseményekre és gyakorolja azok hatékony kezelését. Előzetes tájékozódás és tapasztalatszerzés a gyakorlati képzés helyéről, ennek bemutatása. Tevékenységi formák előkészítése, tervezése, bemutatása. A saját tevékenység elemzése: a folyamatok elemzése keretében önelemzés, önértékelés.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Aronson, E.: A társas lény, Akadémiai Kiadó, 2008 Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, Tankönyvkiadó, Bp., 1988. Buda Béla: Az empátia – a beleélés lélektana, Urbis Kiadó, 2006.</p>					

TK0512			CSOPORTOS PEDAGÓGIAI GYAKORLAT II. (TÖMBÖSÍTVE 2 NAP, KÜLSŐ GYAKORLAT UTÁN)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	30	2	2	gyakorlat	minősített aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Csoportos foglalkozások a képzés első és utolsó félévében. A pályaszocializáció sikere érdekében a tanítói mesterség sikeres végzéséhez szükséges attitűdök, készségek, képességek fejlesztése; az önismeret-önnevelés igényének felkeltése, fokozása; a társas viselkedés hatékonyságának növelése. A tanítói pályához szükséges kompetenciák intenzív fejlesztése. Az összevont komplex szakmai gyakorlatra való előkészület, valamint a gyakorlati képzés elemző, értékelő lezárása. A pálya iránti elkötelezettség, pozitív viszonyulás erősítése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Speciális technikák alkalmazásával a hallgató szerezzen ön- és társismereti tapasztalatokat. Fejlessze kommunikációját, empátiáját, toleranciáját, konfliktuskezelő képességét; gyakorolja ezeket szimulált helyzetekben és valós élmények feldolgozása során; készüljön fel a pályán várható interperszonális eseményekre és gyakorolja azok hatékony kezelését. Előzetes tájékozódás és tapasztalatszerzés a gyakorlati képzés helyéről, ennek bemutatása. Tevékenységi formák előkészítése, tervezése, bemutatása. A saját tevékenység elemzése: a folyamatok elemzése keretében önelemzés, önértékelés.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Aronson, E.: A társas lény, Akadémiai Kiadó, 2008 Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, Tankönyvkiadó, Bp., 1988. Buda Béla: Az empátia – a beleélés lélektana, Urbis Kiadó, 2006.</p>					

TO0306			CSOPORTOS ÓVODAI PEDAGÓGIAI GYAKORLAT I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	15	1	0	gyakorlat	aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgató szerezzen jártasságot az intézményi hospitálások során végzett közös elemző munka végzésében, a látottak–hallottak megbeszélésére vonatkozó megfelelő szempont kiválasztására és elemzésére.</p> <p>Ismerje meg az óvodai játék lehetőségeit, a gyakorlaton végzett közös megfigyelések elemzésével bővítse a játékmódszertani ismereteit.</p> <p>A hospitálási tapasztalatok közös elemzésében való aktív részvétel, és elemzés: a bölcsődei, óvodai iskolai nevelésről, ezek különböző funkcióiról, szervezésükről; a gyermekek testi-lelki sajátosságaira épülő nevelési/gondozási folyamatokról (befogadás, gondozás, szoktatás, fejlesztés); az életkori sajátosságoknak megfelelően szervezett napközbeni gyermekellátás/oktatás rendszeréről, funkcióiról. a nevelési/oktatási intézmények működésének törvényi feltételeiről; óvodai játék-bemutatókról, azok elemzéséről;</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: a nevelés/gondozás oktatás folyamatainak elemzése bölcsődei, óvodai és iskolai látogatás során végzett megfigyelések alapján; a szakvezető által tartott játékbemutató.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Azonos az elméleti tantárgyak irodalmával (ld. Játékpedagógia, ill. az óvodai tevékenységi területek módszertanában megtalálható szakirodalmak)</p>					

TO0307			CSOPORTOS ÓVODAI PEDAGÓGIAI GYAKORLAT II. (JÁTÉK)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	15	1	1	gyakorlat	minősített aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Ismerjék meg a vizuális és a zenei nevelés óvodai vonatkozásait, a tervezési, szervezési, irányítási, elemzési feladatok lehetőségeit.</p> <p>Képesse tenni a hallgatókat:</p> <ul style="list-style-type: none"> az óvodai játéktevékenység felkínálásának és irányításának gyakorlatára; a spontán játéktevékenység feltételeinek körülményeinek tervezésére és szervezésére; az irányított (fejlesztő jellegű) játékok feltételeinek körülményeinek tervezésére és szervezésére; saját és társai óvodai nevelő tevékenységének elemzésére. 					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: a hallgatók önálló, óvodai játéktevékenységét biztosító, elemző feladatokat;</p> <p>a vizuális és a zenei nevelés bemutatóinak elemzése.</p> <p>irányító- és játszóképesség, önismeret, a saját és társai munkájának elemző értékelési képességek fejlesztése;</p> <p>játékelméletek, a játéktevékenység óvodai gyakorlata.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Azonos az elméleti tantárgyak irodalmával (ld. Játékpedagógia, ill. az óvodai tevékenységi területek módszertanában megtalálható szakirodalmak)</p>					

TO0308			CSOPORTOS ÓVODAI PEDAGÓGIAI GYAKORLAT III. (ÉNEK-ZENE, RAJZ)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	15	1	1	gyakorlat	minősített aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók szerezzenek jártasságot az óvodai vizuális és zenei nevelés tervezésében, szervezésében, irányításában.</p> <p>Ismerjék meg az anyanyelvi–irodalmi és testi nevelés óvodai vonatkozásait, a tervezési, szervezési, irányítási, elemzési feladatok lehetőségeit.</p> <p>Képessé kell tenni a hallgatókat: az óvodai vizuális és zenei nevelés többféle lehetőségének megvalósítására, a kapcsolódó egyéb tevékenységek felkínálásának és irányításának gyakorlatára; a fenti tevékenységi területekhez is kapcsolódó spontán és irányított játéktevékenység feltételeinek körülményeinek tervezésére és szervezésére; saját óvodai nevelő tevékenysége elemzésére; az anyanyelvi-irodalmi és a testnevelési foglalkozások szakszerű megfigyelésére, elemzésére.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: a hallgatók önálló, óvodai vizuális és zenei tevékenységeit biztosító, azt figyelemmel kísérő, elemző feladatok.</p> <p>helyzetteremtés a spontán játéktevékenységhez, a fejlesztő játéktevékenységek, kapcsolódóan a félévben kiemelt tevékenységi területek szervezése; az óvodai vizuális és zenei neveléshez szükséges képességek és ismeretek; képességek kalakítása az anyanyelvi – irodalmi és testnevelési bemutatók elemzésére.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Azonos az elméleti tantárgyak irodalmával (ld. Játékpedagógia, ill. az óvodai tevékenységi területek módszertanában megtalálható szakirodalmak)</p>					

TO0309			CSOPORTOS ÓVODAI PEDAGÓGIAI GYAKORLAT IV. (ANYANYELV, TESTNEVELÉS)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	15	1	1	gyakorlat	minősített aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók szerezzenek jártasságot az óvodai mese- vers és testnevelés tervezésében, szervezésében, irányításában.</p> <p>Ismerjék meg a külső világ megismerésének (környezeti és matematikai nevelés) óvodai vonatkozásait, a tervezési, szervezési, irányítási, elemzési feladatok lehetőségeit.</p> <p>az óvodai anyanyelvi–irodalmi és testi nevelés tevékenység szervezésének és irányításának gyakorlatban történő megtapasztalása;</p> <p>az óvodai gyakorlat során a szervezett és spontán irodalmi és testnevelés-foglalkozás és mindennapos testnevelés tartása;</p> <p>jártasság kialakítása a spontán játéktevékenységből kialakuló anyanyelvi és testi neveléshez, annak feltételei, körülményei tervezésében, szervezésében; ill. a fejlesztő célú sport-tevékenység tervezésében, szervezésében, irányításában;</p> <p>ismerje meg a környezeti és matematikai nevelés óvodai lehetőségeit.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: önálló, óvodai testnevelői és irodalmi tevékenységét biztosító, elemző feladatokat.</p> <p>helyzetteremtés a spontán mozgásos játéktevékenységhez, a fejlesztő mozgásos játéktevékenységek szervezése.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Azonos az elméleti tantárgyak irodalmával (ld. Játékpedagógia, ill. az óvodai tevékenységi területek módszertanában megtalálható szakirodalmak)</p>					

TO0310			CSOPORTOS ÓVODAI PEDAGÓGIAI GYAKORLAT V. (KÖRNYEZETISMERET, MATEMATIKA)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	15	1	1	gyakorlat	minősített aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók szerezzenek jártasságot a környezeti és matematikai nevelés tervezésében, szervezésében, irányításában: az óvodai környezeti és matematikai nevelés tevékenységei szervezésének és irányításának gyakorlatban történő megtapasztalása; az óvodai gyakorlat során a szervezett környezeti és matematikai tevékenységek tartása; jártasság kialakítása a spontán játéktevékenységből kialakuló környezeti és matematikai neveléshez, annak feltételei, körülményei tervezésében, szervezésében és irányításában; képes legyen biztosítani a környezeti és matematikai tevékenysége játékos feltételeit, és irányítani az ehhez kapcsolódó, fejlesztő játéktevékenységeket.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: a hallgatók önálló, óvodai környezeti és matematikai tevékenységét biztosító, azt figyelemmel kísérő, elemző feladatokat; a spontán játéktevékenységből kialakuló környezeti és matematikai nevelés, annak feltételei, körülményei tervezése, szervezése és irányítása.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Azonos az elméleti tantárgyak irodalmával (ld. Játékpedagógia, ill. az óvodai tevékenységi területek módszertanában megtalálható szakirodalmak)</p>					

TK0513			DIÁKSPORT I. (LEVELEZŐ TAGOZATON)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	4	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Segítse elő a testnevelés játékokban rejlő mozgáskészség-, képesség és megismerő képességfejlesztő lehetőségek felismerését.

(Tudáselemek együttes megjelenítése a mozgástevékenység tervezésében és végrehajtásában, tevékenység szervezés, pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása)

Az elsajátított mozgásismeretek célszerű alkalmazása változott feladat helyzetekben, szemléletformálás, magatartásformák kialakítása, irányító képesség fejlesztése.

A testnevelési játékok mozgásanyagának célszerű és tudatos kiválasztásával segítsék elő az alapvető mozgásformákkal kapcsolatos tudás formák megerősítését.

Ismerjék meg a legismertebb sportjátékok alapvető technikai, taktikai elemeit és sajátítsák el a megismeréséhez szükséges sportági és módszertani ismereteket.

Alakítsa ki a sportjátékok alapjainak lerakásához szükséges jártasságokat, fejlessze a koordinációs képességeket és a labdaérzékét.

Alakuljon ki a rendszeres testedzés iránti igényük és környezetükre is gyakoroljanak kedvező hatást az egészséges életminta adásával és közvetítésével a szabadidő kulturált felhasználására.

Olyan alapvető gyógytestnevelési ismeretek nyújtása, amelyek elsajátítása során felkészítést kapnak a hallgatók az alaptevékenységhez kapcsolódó szomatikus prevenció és korrekció feladatainak az ellátására.

Annak megismertetése, hogy a testnevelés mozgásanyaga, hogyan állítható célirányosan a mozgásjavítás szolgálatába.

A mozgásfejlesztés és javítás tervezéséhez és szervezéséhez szükséges alap – és speciális tudás alaptevékenységbe történő illesztése.

A tervszerűen elrendezett ismeretanyag és gyakorlati tudás alkotó módon történő felhasználásának tudatosítása az egészséges életmódra nevelés gyakorlatában.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A testnevelési játékok felosztása, jellemzése mozgástartalom alapján.

Futás, ugrás, dobásgyakorlatok játékokban történő alkalmazása.

Labdagyakorlatok alkalmazása játékokban.

A testnevelési játékok helye és szerepe a mozgástanítás – tanulás folyamatában és a motoros képességek fejlesztésében.

A játékvezetés módszerei.

Játéktervezés és vezetés.

Testnevelési játékok pedagógiai és pszichológiai vonatkozásai.

A megfelelő játékelméleti és módszertani ismereteik birtokában legyenek alkalmasak a

testnevelési játékok különböző fajtáinak a megtervezésére és bevezetésére.

Tudjanak együttműködni a játékban résztvevőkkel kommunikációs-, motivációs-, játékszervező képességeik birtokában.

Alakuljon ki olyan játékszemplélet, amely a gyermek személyiségjegyeit kedvezően befolyásolja a testnevelési játék által.

Rendelkezzenek olyan gyakorlati tudással, amely lehetővé teszi önálló játékprogramok összeállítását, játékos rendezvények lebonyolítását.

Jussanak el olyan szintre, amelyen képesek a testnevelési játékok fejlesztő hatását a készség és képességfejlesztés szolgálatába állítani a nevelés különböző tevékenység formáiban.

Egyszerű labdatechnikai elemek elsajátítása gyakorlással.

A kosárlabdázás speciális ismereteinek elsajátítása. Játék egyszerűsített szabályokkal. Mini kosárlabdázás.

A kézilabdázás labda nélküli és labdás technikai elemeinek megismertetése és gyakorlása.

A labdarúgás technikai elemeinek megismertetése.

Zsinórlabda, röplabda egyszerűsített szabályokkal.

Játékszabályok.

Leggyakoribb mozgás-rendellenességek jellemzése (testtartás hiba, lábstatikai hiba, túlsúlyos-, hiperkinetikus-, szemüveges-, hallássérült gyermekek).

A testnevelés mozgásanyagának elemzése és a prevenciós, korrekciós céllal történő felhasználása.

Tervezés, az optimális testnevelés mértékének meghatározása.

A rendszeres mozgás szerepe az egészséges életmód szokásainak megalapozásában és a mozgás-rendellenességek kialakulásában.

SZAKIRODALOM:

1. Gyarmati Z.-né: Gyermektorna (3-10 évesek számára) Szerzői kiadás, Szarvas, 2000.
2. Reigl M.: Testnevelési játékok. MTE Bp., 1996
3. Kristóf L. - Magyar Gy. – Gál :: Sportjátékok III. Tankönyvkiadó Bp., 1992
4. Kristóf L.: Sportjátékok II. Kosárlabdázás. Tankönyvkiadó, Bp., 1992
5. Bencze S.-né – Szászné Sz. C. – Bacsó L.: Új lehetőségek a gyógy testnevelésben. BTOF Szarvas, 1995
6. Pappné Gazdag Zs.: Tartós javító gyakorlatok óvodások és általános iskolások számára. Flocces Bp., 2001; 2004
7. Iglói L.: - Baráti K.: Egészségesebb nemzedéket 2000-re. OTSM Bp., 2000.

TK0508			EGÉSZSÉGNEVELÉS		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:</p> <p>A tantárgy célja A hallgatók megismertetése az egészségmegőrzés egyéni, társadalmi és intézményes biztosításának lehetőségeivel és módjaival. Ezen belül</p> <ul style="list-style-type: none"> - az egészség, mint komplex fogalom, a pozitív egészség fogalmának értelmezése; - az életmód alapvető kérdéseinek megvilágítása és az aktuálisan felvetődő kérdések megválaszolása; - alapvető elsősegély-nyújtási és járványtani ismeretek elsajátíttatása és begyakorlása. 					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <p>a csecsemő- és kisgyermekkor jellemzőinek, a testi és pszichés fejlődési jellegzetességeinek és a fejlesztés lehetőségeinek ismerete;</p> <p>a korosztály igényeinek, szükségleteinek, és az azokra adandó, szakmailag megfelelő, az egészséges testi és szellemi fejlődést, az önállóság kialakulását befolyásoló válaszok, tényezők ismerete;</p> <p>a korosztály igényeinek, szükségleteinek, és az azokra adandó, szakmailag megfelelő, az egészséges testi és szellemi fejlődést, az önállóság kialakulását befolyásoló válaszok, tényezők ismerete;</p> <p>az adott korosztály nevelési, gondozási, ápolási, táplálási feladatainak és az egészséges fejlődéshez szükséges higiénés, életmódbeli, kulturális, kommunikációs szokások kialakításának gyakorlati ismerete;</p> <p>jártasság az adott korosztály nevelési, gondozási, ápolási, táplálási feladatainak és az egészséges fejlődéshez szükséges higiénés, életmódbeli, kulturális, kommunikációs szokások kialakításának ellátásában</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <p>Dr. Borvendég Márta – Dr. Jámbor Balázs – Szabó Péter: Egészségtan. Dávid Oktatói és Kiadói Bt., 2000. Pajor Géza: Egészségtan. Ember és környezet. KTM, 1993.</p>					

TO0301			EGYÉNI ÓVODAI GYAKORLAT I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	15	1	0	gyakorlat	aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Egyéni tapasztalatszerzés: a bölcsődei, óvodai és iskolai nevelésről, ezek különböző funkciójáról, szervezésükről; a gyermekek testi és lelki sajátosságaira épülő nevelési/gondozási folyamatokról (befogadás, gondozás, szoktatás, fejlesztés); a nevelési/oktatási intézmények feltételrendszeréről; óvodai játék-bemutatókról, azok elemzéséről; az életkori sajátosságoknak megfelelően szervezett napközbeni gyermekellátás/oktatás rendszeréről, funkciójáról; a nevelési/oktatási intézmények működésének törvényi feltételeiről.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A bölcsődei, óvodai és iskolai látogatás során végzett megfigyelések végzése és elemzése. A hallgató ismerje a gyermeki életkori sajátosságokra épülő nevelés/ oktatás /gondozás intézményes lehetőségeit, követelményeit, feladatrendszerét. megfigyelő- és elemző készség; empátiás és tolerancia képesség a gyermekek életkori, és egyéni sajátosságaira épülő nevelés/gondozás, oktatás törvényszerűségeit, jellemzőit; a nevelés/gondozás oktatás folyamatainak elemzése.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Azonos az elméleti tantárgyak irodalmával (ld. Játékpedagógia, ill. az óvodai tevékenységi területek módszertanában megtalálható szakirodalmak)</p>					

TO0302			EGYÉNI ÓVODAI GYAKORLAT II. (JÁTÉK)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Egyéni tapasztalatszerzés: az óvodai játéktevékenység felkínálásának és irányításának lehetőségeiről; a spontán játéktevékenység, feltételeinek körülményeinek tervezésében, szervezésében; ill. a fejlesztő célú játéktevékenység tervezésében, szervezésében, irányításában; a spontán játéktevékenység feltételeinek megteremtésében, és a fejlesztő játéktevékenységek irányításában.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az egyéni óvodai hospitálás során végzett megfigyelések végzése és elemzése: a hallgatók önálló, óvodai játéktevékenységét biztosító, azt figyelemmel kísérő, elemző feladatokat; helyzetteremtésre a spontán játéktevékenységhez, szervezni a fejlesztő játéktevékenységeket; irányító- és játszóképesség, önismeret; a játékelméletek, a játéktevékenység óvodai gyakorlata; a vizuális és zenei nevelési bemutatók elemzése.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Azonos az elméleti tantárgyak irodalmával (ld. Játékpedagógia, ill. az óvodai tevékenységi területek módszertanában megtalálható szakirodalmak)</p>					

TO0303			EGYÉNI ÓVODAI GYAKORLAT III. (ÉNEK-ZENE, RAJZ)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	45	3	3	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Egyéni tapasztalatszerzés: az óvodai vizuális és zenei tevékenységek szervezésében és irányításában; a vizuális és zenei – spontán és irányított – tevékenységeinek, feltételeinek körülményeinek tervezésében, szervezésében; ill. a fejlesztő célú tevékenység tervezésében, szervezésében, irányításában; képes legyen biztosítani a spontán vizuális, zenei és játéktevékenység feltételeit, és irányítani a fejlesztő játéktevékenységeket.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az egyéni óvodai hospitálás során végzett megfigyelések végzése és elemzése: A hallgatók önálló, óvodai zenei é vizuális tevékenységét biztosító, azt figyelemmel kísérő, elemző feladatok; A hallgató legyen képes: helyzetteremtésre a spontán játéktevékenységhez, szervezni a fejlesztő játéktevékenységeket; az anyanyelvi-irodalmi és a testi nevelés bemutatóinak elemzése.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Azonos az elméleti tantárgyak irodalmával (ld. Játékpedagógia, ill. az óvodai tevékenységi területek módszertanában megtalálható szakirodalmak)</p>					

TO0304			EGYÉNI ÓVODAI GYAKORLAT IV. (ANYANYELV, TESTNEVELÉS)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	45	3	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Egyéni tapasztalatszerzés: az óvodai anyanyelvi–irodalmi és testi nevelés tevékenység felkínálásának és irányításának gyakorlatban történő megtapasztalása; az óvodai gyakorlat során a szervezett irodalmi és testnevelés-foglalkozás és mindennapos testnevelés tartása; jártasság kialakítása a spontán játéktevékenységből kialakuló anyanyelvi és testi neveléshez, annak feltételei, körülményei tervezésében, szervezésében; ill. a fejlesztő célú sport-tevékenység tervezésében, szervezésében, irányításában. a hallgató ismerje az irodalmi és testneveléshez kapcsolódó tevékenységek szervezésének feltételeit; képes legyen biztosítani a spontán irodalmi és testi-mozgásos tevékenység feltételeit, és irányítani a hasonló fejlesztő játéktevékenységeket.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az egyéni óvodai hospitálás során végzett megfigyelések végzése és elemzése: a hallgatók önálló, óvodai testnevelői tevékenységét biztosító, azt figyelemmel kísérő, elemző feladatokat; helyzetteremtés a spontán mozgásos játéktevékenységhez, a fejlesztő mozgásos játéktevékenységek szervezése; a megfelelő mozgási képességek; a testnevelési játékok elmélete, azok óvodai gyakorlata; a környezeti és matematikai nevelés bemutatóinak elemzése.</p>					

SZAKIRODALOM:

Azonos az elméleti tantárgyak irodalmával (ld. Játépedagógia, ill. az óvodai tevékenységi területek módszertanában megtalálható szakirodalmak)

TO0305			EGYÉNI ÓVODAI GYAKORLAT V. (KÖRNYEZETISMERET, MATEMATIKA)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	45	3	3	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Egyéni tapasztalatszerzés: az óvodai környezeti és matematikai tevékenységek szervezése és irányítása; a spontán játéktevékenységből kialakuló környezeti és matematikai nevelés, annak feltételei, körülményei tervezésében, szervezésében; a spontán környezeti és matematikai tevékenység feltételei, a hasonló fejlesztő játéktevékenységek irányítása;</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az egyéni óvodai hospitálás során végzett megfigyelések végzése és elemzése: önállóan végzett környezeti és matematikai tevékenységét biztosító, azt figyelemmel kísérő, elemző feladatok; helyzetteremtésre a spontán és szervezett környezeti és matematikai játéktevékenységhez; Rendelkezzen irányító- és játszóképességgel, a matematikai és környezetismereti nevelés feladataihoz tartozó önismerettel; a környezeti és matematikai játékok elmélete azok óvodai gyakorlata.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Azonos az elméleti tantárgyak irodalmával (ld. Játékpedagógia, ill. az óvodai tevékenységi területek módszertanában megtalálható szakirodalmak)</p>					

TK5701			EGYHÁZI ÉNEK I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Műveltségterület
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
7	15	5	1	Előadás	V

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A középkori gyakorlathoz képest a protestáns egyházak egyik alapvető és meghatározó újítása volt, hogy az anyanyelvű, strófás gyülekezeti éneket hivatalos istentiszteleti rangra emelte. Minthogy mindmáig az istentisztelet, a liturgia zenei anyaga a gyülekezeti ének-repertoáron nyugszik, a képzés egyik főtárgyát képezi a népének-korál tantárgy.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A saját felekezeti énekanyag megtanulása,
- a legfontosabb történelmi népénekforrások,
- a népénektörténet főbb korszakainak,
- egyes népénekek történetének (keletkezésének, továbbélésének),
- a repertoár népzenei felvételeinek ismerete,
- memoriter szemelvények felmondása,
- a tételek lényegi elemzésének és a szakszerű kritika szempontrendszerének elsajátítása,
- a hittanoktatáshoz kapcsolódó énekanyag megismerése,
- helyes értékrend kialakítása.

SZAKIRODALOM:

- *Énekeskönyv - magyar reformátusok használatára.* Magyarországi Ref.Egyh. Bp., 1948.
- *Az Úrnak zengjen az ének – ifjúsági énekeskönyv.* Kálvin Kiadó, Bp., 2006.
- Berkesi Sándor: *Gyülekezeti énekiskola.* Debrecen, 1995.
- Csomasz Tóth Kálmán: *A református gyülekezeti éneklés.* Református Egyházi Könyvtár XXV. (szerk.: dr Budai Gergely), Budapest 1950.
- Csomasz Tóth Kálmán: *Dicsérvételek az Urat. Tudnivalók énekeinkről.* Budapest, 1971
- Csomasz Tóth Kálmán: *Régi Magyar Dallamok Tára I.: A XVI. század magyar dallamai.* Budapest, 1958.
- Dobszay László – Németh István: *A magyar népének népzenei felvételeken.* Magyar Egyházzenei Társaság, 1997.
- Dobszay László: *A gregorián ének kézikönyve.* EMB, 1993.
- Dobszay László: *A magyar népének I.* Veszprém, 1995.
- *Hagyomány és haladás - Csomasz Tóth Kálmán válogatott írásai,* Cantio Bt. Bp., 2003.
- *Jézust áldja énekünk - gyermekénekek óvodásoknak.* RPI Bp., 2003.
- Papp Géza: *Régi Magyar Dallamok Tára II.: A XVII. század énekelt dallamai.* Budapest, 1970.
- Rajeczky Benjamin: *Mi a gregorián?* Zeneműkiadó Bp. 1981.

TK0701			EGYHÁZISMERET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Egyedi intézményi specialitásként a Károli Gáspár Református Egyetem nem hitéleti képzésben részt vevő hallgatói egyházismeret kurzust hallgatnak, amely tanegység az európai és európai alapú, bibliai és keresztyén gyökerű, eredetű civilizáció, gondolkodás, művelődés és életforma, azaz saját életünk kereteinek jobb megértéséhez is hasznos információkkal szolgál, valamint segít az egyház-egyházak világában, életében és szertartásai között tájékozódni.

Az előadások végighallgatása mellett a hallgatók egy-egy előre kijelölt témát dolgoznak fel vagy interjút készítenek egy egyházi személlyel, egy egyházi intézményvezetővel vagy bemutatnak egy egyházi intézményt.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Főbb témakörök:

- 1) Az egyház fogalmának teológiai, egyházjogi, közjogi értelmezése és ezek feszültségei (ellentmondások és összefüggések); egyházi és világi (állami törvények); elismert egyházak, egyházi közösségek, egyházi intézmények speciális kérdései
- 2) Az egyház önmeghatározásának elemei; egyház és felekezetek viszonya
- 3) A keresztyén egyház(ak) történetének vázlatos áttekintése
- 4) A Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház területi felosztása és szervezeti felépítése (előzmények és összefüggések)
- 5) A Magyarországi Református Egyház jelképei, területi felosztása; magyar református egyháztestek a Kárpát-medencében és a világon; a Magyar Református Egyház megalakulása, szervezete és működése
- 6) A Magyarországi Református Egyház szervezeti felépítése; egyházközség; lelkipásztor, presbitérium, testületek
- 7) Sákramentumok, szentségek (katolikus/ortodox és protestáns megközelítés); az egyházi szertartások összehasonlító bemutatása (keresztség összefüggései és eltérései; bérmlás és konfirmáció; a házasságkötés eltérő felfogása és gyakorlata)
- 8) Istentiszteleti formák bemutatása (mise, istentisztelet)
- 9) Az egyházi év és ünnepei (római katolikus és protestáns: evangélikus és református gyakorlat egyezőségei és különbözőségei)

AJÁNLOTT IRODALOM:

- <http://reformatus.hu/egyseg/>
- <http://www.majus22.org/>
- <http://www.reformatus.hu/>
- <http://www.evangelikus.hu/>
- <http://uj.katolikus.hu/>
- A Magyarországi Református Egyház törvényei és hitvallásai (Heidelbergi Káté, II. Helvét Hitvallás), istentiszteleti rendtartása: <http://reformatus.hu/egyhazunk/>)
- A Katolikus Egyház Katekizmusa. Budapest, 2002. (<http://www.katolikus.hu/kek/>;
<http://www.ppek.hu/k85.htm>)
- A Katolikus Egyház Katekizmusának Kompendiuma. Budapest, 2006.
(http://www.vatican.va/archive/compendium_ccc/documents/archive_2005_compendium-ccc_hu.html)
- Török Péter: Magyarországi vallási kalauz 2004. Budapest, 2004.

TK2908			ÉNEKKAR I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	0	gyakorlat	aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömeit, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákön való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknél, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TK2909			ÉNEKKAR II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	0	gyakorlat	aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömeit, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákban való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknek, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TK2910			ÉNEKKAR III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	0	gyakorlat	aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömeit, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákön való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknél, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TK2911			ÉNEKKAR IV.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	0	gyakorlat	aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömeit, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákön való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknek, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TK2912			ÉNEKKAR V.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	0	gyakorlat	aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az énekkari munka, a zenei élmény szerzés és a katarzis átélésének egyik legfőbb forrása. A tantárgy célja a képzésre jellemző repertoár megismertetése, az egyéni biztos tudáson alapuló közös éneklés örömeinek megtapasztalása, zenei alkotások művészi értékű megszólaltatása és pódiumra állítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar hagyományok megőrzését és az európai kóruskultúra minél szélesebb körű megismerését szem előtt tartva kell dolgoznia az énekkarnak. Munkája során, mind az ének-zenetanári, mind pedig az egyházzenei képzéshez tartozó igen gazdag repertoárból merít. A képzésbe résztvevők az énekkari munkában nemcsak zenei élményeket szerezhetnek, hanem átélhetik a közös muzsikálás örömeit, követhető példát kapnak a próba technikai, hangképzési kérdések mellett, a kórus-szervezés, építés, közösség formálás kérdéskörében is. Az énekkar az énekzenét tanuló hallgatók számára nélkülözhetetlen állandó stúdium. A részvétel a próbákban való aktív közreműködés mellett, és az egyéni, számon kérhető szólamtudás mellett magában foglalja a fellépéseket, utazásokat is.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kardos Pál: <i>Kórusnevelés – Kórushangzás</i>. Zeneműkiadó, Bp. 1977 ▪ Kaposi Gergely: <i>Kórusépítés – karvezetés. Gondolatok karvezetőknek, kórustagoknak</i>. Alterra Kiadó 2008 ▪ Aktuális kották 					

TO0210			ÉNEK-ZENEI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	45	3	3	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgyelem tanítása során történik az óvodai/kisgyermekkorai zenei neveléshez szükséges ismeretek és készségek megalapozása, a kapcsolódó zenei ismeretek tanítása: ritmikai, dallami, hangsortani, formai, együtthangzási, hangszertechnikai alapismeretek és vonatkozó zenei olvasás-írási, furulyajáték-alapkészségek. A témák feldolgozása gyakorlati jellegű órákon történik, melyeken lehetőség van a különböző középiskolai végzettségű, gyakorta semmilyen zenei tanulmányokkal sem rendelkező hallgatók hiányosságainak pótlására, felzárkóztatására is.</p> <p>A tantárgy elsajátítása során hallgató legyen képes: egyszerűbb ritmikájú mondókák ismeretére, egyenletes járással, ritmustapssal; óvodai kisebb hangkészletű, egyszerűbb fordulatú gyermekdalok tiszta, kifejező éneklésére szöveggel és szolmizálva, furulya-játékára a leírt hangnemben, az óvodában megvalósítható, dalhoz kapcsolódó játékok szervezésére; elsősorban kis hangterjedelmű és pentaton népdalok tiszta, kifejező éneklésére szöveggel, emlékezetből; egyszerű kánonok, többszólamú szemelvények éneklésére; a tematikában szereplő zenei ismeretek alkalmazni tudására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A ritmikai, dallami, formai, hangköz -és hangsortani ismeretek, kapcsolódva az óvodai korcsoportok zenei követelményeihez a személyiségfejlesztés, játékosság, tevékenységközpontúság jegyében. Az óvodai zenei nevelés kezdő szakaszához hasonlóan kevesebb ismeretanyaghoz társul, elmélyített készségfejlesztés.</p> <p>Dalismeret: az óvodai zenei nevelés kezdő szakaszának megfelelő gyerek- és népdalanyag, ill. mondókák. Ritmikai ismeretek: alapfogalmak: metrum, ritmus, ütem, tempó; ritmusértékek és képletek; Dallami ismeretek: az abszolút és relatív rendszer fogalma; kiterjedelmű hangsorok dallamfordulatai; pentatónia; abszolút hangnevek: törzshangok és hangkészlet, hangsor, megállapítása gyermekdalok elemzésekor. Hangsortani ismeretek: bi-, tri-, tetra-, pentaton-, pentachord- és hexachord gyermekdalokban fellelhető típusai; a pentatónia; Formai ismeretek: hang, motívum, sor fogalma; azonosság, hasonlóság, különbözőség, ismétlés, visszatérés, kérdés-felelet a formai építkezésben; gyermekdalok és mondókák jellemzői. Együtthangzási ismeretek: ritmikai és dallami többszólamúság, dallamfelelgetős, dallamosztinató, dudakíséret, tartott hangok kíséretként, kánonok, bicíniumok. Hangszerjáték: alapismeretek, fúvástechnika (helyes légzés) gyakorlása; C szoprán-furulya alaphangsora és fisz, bé fogásmódja (C²-D²); gyermekdalok furulyázása.</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Forrai, Katalin: Ének az óvodában. Editio Musica, Bp. c1974 Törzsök, Béla: Zenehallgatás az óvodában. Editio Musica, Bp. c1982</p> <p>AJÁNLOTT IRODALOM: Ittész M.- Róbert G.: Ének-zene I. – jegyzet Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest, 1993 Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához. Kulcs a Muzsikához Alapítvány, Pécs, 2000 Kodály: 333 olvasógyakorlat</p>					

TO0211			ÉNEK-ZENEI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	előadás	vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Az óvodai zenei nevelés módszertanának megismertetése, az önálló zenepedagógiai munka megalapozása. A módszertan elméleti és gyakorlati feldolgozása, az óvodai zenei tevékenységekhez szükséges képességek fejlesztése; az óvodai dalanyagra vonatkozó – előző félévben megszerzett és újonnan feldolgozott – ismereteinek rendszerezése. A feldolgozás videó-elemzésekkel és a gyakorlati jellegű órákon, valamint az otthoni önálló szakirodalom-feldolgozással történik.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Az óvodai zenei nevelés különböző szakaszaihoz társuló ismeretanyag, elmélyített készségfejlesztés. A ritmikai, dallami, formai, hangköz -és hangsortani ismeretek, kapcsolódva az óvodai korcsoportok zenei követelményeihez a személyiségfejlesztés, játékoság, tevékenységközpontúság jegyében. Az óvodai zenei tevékenységek vezetéséhez szükséges zenei fejlődés-lélektani és módszertani ismerete, a magyar zenei nevelés általános alapelveinek, azon belül az óvodai zenei nevelés feladatainak, s – mint ezek gyökerét – Kodály Zoltán zenepedagógiai munkásságának és az óvodával kapcsolatos elveinek, írásműveinek ismerete. Az óvodai zenei nevelő-oktató munka eredményes végzéséhez szükséges szakmai ismeretek és a tantárgyi koncentrációs lehetőségek felismerése és alkalmazása.

A tantárgy tanulása

tegye képessé a hallgatót az egyszerű és bonyolultabb, ill. nehéz ritmikájú mondókák ismeretére, hangoztatására emlékeztetből, egyenletes járással, ritmustapssal;

készítsen fel az óvodai hangkészletű, egyszerű és kevésbé bonyolult, ill. nehezebb dallamfordulatú gyermekdalok tiszta, kifejező éneklésére (szöveggel és szolmizálva emlékeztetből, abszolút hangnevekkel kottából), furulyajátékára a leírt hangnemben, az óvodában megvalósítható, dalhoz kapcsolódó játékok szervezésére;

készítsen fel további népdalok, kánonok, többszólamú szemelvények (kis hangterjedelmű és pentaton, egyszerűbb dūr, moll) tiszta, kifejező éneklésére szöveggel, emlékeztetből;

tudatosítsa zenei alapismereteket és fejlessze a vonatkozó zenei olvasás-írási, furulyajáték-alapkészségeket;

mutassa be a zenei nevelés-oktatás személyiségformálási lehetőségeit, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek zenei nevelése speciális anyagainak és hatékony módjait; az éneklésen – zenélésen – mozgáson alapuló kommunikáció módszereit, munkaformáit, a differenciálás játékos-zenei lehetőségeit.

készítsen fel – fejlett ének- és hangszer tudáson alapuló – kommunikációs képességek kialakításával a megfelelő modellnyújtásra, a módszertani nevelésre.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

Forrai Katalin: Ének az óvodában. Editio Musica, Bp. 2001

Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában. Editio Musica, Bp. 2000

Dancs Lajos – Kerecsényi László: Ének-zene I. – jegyzet, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998

Nagy Balázné Szarka Júlia: Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának „megzenésítése” BTF Tudományos Közleményei XVII. Trezor Kiadó Budapest, 1999. 177-187.

Szarka Júlia: Zenei elkötelezettségünk az óvodában. Studia Carolensia 2007/2

AJÁNLOTT IRODALOM:

Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához. Kulcs a Muzsikához Alapítvány, Pécs, 2002

Pécsi Géza – Uzsalyné Pécsi Rita: Kulcs a muzsikához. Énektár 2. Kulcs a muzsikához Alapítvány, Pécs, 2002

Ittész M.- Róbert G.: Ének-zene I. – jegyzet Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest, 1993

Szarka Júlia: „Ősz szele zümmög...”, avagy fejlesszünk zenével! Óvodai Nevelés 2007/8

Szarka Júlia: „Mackó brummog: irgum-burgum”, avagy egy zenei „Mackó-projekt” Óvodai Nevelés 2007/10

TO0212			ÉNEK-ZENEI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgyelem tanítása során folytatódik az óvodai zenei neveléshez szükséges ismeretek és készségek megalapozása, az előző félévekben megszerzett ismereteinek, készségeinek és az önálló zenei ismeretszerzés képességének továbbfejlesztése az óvodai dalanyaghoz kapcsolódóan. Célja további kiterjedelmű gyermekdalok és népdalok (pentaton, dúr, moll) megismertetése, azok éneklése és hangszerjátéka, a kapcsolódó zenei ismeretek és bemutatásuk énekléssel és furulyán.

Folytatódik az óvodapedagógus-jelöltek zenei alapismereteinek, éneklési-, ritmus-, hallás- és hangszerjátszó képességeinek alapvető módszertani ismeretekkel átszőtt fejlesztése, ill. olyan szintre juttatása, hogy képes legyen a 3-6 éves korú gyermekek zenei nevelésére, ezen keresztül a személyiségük alakítására.

A tantárgy elsajátítása során hallgató legyen képes

Egyszerű és bonyolultabb ritmikájú mondókák ismeretére emlékeztetből, egyenletes járással, ritmustapssal; óvodai hangkészletű, egyszerű és kevésbé bonyolult dallamfordulatú gyermekdalok tiszta, kifejező éneklésére szöveggel és szolmizálva emlékeztetből, abszolút hangnevekkel kottából, furulya-játékára a leírt hangnemben, az óvodában megvalósítható, dalhoz kapcsolódó játékok szervezésére; további kis hangterjedelmű és pentaton, egyszerűbb dúr, moll népdalok tiszta, kifejező éneklésére szöveggel, emlékeztetből;

egyszerű kánonok, többszólamú szemelvények éneklésére;

zenei alapismeretek és vonatkozó zenei olvasás-írási, furulyajáték-alapkészségek fejlesztésére;

a tematikában szereplő zenei ismeretek alkalmazni tudására.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A ritmikai, dallami, formai, hangköz -és hangsortani ismeretek, kapcsolódva az óvodai korcsoportok zenei követelményeihez a személyiségfejlesztés, játékosság, tevékenységközpontúság jegyében. Az óvodai zenei nevelés kezdő szakaszához hasonlóan kevesebb ismeretanyaghoz társul, elmélyített készségfejlesztés.

Dalismeret: az óvodai zenei nevelés kezdő-középső szakaszának megfelelő kiolvasók, mondókák, gyermekjátékdalok és azok játéka; alkalmi és komponált dalok; magyar (főleg ősi stílusú) népdalok.

Ritmikai ismeretek: az előző évi anyag + pontozott ritmusok, éles, nyújtott, 3-as ütem, pontozott fél, tizenhatod és kombinációi.

Dallami ismeretek: Szekundlépések, fá és ti hang, l kereszt és l bé előjegyzésig abszolút nevekkal; a teljes pentatónia és móduszai; dallamfordulatok pentaton, penta- és hexachordban is.

Hangsortani ismeretek: a tri-, tetra- és pentatónia ismétlése és móduszai.

Formai ismeretek: az előző félévi formai ismeretek alapján rögtönzés.

Együtthangzási ismeretek: ritmikai és dallami többszólamúság.

Népzenei ismeretek: a félév során tanult mondókák és gyermekdalok jellemző sajátosságai, elemzési szempontjai.

Hangszerjáték: a légzés és fúvástechnika javítása, az ún. kettős fúvászósság gyakorlása (E”, Cisz”); gyermek- és népdalok, kánonok játéka.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

Forrai Katalin: Ének az óvodában. Editio Musica, Bp. c1974.

Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában. Editio Musica, Bp. c1982.

AJÁNLOTT IRODALOM:

Pécsi Géza – Uzsalyné Pécsi Rita: Kulcs a muzsikához. Énektár 2. Kulcs a muzsikához Alapítvány, Pécs, 2000

Iltzs M.- Róbert G.: Ének-zene I. – jegyzet Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest, 1993

TO0213			ÉNEK-ZENEI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA IV.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az előző félévekben elsajátított ismeretek és az újonnan tanult zenei anyag zeneelméleti szempontú rendszerezése, további óvodai zenei anyag megtanítása – elsősorban – magyar népzenei, ill. más népek zenei anyagával. A tantárgyelem tanítása során válik lehetővé a zenében rejlő, de azon túlmutató értékek néphagyomány, a kulturális tradíciók őrzésének elmélyítése, a hallgatók és az általuk nevelendő óvodások identitás-nevelése, esztétikai erkölcsi értékek hiteles és vonzó közvetítése. Mindemellett a más népek dalainak megismertetésével a multikulturális nevelés óvodai közvetítésének lehetőségei valósulnak meg. A magyar és más népek dalainak éneklésével, hangszerjátékával, népzenei ismeretek bővítésével folytatódik az óvodapedagógus-jelöltek zenei képességeinek, ill. zeneelméleti alapozó ismereteinek az óvodai zenei nevelés módszertanához alkalmazkodó fejlesztése. Az előző félévekben elsajátított ismeretek és az újonnan tanult zenei anyag zeneelméleti szempontú rendszerezése elsősorban a saját hagyományainkból kiindulva a világ zenéjének megértéséig. komponált gyermekdalok tanulásával, zenei-formai elemzésével a zeneelméleti-zeneirodalmi ismeretek bővítése; a főbb zenei stíluskorszakok és jellemző énekes szemelvényeik megismerése; zenehallgatás; új műzenei szemelvények stílushű énekes és hangszeres előadása; kapcsolódó zeneirodalmi ismeretek.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az óvodai zenei nevelés népzenei ismeretanyagához társuló, elmélyített készségfejlesztés. A ritmikai, dallami, formai, hangköz- és hangsortani ismeretek, kapcsolódva az óvodai korcsoportok zenei követelményeihez a személyiségfejlesztés, játékoság, tevékenységközpontúság jegyében. Dalismeret: az óvodai zenei nevelésnek megfelelő gyerekdalok és mondókák a magyar és más népek zenei anyagával kibővítve; Ritmikai ismeret: a más népek zenei anyagából eredő változatos formák gyakorlása; kis, éles és nyújtott ritmus, triola; nyolcad alapegységű és aszimmetrikus ütemek, váltakozó ütemrend. Dallami ismeretek: diatónia: a modális hangsorok; alteráció fogalma. Hangsortani ismeretek: népdalok hangsorai; modális hangsorok. Formatani ismeretek: népdalszerkezet, kvintváltás, kétrendszerűség. Együtthangzási ismeretek: többszólamú népdalfeldolgozások Népzenei ismeretek: népdalstílusok, különböző felosztásuk. Hangszerjáték: modális hangsorú népdalok; többszólamú szemelvények.</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Forrai Katalin: Ének az óvodában. Editio Musica, Bp. 2001 Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában. Editio Musica, Bp. 2000 Ludánszkiné Szabó Éva: Óvodai zenei hagyományápolás – népszokások. Szerzői kiadás, Hajdúböszörmény, 1996 Pécsi Géza – Uzsálné Pécsi Rita: Kulcs a muzsikához. Énektár 2. Kulcs a muzsikához Alapítvány, Pécs, 2002</p> <p>AJÁNLOTT IRODALOM: Forrai Katalin: Európai gyermekdalok. Zeneműkiadó, Budapest, 1966 Forrai Katalin: Ének a bölcsődében. Editio Musica, Bp. 1994 Lázár Katalin: Népi játékok (CD-ROM melléklettel). Planétás Kiadó, Budapest, 1997 Falvay Károly: Ritmikus mozgás – énekes játék. OPI, Budapest, 1980.</p>					

TK0518			ESZTÉTIKAI ÉS MŰVÉSZETI NEVELÉS		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	15	1	1	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Az esztétikai- művészeti műveltség megalapozása, bővítése. Szemléletformálás, korszerű értékítélet alapozása.

Az eredeti műélmény helyzetek lehetőségének megteremtésén túl, a szemléltetés általi művészettel való találkozás minőségi hatásainak megvalósítása.

Az esztétikai – művészeti nevelés lehetőségeinek, feladatainak, módszereinek pedagógiai megközelítése.

A hallgatók művészeti ismereteinek bővítése, elmélyítése.

Ismerteti az egyetemes és a magyarországi művészet áramlatait, stíluskorszakainak sajátosságait.

Megismerteti a képzőművészet területeinek specifikus sajátosságaival és feltárja a területek összefüggő szemléletének lehetőségeit.

Átfogó témakörök elemző megközelítésében feltárja az építészet, tárgy és környezetkultúra műfajainak történeti alakulását, nemzeti sajátosságait az egyetemes stílustörténeti korok szemléletébe ágyazva.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Az esztétikum fogalma és vizuális minőségei. Esztétikum a művészetben és a művészetten kívül.

Az esztétikai tárgy. Témakörök, műfajok, technikák sajátosságai.

A művészet, mint szükséglet. Az esztétikum szükséglete és megvalósulása az ember tárgyformáló tevékenységében. Az esztétikai élmény és érték szerepe az érzelmi nevelésben és személyiségformálásban.

Az ízlés kérdése. A modern tömegkultúra, elitkultúra és a népi kultúra sajátosságai. Forma és tartalom, forma és funkció kérdése. Műfaji sajátosságok, nyelvezeti, formai összefüggések. Stíluskonvenciók, korstílus, személyes stílus.

Az individuum, mint esztétikai tárgy. A személyiségformálás, mint esztétikai alkotó tevékenység. Esztétikai - művészeti nevelés. A tárgy és környezetkultúra szerepe az érték közvetítésben, identitástudat formálásában.

Nevelés műalkotásokkal. A műélmény beépítése a nevelési folyamatba

Az építészeti tér, művészettörténeti korok, korszakok tükrében.

Magyarországi építészeti az egyetemes építészeti stílusok tükrében.

A festészet történeti és műfaji áttekintése. Térábrázolási konvenciók.

Művészet és élet. A tárgyi és környezeti kultúra alakulása az ókortól napjainkig.

A művészet funkcióinak változása és szellemi történeti összefüggései.

Művészet és világnézet. Ábrázolási és kifejezési konvenciók korok művészetében.

Téma és tartalom, összefüggésének kérdései.

Forma és tartalom az emberábrázolás tükrében.

Magyarország művészete a 19. században és a századfordulón. Új szellemi áramlatok és művészeti törekvések

A 20.-század művészeti irányzatai. A modern és a posztmodern.

SZAKIRODALOM:

1. Bálványos Huba: Esztétikai - művészeti ismeretek, Balassi Kiadó, Bp.,1998.
2. Aradi Nóra (szerk.): A művészet története Magyarországon, Gondolat, Bp.1983.
3. Szentkirályi Zoltán – Détshy Mihály: Az építészet rövid története, Műszaki Kiadó, Bp.1986.
4. Ihász Zsuzsa : Művészeti technikák könyve, Helikon, Bp. 1998.
5. Berger, René: A festészet felfedezése, I-II. Gondolat, Bp. 1978.
6. Andrási-Pataki - Szücs – Zwickl: Magyar képzőművészet a 20. században, Corvina,1999.
7. Szabó Attila: Művészettörténet, AKG Kiadó, Bp., 1997.
8. Kepes György: A látás nyelve, Gondolat, Bp., 1979.
9. Kárpáti Andrea: Képolvasás, Tankönyvkiadó, Bp., 1985.
10. Kárpáti Andrea: Látni tanulunk, Akadémia, Bp., 1991.
11. Lantos Ferenc: Képekben a világ. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1995.
12. Sándor Zsuzsa: A vizuális nyelv képi világa. Miskolci Egyetemi Kiadó, Sárospatak, 2003.

TK0503			FEJEZETEK MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETÉBŐL		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Magyarország történetének átfogó ismertetése. A XX. századi események értelmezése</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Magyarország történetének rövid áttekintése, különös tekintettel a történelmi sorsfordítókra. A történelmi események láncolatszerű, ok-okozati bemutatása. Egyes kiemelkedő személyiségek értékelése, olykor átértékelése, tetteik árnyalása. Módszertanilag előtérbe helyezve a korszak érdekességeit. Felhívni a figyelmet a topográfia használatának fontosságára.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bertényi Iván – Gyapay Gábor : Magyarország rövid története, Maecenas Kiadó 1993. • Bertényi – Diószegi- Horváth - Kalmár – Szabó: Királyok könyve, Officina Nova 1993 • Glatz Ferenc (szerk): Magyarok Európában I.-IV. • Romsics Ignác : Magyarország története a XX. században, Osiris1999. 					

TK2906			FEJLŐDÉSLÉLEKTAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	3	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgy célja a konkrét ismeretek átadásán túl értelmezési keret nyújtása a gyermekek megismeréséhez. A fejlődés értelmezése, és az egyes pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának nyomon követése a különböző életkori fázisokban. A fejlődés általános menetének és a személyiség individuális szerveződésének bemutatása, különös tekintettel az iskolás és serdülőkorra jellemző jellegzetességekre, törvényszerűségekre, az óvoda – iskola átmenet pszichológiai kérdéseire. Az egész életen át tartó fejlődés folyamatosságának bemutatása. Az egyes életszakaszok tárgyalásánál hangsúlyozva az értelmi, érzelmi és szociális funkciók kölcsönhatásait, áttekintve a mentális egészség és a pedagógiai munka szempontjából releváns funkcionális zavarok pszichológiai megközelítéseit. Empátia és tolerancia fejlesztése a gyermekek iránt.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A fejlődéslélektan tárgya, a fejlődés fogalma, elméletek
A terhesség pszichológiája, magzati fejlődés és szülés
Újszülöttkor, korai anya-gyerekek kapcsolat
Csecsemőkorai fejlődés: mozgás, érzékelés, észlelés
Kisgyermekkorai fejlődés
Az éntudat alakulása
Beszédtanulás, a fogalmak fejlődése
Óvodáskorai fejlődés
A játék és mese szerepe a gyermek életében. A gyermeki világkép
Az óvoda–iskola átmenet kérdései: iskolára való alkalmasság, iskolaérettség
Kisiskoláskorai fejlődés
Az erkölcsi fejlődés elméletei
Serdülőkorai fejlődés
Ifjúkori fejlődés
A felnőttkor és időskor jellemzői

SZAKIRODALOM:

- Cole, M., Cole, S. R.: *Fejlődéslélektan*. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes: *Gyermeklélektan*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1993.
- B. Lakatos Margit (szerk.): *Játékpszichológia. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak*. ELTE TÓFK, Budapest, 2001.
- Bagdy Emőke: *Családi szocializáció és személyiségzavarok*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1977.
- Feuer Mária: *A gyermekrajzok fejlődéslélektana*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2000.
- Mönks, F. J., Knoers, A.M.P.: *Fejlődéslélektan*. Urbis Könyvkiadó, Budapest, 2004.
- Ranschburg Jenő: *Félelem, harag, agresszió*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1983.
- Ranschburg Jenő: *Szeretet, erkölcs, autonómia*. Okker Kiadó, Budapest, 1998.

- Tóth László: *Pszichológia a tanításban*. Pedellus Tankönyvkiadó Kft., Debrecen, 2008.
- Vajda Zsuzsanna: *A gyermek pszichológiai fejlődése*. Helikon Kiadó, Budapest 1999.

TK6101			FILOZÓFIA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	előadás	vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Az európai filozófia fejlődésmenetének áttekintése, a gondolkodás korszakainak behatárolása, az egyes korszakok legfontosabb fogalmainak elsajátítása.

A különböző korok világképének megismerése, a megszerzett tudásanyag segítségével ezek összehasonlítása.

Az egyes filozófiai áramlatok megismerésének segítségével a hallgatók absztrakt gondolkodásának fejlesztése, a filozófiai szakkifejezések pontos használata.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Az európai filozófia bölcsője, a milétoszi és dél-itáliai iskolák, a preszókratikusok gondolkodása, az európai gondolkodás alapfogalmainak megalkotása: hülozoisták, eleaták. A relativisztikus etika megjelenése, a szofisták, Protagorász és a homo mensura tétel. Az intellektualisztikus etika, Szókratész bábáskodása és a daimonion. Az athéni klasszikus filozófia, Platón objektív idealizmusa, az ideák és az érzéki tapasztalati világ, a platóni társadalom-elmélet és hatása. Az európai gondolkodás első rendszeralkotó filozófusa, Arisztotelész, a logika atyja, az európai gondolkodás legfontosabb arisztotelészi fogalmai, a mezon-elmélet, a katharszisz-elmélet politikai fogalmai. A hellenizmus filozófiájának iskolái, cinizmus, sztoicizmus, epikureizmus, szkepticismus, mindezek hatása a késő antik filozófiára és a korai kereszténységre.

Az utolsó antik és első középkori filozófus, Boëthius, az univerzália-vita, az Arisztotelész-reneszánsz: Albertus Magnus és Aquinoi Tamás. A késői nominalizmustól a reneszánsz természet- és társadalom-filozófiáig. A reneszánsz filozófia betetőzője, Francis Bacon empirikus filozófiája. A francia racionalizmus, René Descartes és a karteziánizmus. A brit empiristák, Hume-tól Kantig. A filozófusok százada – a francia felvilágosodás Voltaire és Rousseau, deizmus, társadalomfilozófia, szentimentalizmus. A klasszikus német filozófia, Immanuel Kant kritikizmusa, epikája és esztétikája. Fichte, Schelling, Hegel, a német idealizmus, dialektika és történelemszemlélet.

Életfilozófiák és irracionalizmus, Schopenhauer és Nietzsche. Kierkegaard, az egzisztencializmus atyja, a 20. századi egzisztencialisták. A 20. századi 'izmusok', új ontológia és metafizika, és a keresztyén filozófia újjászületése.

SZAKIRODALOM:

- Bolberitz Pál: *A keresztyén bölcsélet alapjai*. Budapest, 2002
- Fila Lajos: *Bölcslelettudomány*. Kairosz, 2005
- *Filozófiatörténeti szöveggyűjtemény I-II*. Szerk.: Demeter Katalin, Budapest, 1994
- Habermas, Jürgen: *Filozófiai diskurzus a modernségről*. Budapest, 1998
- King, Peter J.: *Száz nagy filozófus*. Budapest, 2005
- Nyíri Tamás: *A filozófiai gondolkodás fejlődése*. Budapest, 1991
- Russel, Bertrand: *A nyugati filozófia története*. Budapest, 1997
- Steiger Kornél: *Bevezetés a filozófiába – Szöveggyűjtemény*. Budapest, 1992
- Störig, Hans Joachim: *A filozófia világtörténete*. Budapest, 2005
- Szabó Tibor: *Életutak és életelvek Dantétól Derridáig*. Budapest, 2005
- Warburton, Nigel: *Bevezetés a filozófiába*. Budapest, 2005

TK0504			HONISMERET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szülőföldhöz és a népi hagyományokhoz való kapcsolat és érzelmi kötődés fejlesztése. Felkészítés az általános iskolai hon- és népismeret tantárgy tanítására</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A hagyományos paraszti falu közössége és a társadalmi kapcsolatok 2. A paraszti környezet: a ház és a gazdaság 3. A lakóhely gazdasági és társadalmi jellemzői 4. A paraszti munka szokásrendje, ünnepek, ünnepkörök 5. Néprajzi tájegységek, etnikai csoportok 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baksa Brigitta: Élet a házban, Hon- és népismeret V. évf. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003 • Baksa Brigitta: Élet a faluban, Hon- és népismeret VI. évf. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003 					

TK1201			INFORMATIKA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: olyan leendő pedagógusok kibocsátása</p> <ul style="list-style-type: none"> – akik problémamegoldó, algoritmikus gondolkodással képesek a tanulók informatikai műveltségének alakítására, fejlesztésére; – az általános iskola 1-4. osztályában nyújtandó informatikai ismeretek tanítására; – az informatikai eszközök olyan szintű megismerése, hogy a hallgató az eszközöket a nevelő-oktató munkában az ismeretek közvetítéséhez, illetve a tanulásszervezéshez használni tudja. 					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az informatika tantárgy az óra- és vizsgatervben meghatározott tantárgyelemeiben a következő elsajátítandó ismeretanyagot tartalmazza:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az informatika fogalma, jelentősége, információtechnikai alapfogalmak; – műveletek, kódolás, dekódolás, szoftverek, operációs rendszerek, prezentációk, adatbázisok, az internet működésének alapjai; – olyan módszertani ismeretek, amelyek elősegítik a hallgatók terepen történő információgyűjtését és a tanulókkal való foglalkozás módszertani színesítését. – Követelmények: a végzett hallgató – ismerje és alkalmazza az információhordozók készítéséhez, az ismeretek ilyen irányú közvetítéséhez, illetve a tanítási gyakorlat megszervezéséhez szükséges tudáselemeket; – legyen képes egyszerűbb oktatóprogramok kezelésére; – a tanítási órákon történő tanulói tevékenység tervezésére és szakszerű vezetésére; <p>tudja összekapcsolni a hagyományos ismerethordozó és az elektronikus hordozók rendszerét.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gubán Miklós – Péterfy Kristóf (2004): Számítástechnikai ismeretek. Műszaki Könyvkiadó ▪ Holczer-Farkas-Takács (2003): Informatikai feladatgyűjtemény. Jedlik Oktatási Stúdió ▪ Bócz Péter – Szász Péter (2004): A világháló lehetőségei. Computer Book Budapest ▪ Bornemissza Zsigmond (2003): Microsoft Excel függvényei a gyakorlatban. Szalay könyvkiadó ▪ Bódi Bence (2003): Az SQL példákon keresztül. Jedlik Oktatási Stúdió ▪ Farkas Csaba-Szabó Marcell (2004): A programozás alapjai VB-ben. Jedlik Oktatási Stúdió 					

TO0222			JÁTÉK PEDAGÓGIÁJA ÉS MÓDSZERTANA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: a játépszichológiai és pedagógiai ismeretek összekapcsolásával elősegíti a hallgatók felkészülését az óvodai teendőik ellátására; segítséget kínál a spontán és az irányított játék összefüggéseinek felismerésében, valamint a felnőttek és a kortársak játékbeli szerepének helyes értelmezésében; a játékfolyamat elméleti és gyakorlati tanulmányozásával és a személyes játékélménnyel felkészíti az „itt és most” öntörvényűen zajló játékfolyamatra, és annak hatékony megszervezésére; a „játszási” képességek formálásával azon képességeket erősíti, amelyek nélkülözhetetlenek a spontán és együttes játék feltételeinek megteremtésben; segítséget ad a hallgató játékkultúráját gazdagító módszertani játékgyűjtemény elkészítéséhez, amely a játékok eredetét, a megtaníthatóság feltételeit és kívánalmait, valamint pszichológiai és pedagógia szempontú elemzését tartalmazza.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Ismerjék az Óvodai nevelés országos alapprogramjának játékra vonatkozó fejezetét, értelmezzék annak tartalmát az óvodai gyakorlatban. A hallgatók ismerjék a 3-6 éves korosztály játéktevékenységének jellemzőit, a játékfolyamatot elindító lelki szükségleteket. Legyenek tájékozottak klasszikus és hagyományokon alapuló gyermekjátékok témakörében, képesek legyenek kiválasztani az életkorhoz igazodó játékokat. Legyenek jártasak a spontán, valamint az irányított játékok feltételeinek megteremtésében, megszervezésében és vezetésében. A játékpedagógia aktuális kérdései. A gyermekek játékának megfigyelése és elemzése.</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Kósáné Ormai Vera: A mi óvodánk. OKKER, Bp., 2001. Kovács – Bakosi: Játékpedagógia Porkolábné – Balázné – Szaitzné: Komplex prevenció óvodai program. Trefort Kiadó, Bp., 2004.</p> <p>AJÁNLOTT IRODALOM: Kiss Áron: Magyar gyermekjáték-gyűjtemény. Holnap Kiadó, Bp., 2000. Páli Judit: Játék és gondolkodási stratégia. I., II., III. In: Bíró Antalné: Pszichológiától a pedagógiáig. Alex-typo, Bp., 1993. 160- 175. Polcz Alaine: Aktív játékdinamika és játékterápia. Kézirat, Intaháza, 1974. újabb kiadás: Polcz Alaine: Világjáték. Pont Kiadó, Bp., 1999.</p>					

TO0223			JÁTÉK PEDAGÓGIÁJA ÉS MÓDSZERTANA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A tantárgy elsajátításának célja: segi tséget nyújt a hallgatóknak az óvodai játék hatékony megszervezéséhez, és – a gyermekmegfigyelés elkészítésével – a gyermekek játékbeli viselkedésének önálló tanulmányozásához; felkészíti a hallgatókat a pedagógiai megfigyelés egyik formájára, a gyermek játékának vizsgálatára és szakszerű elemzésére; a kapcsolati kultúra és a játszás, a tárgykultúra és a játékeszközök összefüggéseinek feltárásával gazdagítja a hallgatók metodikai kultúráját; hallgató felkészítése a gyermeki tapasztalatszerzés egészlegességét és élményszerűségét hangsúlyozó, játékos tevékenység megtervezésére.</p>					
<p>A tantárgy tartalma, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák: Tárgykultúra és játékkészítés. A rongybaba. Játékszerek: életkoronként. A mozgás, az ének, a mese és a játék. Imitációk, dramatikus játékok az óvodában. Az óvodai játék aktuális kérdési. Játékműhelyek és játéktárak (Intézménylátogatás). A játékipar. Régi-új játékok. A hallgatók ismerjék - a 3-6 éves korosztály játéktevékenységének jellemzőit, a játékfolyamatot elindító lelki szükségleteket. - az Óvodai nevelés országos alapprogramjának játéokra vonatkozó fejezetét, értelmezzék annak tartalmát az óvodai gyakorlatban. - a klasszikus és hagyományokon alapuló gyermekjátékok témaköreit, képesek legyenek kiválasztani az életkorhoz igazodó játékokat. Legyenek jártasak a spontán, valamint az irányított játékok feltételeinek megteremtésében, megszervezésében és vezetésében.</p>					
<p>Kötelező irodalom: Einon, D.: Kreatív játékok. Alexandra Kiadó, Pécs, 2004. Kósáné Ormai Vera: A mi óvodánk. OKKER, Bp., 2001. Magyari Beck Anna (szerk.): „Hüvelykujjam alama fa...” Alexander Stúdió Bt. Bp., 1999. Perlai Rezsóné: Az óvodáskor fejlesztő játéka i. OKKER, Bp., 1999. Porkolábné – Balázsné – Szaitzné: Komplex prevenciós óvodai program. Trefort Kiadó, Bp., 2004.</p>					
<p>Ajánlott irodalom: Böszörményi László: Számítógép az óvodában? Taní-tani. AKG Kiadó, Bp., 1999. Haiba Ferenc: Óvoda, játékszerek nélkül. HVG, 2000. Kiss Áron: Magyar gyermekjáték-gyűjtemény. Holnap Kiadó, Bp., 2000. Németh Erzsébet – S. Pintye Mária: Mozdul a szó. Logopédiai Gmk, Bp., 1995. Painter, G.: Tanítsuk a kisbabát! Medicina Könyvkiadó, Bp., 1984. Páli Judit: Játék és gondolkodási stratégia. I., II., III. In: Bíró Antalné: Pszichológiától a pedagógiáig. Alex-typo, Bp., 1993. 160- 175. Rosta Katalin: Taníts meg engem. Logopédiai Gmk, Bp., 1995. Polcz Alaine: Aktív játékdiagnosztika és játékterápia. Kézirat, Intaháza, 1974. újabb kiadás: Polcz Alaine: Világjáték. Pont Kiadó, Bp., 1999.</p>					

TO0208			KÖRNYEZETI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Olyan környezettudat kialakítása, amely felkészíti a hallgatókat a környezettel való tudatos együttélésre, a környezetbarát életvitelre, és annak közvetítésére. Részletezve: Alakítson ökológiai szemléleten alapuló, korszerű környezeti világgépet és kultúrát, egy új értékrendszer kialakításán keresztül. Ismerjék meg az óvodai környezeti nevelés célrendszerét, történetét, területeit. Alakítsa ki a társadalom és a környezet iránti elkötelezettséget, személyes felelősségérzetet. A 3-6 (7) éves korosztályban főleg a környezettel való ismerkedés, az emocionális kapcsolatok kialakítása és a környezetbarát szokások formálása a fő cél.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Ismerje az óvodai nevelőmunkához szükséges módszertani anyagot. Tudjon alkalmazói szinten tevékenységeket, környezeti neveléshez kapcsolódó játékokat feladatokat különböző fejlettségű gyermekeknek megalkotni. Legyen képes az óvodai környezeti nevelés feladatainak színvonalas ellátására. Értsék meg és becsüeljék a hallgatók a környezeti rendszereket, és aktívan vegyenek részt azok fenntartásában.</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Dr. Kuti István és dr. Kuti Istvánné: KÖRLÁNC környezeti nevelés az óvodában, Kecskemét, KETIF. 1996. Bihariné dr. Kerekó Ilona (szerk.) Az óvodai környezeti nevelés módszertana, ELTE-TÓFK, 2006.</p> <p>AJÁNLOTT IRODALOM: Dr. Kuti István és dr. Kuti Istvánné: KÖRLÁNC környezeti nevelés választható óvodai programja, Kecskemét, KETIF. 1998. Adorján Rita: Magonc – természetismereti játékok az erdőben, Mecsek Erdészeti Rt, Pécs, 1998. Óvónők kincsestára – RAABE Kanczler Gyuláné (szerk.) (2002.): Óvodai környezeti nevelés – óvopedagógusok felkészülését segítő művek – ajánló bibliográfia [online]. (2009.02.04.) http://www.okm.gov.hu/letolt/kozokt/bibliografia_ovoda.pdf</p>					

TO0209			KÖRNYEZETI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	2	előadás	vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan környezettudat kialakítása, amely felkészíti a hallgatókat a környezettel való tudatos együttélésre, a környezetbarát életvitelre, és annak közvetítésére. Részletezve: Alakítson ökológiai szemléleten alapuló, korszerű környezeti világnézetet és kultúrát, egy új értékrendszer kialakításán keresztül.

Értsék meg és becsüeljék a hallgatók a környezeti rendszereket, és aktívan vegyenek részt azok fenntartásában. Alakítsa ki a társadalom és a környezet iránti elkötelezettséget, személyes felelősségérzetet.

A 3-6 (7) éves korosztályban főleg a környezettel való ismerkedés, az emocionális kapcsolatok kialakítása és a környezetbarát szokások formálása a fő cél.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

Ismerje az óvodai nevelőmunkához szükséges módszertani anyagot.

Tudjon alkalmazói szinten tevékenységeket, feladatokat különböző fejlettségű gyermekeknek megalkotni.

Legyen képes az óvodai környezeti nevelés feladatainak színvonalas ellátására.

Olyan környezettudat kialakítása, amely felkészíti a hallgatókat a környezettel való tudatos együttélésre, a környezetbarát életvitelre, és annak közvetítésére. Részletezve: Alakítson ökológiai szemléleten alapuló, korszerű környezeti világnézetet és kultúrát, egy új értékrendszer kialakításán keresztül.

Értsék meg és becsüeljék a hallgatók a környezeti rendszereket, és aktívan vegyenek részt azok fenntartásában.

Alakítsa ki a társadalom és a környezet iránti elkötelezettséget, személyes felelősségérzetet.

A 3-6 (7) éves korosztályban főleg a környezettel való ismerkedés, az emocionális kapcsolatok kialakítása és a környezetbarát szokások formálása a fő cél.

TANANYAG:

A környezeti nevelés témakörei: A víz

A levegő

A talaj

Az óvoda és a lakóhely természeti környezete

A lakóhely és az óvoda társadalmi és információs környezete

Bevezetés a helyi környezeti nevelési program elkészítésébe, eszközök az óvodai környezeti nevelésben

Az óvodai környezeti nevelés módszerei és munkaformái

Óvodai környezeti nevelést segítő szervezetek, intézmények

Az óvodai környezeti nevelés helyszínei

A Zöld Óvodai Kritériumrendszer

KÖTELEZŐ IRODALOM:

Dr. Kuti István és dr. Kuti Istvánné: KÖRLÁNC környezeti nevelés az óvodában, Kecskemét, KETIF. 1996.

Bihariné dr. Krekó Ilona (szerk.) Az óvodai környezeti nevelés módszertana, ELTE-TÓFK, 2006.

AJÁNLOTT IRODALOM:

Dr. Kuti István és dr. Kuti Istvánné: KÖRLÁNC környezeti nevelés választható óvodai programja, Kecskemét, KETIF. 1998.

Adorján Rita: Magonc – természetismereti játékok az erdőben, Mecsek Erdészeti Rt, Pécs, 1998.

Óvónők kincsestára – RAABE

Kanczler Gyuláné (szerk.) (2002.): Óvodai környezeti nevelés – óvopedagógusok felkészülését segítő művek – ajánló bibliográfia [online]. (2009.02.04.) http://www.okm.gov.hu/letolt/kozokt/bibliografia_ovoda.pdf

TO0401			MAGYAR MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A magyar művelődés történetének áttekintése, a korábbi szaktudományi ismeretek szintetizálása, a magyar művelődés és az európai kultúra kölcsönhatásának bemutatása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A magyar kultúra egyes korszakainak jellegzetes vonásai 2. Az egyes korszakok történeti, irodalmi, képzőművészeti, tudománytörténeti jelentőségének ismertetése 3. A mindennapi élet művelődéstörténeti szemlélete 4. A kultúra és a társadalom kapcsolatának elemzése 5. A magyarság kultúrájának objektív szemlélete 6. A magyar művelődés fogalomtárának ismerete és használata 					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Kósa László (szerk.): Magyar művelődéstörténet, Budapest, 2006</p>					

TO0206			MATEMATIKAI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tárgy célja a hallgatót felkészíteni arra, hogy matematikai ismeretek nevelésén-oktatásán keresztül járuljon hozzá az óvodás korú gyermek személyiségfejlesztéséhez. E cél érdekében az alsó tagozatos, illetve óvodapedagógusi munka során felmerülő matematikai ismeretek tartalmának és háttérének tudatosítása valósul meg olyan szinten, hogy a hallgató képes legyen a matematikai ismereteket áttekinteni, értelmezni, a fogalmakat és a képességeket korrek módon megalapozni, az adott témakörben a matematika feladatokat biztosan megoldani, fejlesztve a hallgatók problémamegoldó és algoritmikus gondolkodását.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: <i>Matematikai logika és halmazelmélet</i> Az ítélet, a logikai függvény "nyitott mondat". A halmazelmélet alapfogalmai, logikai műveletek, műveletek halmazokkal, implikáció, ekvivalencia. A logikai kvantorok alkalmazása. Következtetések. Óvodai feladatlapok, általános iskola alsó tagozatos halmazelméleti és logikai feladatok megoldása. <i>Relációk, függvények, sorozatok</i> Halmazok Descartes-szorzata. Egyértelmű megfeleltetések. A valós változós függvények elemi vizsgálata. Függvénytranszformáció. Sorozatok vizsgálata. A szűkebb értelemben vett binér reláció fogalma, tulajdonságai. A megismerő (kognitív) képességek. A problémamegoldó gondolkodás sajátosságai. A kreativitás és fejlesztése. A matematikai témakör megjelenítésének elemzése dokumentumokban.</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Digitális formában kiadott anyagok. Vonatkozó web-lapok Perlai Rezsőné: A matematika foglalkozások módszertana. <i>Nemzeti Tankönyvkiadó RT, Budapest, 1997.</i> Villányi Györgyné: <i>Játék a matematika?</i> Tárogató Kiadó, 1995. Zsámboki Károlyné – Horváthné Szigligeti Adél: Matematika kézzel, fejjel, szívvel. <i>Fabula Kiadó, 1993.</i> Az óvodai nevelés országos alapprogramja. <i>Műv. Közlöny 137/1996.</i> Skemp, R. R., A matematikatanulás pszichológiája. Gondolat, Budapest. 1975. (részlet) Lénárd Ferenc: A problémamegoldó gondolkodás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1978. (Részletek) Szerencsi Sándor, Matematika. Egységes jegyzet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 1995. További kijelölt cikkek az Óvodai nevelésből.</p> <p>AJÁNLOTT IRODALOM: Perlai Rezsőné A matematikai foglalkozások módszertana, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1996. Porkolábné dr. Balogh Katalin, 1992. Kudarc nélkül az iskolában, Alex-Typo Villányi Györgyné, 1993. Játék a matematika?, Tárogató, Budapest Zsámboki Károlyné, 2003. Óvodai matematikai nevelés, Sopron Zsámboki Károlyné, 2001. Bence világot tanul, Sopron</p>					

TO0207			MATEMATIKAI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	2	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A stúdium célja: óvodapedagógusok képzése, akik rendelkeznek olyan matematikai alpműveltséggel, problémamegoldó képességgel, módszertani kultúrával, amelynek birtokában képessé válnak az óvodai matematikai nevelés komplex rendszerének megvalósítására; akik képesek a matematikai tapasztalatszerzés feltételeinek megteremtésére, a gyermeki tevékenység tudatos szervezésére, irányítására, értékelésére az egészséges gyermekek körében. Megismertetni a hallgatót azon módszertani ismeretekkel, melyek alapján az egyes matematikai tartalmaknak megfelelő tevékenységformákat képesek lesznek tudatosan megválasztani, valamint egészséges gyermekek számára közvetíteni. Bemutatni az óvodáskorban megalapozott matematikai ismeretek további építésének lehetőségeit az első osztályban, a matematikai fogalmak alakításának folyamatát, a tanulásban betöltött szerepét, azokat a matematika módszertani ismereteket, amelyek szükségesek az óvodai tevékenység szervezéséhez, irányításához.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A természetes szám fogalma, struktúrája, a számelmélet elemei. Halmazok ekvivalenciája, számossága, a természetes számok mint a véges halmazok számossága. Kombinatorikai alapfogalmak (sorbarendezések, kiválasztások). A mérés fogalma (kimérés, megmérés összemérés). Geometriai fogalmak, összefüggések A síkidom fogalma, adott tulajdonságú ponthalmazok. Geometriai transzformációk. Óvodai feladatlapok. általános iskolai alsó tagozatos feladatok megoldása az adott témakörben: alakzatok szimmetriaviszonyainak vizsgálata, szerkesztések, bizonyítások. Az óvodai matematikai tevékenységeknek megfelelő háttérismereteket sajátít el a hallgató, amelyek segítségével fejleszthető a megfigyelőképesség, problémamegoldó gondolkodás, térbeli tájékozódás, stb.,</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Digitális formában kiadott anyagok. Vonatkozó web-lapok Perlai Rezsőné: A matematika foglalkozások módszertana. Nemzeti Tankönyvkiadó RT, Budapest, 1997. Villányi Györgyné: <i>Játék a matematika?</i> Tárogató Kiadó, 1995. Zsámboki Károlyné – Horváthné Szigligeti Adél: Matematika kézzel, fejjel, szívvel. <i>Fabula Kiadó</i>, 1993. Az óvodai nevelés országos alapprogramja. <i>Műv. Közlöny 137/1996</i>. Skemp, R. R., A matematikatanulás pszichológiája. Gondolat, Budapest. 1975. A Matematikai fogalomalkotás c. fejezet. Lénárd Ferenc: A problémamegoldó gondolkodás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1978. (Részletek) Szerencsi Sándor, Matematika. Egységes jegyzet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 1995. További kijelölt cikkek az Óvodai nevelésből.</p>					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM: Perlai Rezsőné A matematikai foglalkozások módszertana, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1996. Porkolábné dr. Balogh Katalin, 1992. Kudarc nélkül az iskolában, Alex-Typo Villányi Györgyné, 1993. <i>Játék a matematika?</i>, Tárogató, Budapest Zsámboki Károlyné, 2003. Óvodai matematikai nevelés, Sopron Zsámboki Károlyné, 2001. Bence világot tanul, Sopron</p>					

TK6310			NÉMET NYELV I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	45	3	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva --rendelkezzon a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédkésztség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Íráskésztség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák
Generációk
Tanulás, iskola
Iskolák
LLL
Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klimaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

1. Hartmut Aufderstrasse – Jutta Müller – Thomas Storz: Delfin /Hueber 2002/
2. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's /Fertigkeitstraining Grundstufe Deutsch/ Klett 2001/
3. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's zum ZD (Prüfungsvorbereitung Zertifikat Deutsch- Testbuch) /Klett 2006/
4. Péntek Bernadett – Björn Freiberg: Aktuelle Gesprächsthemen /Nordwest 2002 Kiadó 2006
5. Antal Zsuzsanna – Mohácsi János: Mittelstufe Deutsch B2 /Nemzeti Tankönyvkiadó 2007/
6. Z. Csörgő – E. Malyáta – A. Tamási: B2-Finale 1-2. /Klett 2007/
7. Dóra Horváth: Das Testbuch ÖSD – Mittelstufe Deutsch B2 /ELTE Eötvös Kiadó 2009/

TK6311			NÉMET NYELV II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	45	3	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva --rendelkezzon a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédkésztség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Íráskésztség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák
Generációk
Tanulás, iskola
Iskolák
LLL
Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klimaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

8. Hartmut Aufderstrasse – Jutta Müller – Thomas Storz: Delfin /Hueber 2002/
9. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's /Fertigkeitentraining Grundstufe Deutsch/ Klett 2001/
10. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's zum ZD (Prüfungsvorbereitung Zertifikat Deutsch- Testbuch) /Klett 2006/
11. Péntek Bernadett – Björn Freiberg: Aktuelle Gesprächsthemen /Nordwest 2002 Kiadó 2006
12. Antal Zsuzsanna – Mohácsi János: Mittelstufe Deutsch B2 /Nemzeti Tankönyvkiadó 2007/
13. Z. Csörgő – E. Malýáta – A. Tamási: B2-Finale 1-2. /Klett 2007/
14. Dóra Horváth: Das Testbuch ÖSD – Mittelstufe Deutsch B2 /ELTE Eötvös Kiadó 2009/

TK6312			NÉMET NYELV III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	45	3	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva --rendelkezzon a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédkésztség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Íráskésztség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák
Generációk
Tanulás, iskola
Iskolák
LLL
Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klimaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

15. Hartmut Aufderstrasse – Jutta Müller – Thomas Storz: Delfin /Hueber 2002/

16. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's /Fertigkeitstraining
Grundstufe Deutsch/ Klett 2001/

17. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's zum ZD
(Prüfungsvorbereitung Zertifikat Deutsch- Testbuch) /Klett 2006/

18. Péntek Bernadett – Björn Freiberg: Aktuelle Gesprächsthemen /Nordwest 2002 Kiadó 2006

19. Antal Zsuzsanna – Mohácsi János: Mittelstufe Deutsch B2 /Nemzeti Tankönyvkiadó 2007/

20. Z. Csörgő – E. Malyáta – A. Tamási: B2-Finale 1-2. /Klett 2007/

21. Dóra Horváth: Das Testbuch ÖSD – Mittelstufe Deutsch B2 /ELTE Eötvös Kiadó 2009/

TK6313			NÉMET NYELV IV.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	45	3	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató -- a KER (Közös Európai Referenciakeret) B2 szintjéhez igazodva -- rendelkezzen a következő készségekkel és kompetenciákkal:

1. önálló, érthető, szóbeli kommunikáció a mindennapi élethelyzetekben
2. összefüggő, érthető szóbeli szövegalkotás, egyszerű érvelés vagy elemzés általános témakörökben
3. a szóbeli kommunikáció lényegének megértése
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
4. összetettebb írott szöveg megértése, értelmezése nagyobb félreértés nélkül
 - a/ globális szövegértés
 - b/ szelektív szövegértés
5. világos, megfelelő nyelvhelyességű és lexikai szintű, interaktív illetve önálló írásbeli szövegalkotás

A fenti célok elérésének előfeltétele, hogy a hallgató a négy félévre tagolt kurzus megkezdésekor már rendelkezzen alapszintű (KER A2 – B1) nyelvtudással.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tananyag az alapvető nyelvi készségek fokozatos fejlesztését szolgálja a vizsgacél szerinti differenciáltsággal, folyamatosan a négy féléven keresztül.

Beszédkésztség

2. Írott szöveg értése

Hallott szöveg értése

Íráskésztség.

Témacsoportok a tartalomnak megfelelően válogatott írott és hallott szövegek, valamint képek logikai hozzárendelésével:

Ember és társadalom

Ifjúság

Életformák
Generációk
Tanulás, iskola
Iskolák
LLL
Nyelvtanulás
A munka világa
Pályaválasztás
Munka, munkanélküliség
Álláskeresés
Életmód
Étkezési szokások
Fogyás, hízás
Egészségmegőrzés
Fitness –Wellness
Környezetünk I.
Lakás
Környezetbarát építkezés
Lakóhely
6. Környezetünk II.
Környezetszennyezés
Klimaváltozás
Környezeti katasztrófák
Környezetvédelem
Szabadidő
Sport (tömegsport, élsport)
Extrém sport
Szabadidő, szórakozás, művelődés
Olvasás
Zene
TV –mozi - színház
Utazás – turizmus
Nyaralás
Utazási szokások
Hazai turizmus
Konzum
Reklámok
Vásárlási szokások
Tudomány és technika
 Technika a mindennapokban
 Közlekedés
 Számítógép
 Mobiltelefon

Általános beszédszándékok:

- a/ a mindennapi élethelyzetekben történő eligazodás kifejezési formái :
üdvözlés, találkozás, bemutatkozás, meghívás, köszönetnyilvánítás,
bocsánatkérés, útbaigazítás, segítségnyújtás, javaslattétel stb.
- b/ egyetértés, véleménykülönbség kifejezése, ellenvetés, érvelés, meggyőzés,
indoklás stb.

Íráskészség:

Interaktív szövegek (félhivatalos levél) alkotása

a levélforma szabályai,

szövegszerkesztés,

nyelvhelyesség,

lexikai és stilisztikai eszközök,

Önálló, összefüggő szövegek alkotása

- referátumok, állásfoglalások, kommentárok készítése

nyelvhelyesség

lexikai és stilisztikai eszközök

Követelmények:

A funkcionális nyelvhasználatban való eligazodás

A gondolatok, szándékok érthető szóbeli és írásbeli megfogalmazása

Szóbeli közlések megértése

Írott szöveg helyes értelmezése

A szóbeli és írásbeli közlendők megfogalmazása a nyelvi kontextusnak megfelelő lexika és stilisztikai eszközök helyes alkalmazásával.

SZAKIRODALOM:

22. Hartmut Aufderstrasse – Jutta Müller – Thomas Storz: Delfin /Hueber 2002/

23. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's /Fertigkeitentraining Grundstufe Deutsch/ Klett 2001/

24. Anni Fischer-Mitziviris – Sylvia Janke-Papanikolau: So geht's zum ZD (Prüfungsvorbereitung Zertifikat Deutsch- Testbuch) /Klett 2006/

25. Péntek Bernadett – Björn Freiberg: Aktuelle Gesprächsthemen /Nordwest 2002 Kiadó 2006

26. Antal Zsuzsanna – Mohácsi János: Mittelstufe Deutsch B2 /Nemzeti Tankönyvkiadó 2007/

27. Z. Csörgő – E. Malyáta – A. Tamási: B2-Finale 1-2. /Klett 2007/

28. Dóra Horváth: Das Testbuch ÖSD – Mittelstufe Deutsch B2 /ELTE Eötvös Kiadó 2009/

TK0515			NEMZETI ÉRTÉKEINK		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szülőföldről és a népi hagyományokhoz való kapcsolat és érzelmi kötődés fejlesztése. Felkészítés az általános iskolai hon- és népismeret tantárgy tanítására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A magyar nép történetét, társadalmi, művészeti-kulturális életének specifikus értékei, ezeknek bemutatása és megszerettetése a tanulókkal. Nemzeti szimbólumaink (korona, palást, jogar, országalma), nemzeti érzésünk irodalmi megjelenései (himnusz, szózat) és emblemikus verseink (Petőfi Sándor: Nemzeti dal). Legjelentősebb kulturális értékeink áttekintése (Pannonhalmi Apátság, tihanyi altemplom, Ják, Lébény, Mátyás templom, Visegrád, Budai vár, ...) Nemzetünk kiemelkedő történelmi személyiségei, a magyar kultúra nemzetközileg elismert képviselői. Világörökségünk (Andrássy út, Budai vár,...). Nobel-díjasaink.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kósa László (szerk.): Magyar művelődéstörténet, Budapest, 2006 2. Agárdi Péter: Szöveggyűjtemény a magyar művelődéstörténet tanulmányozásához, Pécs, 1995 3. Agárdi Péter: Művelődéstörténeti szöveggyűjtemény II. Pécs, 1997 					

TK0514			NÉPRAJZ		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	15	1	1	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók szerezenek alapvető ismereteket és gyakorlati jártasságot a népi kultúra jelenségeinek megismerésében, gyűjtésében, megőrzésében és iskolai felhasználásában. A stúdium segítse az iskolai tantárgyak, műveltségterületek közötti összfüggések felismerését, az interdiszciplinaritást, a tantárgyi integrációt. Adjon útmutatást a hallgatóknak a művelődésszervezői feladatok ellátásában iskolákban, gyülekezetekben és nagyobb közösségekben. Adjon módszertani útmutatást dramatikus népszokások, népi játékok és más népi műfajok iskolai felhasználásához.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Bevezetés a néprajztudományba. A néprajz és a folklór tárgya. A néprajztudomány ágai: társadalmi-, anyagi-, és szellemi kultúra. A néphagyomány mai értelmezése, tanulmányozásának célja, haszna.
- A néphagyomány megismerésének, kutatásának módszerei. A néprajz és a folklorisztika bibliográfiája. A néprajztudomány és a folklórgyűjtés rövid története.
- A világ népei, nyelvei. Az etnikumok. Etnográfiai csoportok, néprajzi tájak a Kárpát-medencében.
- Társadalomnéprajz. Családszervezet. A közösség szerkezete, intézmények. Rétegek, csoportok a népi társadalomban. A parasztélet rendje. Erkölc- és értékrend.
- Folklór- szellemi kultúra. Népművészet. Népköltészet. Gyermekjátékok. Néphit, népszokás, dramatikus hagyományok. Jeles napi szokások. Az emberi élet fordulói. Népi vallásosság.
- Anyagi kultúra. Természetismeret, gyűjtögetés. Földművelés, állattartás. Település, építkezés. Lakásbelső, bútor, tárgyegyüttesek. Népviseletek. Táplálkozás. Népi mesterségek.
- A népi kultúra jelene és jövője. Kultúrák egymásmellettsége, interetnikus kapcsolatok. A folklorizmus.
- A néphagyomány iskolai oktatása. A néphagyomány és az iskolai műveltség viszonya a múltban és napjainkban. Néprajz az alsó tagozatos osztályokban. Útmutató a néphagyományok oktatásához és tanórákon kívüli felhasználásához. Szakkör, néprajzi tábor. A tanító és a kántor szerepe, feladata a néphagyományok továbbörökítésében.

ÉVKÖZI TANULMÁNYI KÖVETELMÉNYEK:

Kötelező óralátogatás. Néprajzi gyűjtés egy-egy tájegységről a népi kultúra választott területéről.

SZAKIRODALOM:

1. Kósa László – Szemerikényi Ágnes: Apáról fiúra, Budapest, 1998
2. Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Planétás kiadó, 1997
3. Szénási Sándor: Ünnepeink. A református egyházi év. Budapest, 1997
4. Tarján Gábor: Fölnevelő hagyomány. Budapest, 1995

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Andrásfalvy Bertalan: Útmutató a néphagyományhoz, Művelődés, 1993 . I.
2. Barabás László: Forog az esztendő kereke. Mentor kiadó, Marosvásárhely, 1998
3. Lázár Katalin: Népi játékok. Budapest, 1997
4. Barsi Ernő: Néprajz az általános iskola kezdő szakaszában. Budapest, 1992
5. Bálint Sándor: Karácsony, húsvét, pünkösd. Budapest, 1976
6. Baloghné Zsoldos Julianna: A néphagyomány az iskolában. A néprajz tanításának módszertana. Pedellus tankönyvkiadó. Debrecen, 2002
7. Balassa-Ortutay: Magyar néprajz. Corvina kiadó, Budapest, 1979

TO0403			NÉPRAJZI ISMERETEK		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	15	1	1	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a népi kultúra, a néphagyomány értékeinek ismerete; • a magyarságtudat gazdagítása, a nemzeti értékek megbecsülése; • a kulturális hasonlóságok és különbségek felismerése, más népek és nemzetiségek kultúrájának megismerése, tiszteletben tartása; • a népi kultúra mint „univerzális tudomány” segítse az iskolai tantárgyak, műveltségterületek közötti összefüggések felismerését, a tantárgyi integrációt; • adjon módszertani útmutatást a népi kultúra napjainkbeli éltetéséhez, iskolai felhasználásához. 					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A néphagyomány értelmezése • A néphagyomány, a népi kultúra megismerésének módszerei. A terepmunka. Írásos források, dokumentumok felhasználása. Bibliográfia. • Az esztendő, az egyházi év néprajza. Népszokások, jeles napok, ünnepek. Karácsonyi ünnepkör. Farsangi népszokások. Húsvéti-, pünkösdi ünnepkör. Nyári és őszi jeles napok, ünnepek. A népszokások változásai: jelenkutató. • A népi kultúra táji tagolódása. A magyar népi kultúra egysége és változatossága. A népi kultúra expresszív területei: népviselet, építkezés, díszítőművészet, gazdálkodás, táplálkozás, népzene, néptánc, népszokás, népköltészet. • Magyar etnográfiai csoportok, néprajzi tájak és kultúrájuk a Kárpát medencében. Népi együttélés, népek és kultúrák a Kárpát medencében. • Vallási néprajz, népi vallásosság. Népi vallásos értékrend. Ünnepek és jeles napok. Vallás, felekezet identitás. Protestáns egyházas szokások és magatartásformák. • A néphagyomány iskolai felhasználása, oktatása. A néphagyomány és az iskolai műveltség viszonya a múltban és napjainkban. Néprajz az alsó tagozatos osztályokban és az 5-6. osztályban. Útmutató a néphagyományok oktatásához és tanórákon kívüli felhasználásához. Szakkör, néprajzi tábor. A tanító és a kántor szerepe, feladata a néphagyományok továbbörökítésében. 					
<p>ÉVKÖZI TANULMÁNYI KÖVETELMÉNYEK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a hallgatók ismerjék a magyarság népi kultúrájának alapjait; • tiszteljék a néphagyomány értékeit, leendő tanítványaikkal is legyenek képesek 					

megszerettetni azokat;

- legyenek képesek tanulóikat nemzeti önismerettel, egészséges nemzettudattal felvértezni;
- legyenek képesek a helyi sajátosságok, értékek felismerésére, megbecsülésére, éltetésére, a másság tiszteletére;
- törekedjenek az élményszerű, cselekvő és oktató átadásra, tevékenységekre;
- segítsék elő tanítványaik személyiségfejlődését, a harmonikus kultúrájú felnőtt alakítását.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS SZEMPONTJAI:

- a szakirodalom folyamatos követése
- szemináriumi munka, tematikus feldolgozások;
- néprajzi gyűjtés egy – egy tájegységről a népszokások köréből
- néprajzi tábor, terepmunka
- szakmai oktatófilmek készítése, kérdőívek, útmutatók összeállítása

SZAKIRODALOM:

1. Kósa László – Szemerkenyi Ágnes: Apáról fiúra, Budapest,. 1998
2. Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Planétás kiadó, 1997
3. Magyar néprajz VII. Népszokás, néphit, népi vallásosság. Budapest, 1990
4. Szénási Sándor: Ünnepeink. A református egyházi év. Budapest, 1997
5. Tarján Gábor: Fölnevelő hagyomány. Budapest, 1995

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Andrásfalvy Bertalan: Útmutató a néphagyományhoz, Művelődés, 1993 . I.
2. Barabás László: Forog az esztendő kereke. Mentor kiadó, Marosvásárhely, 1998
3. Lázár Katalin: Népi játékok. Budapest, 1997
4. Györffy István: A néphagyomány és a nemzeti művelődés. Debrecen, 1993
5. Barsi Ernő: Néprajz az általános iskola kezdő szakaszában. Budapest, 1992
6. Bálint Sándor: Karácsony, húsvét, pünkösöd. Budapest, 1976
7. Baloghné Zsoldos Julianna: A néphagyomány az iskolában. A néprajz tanításának módszertana. Pedellus tankönyvkiadó. Debrecen, 2002

TK2903			NEVELÉSELMÉLET I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	előadás	vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- alapozza meg a hallgatók elméleti és módszertani kultúráját és pedagógiai kompetenciáját;
- alapozza meg olyan korszerű tanítói műveltség, szemlélet és irányultság kialakítását, amely képessé teszi a hallgatókat a 4–14 éves gyermekek nevelésére és oktatására, a nevelési feladatok hatékony megoldására;
- ismertesse meg a neveléselmélet alapfogalmait, alapozza meg a hallgatók tudását az iskolai értékszocializációról, a nevelési folyamat tartalmáról és szerkezetéről, a nevelési módszerekről, eljárásokról;
- adjon alapot a pedagógiai tapasztalatok szaktudományos szintű elemzéséhez, a pedagógiai jelenségek tudatos értelmezéséhez, a gyakorlati nevelési helyzetek, folyamatok sikeres szervezéséhez, irányításához.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Pedagógiai elméletek.
- A nevelésre vonatkozó hétköznapi és tudományos elméletek.
- Az egyéni integrált pedagógiai elméletek szerveződése, jellemzői.
- A laikus és a professzionális nevelés
- A laikus nevelés legfontosabb színtere: a család.
- A család a változó világban. A család szerkezete, családtípusok, családi szerepek. Értékrendek a családban. A család funkciói.
- A családi és iskolai szocializáció, nevelés kölcsönhatása; a család társadalmi hatásokat szűrő és közvetítő szerepe.
- A család és az iskola intézményesült kapcsolatrendszere, az együttműködés tartalma és szervezeti lehetőségei. Feszültségek, konfliktusok és feloldási módok a kapcsolatban.
- A professzionális nevelés legfontosabb színtere: az iskola.
- Alapelvek (egységesség és differenciálás a nevelésben, integrált nevelés, multikulturális nevelés).
- Iskolaelméletek és iskolatipológiák.
- Az iskola mint szervezet.
- Az iskola pedagógiai funkciói.
- A tanítói hivatás – tanítói mesterség. A tanító szakmai tudása, értékrendje, hatékonysága; a pedagógiai klíma és a nevelési eljárások összefüggései. A tanítói személyiség alakulása az iskolai munkában, a tanulók hatása a pedagógusra. A mesterségbeli tudás és az önismeret szerepe a mindennapi munkában. A pedagógus pálya etikai követelményei. A pályakezdés. Pedagógus szerepek, szerepkonfliktusok.
- Az iskolai nevelési folyamat. Jellemzői, belső szerkezete. A nevelési helyzetek komplexitása. A tanító és a gyermek a nevelési folyamatában. A nevelési folyamat sajátosságai az iskolázás bevezető, kezdő és alapozó éveiben (a 6–12. életévig).
- A nevelés mint az érték közvetítés folyamata. Az érték fogalma a pedagógiában; az értékek típusai; hierarchiájuk. Homogén és plurális értékek, rendszerek. A Nemzeti alaptanterv értékrendszere. Morális fejlődés

és erkölcsi nevelés, magatartás és jellem fejlesztés. A 6–12 éves gyermekek erkölcsi tapasztalatai és erkölcsi tudatosságuk fejlettsége. Az erkölcsi tudatosság és az erkölcsös magatartás összefüggése. Az erkölcsi nevelés tartalmi dimenziói. Az erkölcsi nevelés módszerei.

- A természeti és társadalmi értékeket védő és teremtő magatartás formálása. A civil társadalom értékei: a demokrácia, az állampolgárság, a politikai kultúra.
- A műveltség mint alapérték. A műveltség korszerű értelmezése, forrásai; az iskola műveltség-átszármaztató funkciója.
- Az egyén és közösség mint érték. Az én- és a társas kompetenciára, a személyiség autonómiájára és szabadságára vonatkozó értékek fejlesztése. Csoportjelenségek a nevelés folyamatában. A közösség alakulása, fejlesztése. Közös célok, tevékenység és érdekek, a csoportkohézió hatása a teljesítményre és önszerveződésre. Versengés és a kooperáció a gyermekcsoportokban. Az osztályközösség és az önkormányzat.
- Az esztétikai értékek világa. Az esztétikum szerepe az ember életében és a nevelésben. Az ízlés fejlesztése. Az esztétikum megnyilvánulási formái és a nevelés feladatai.
- A nevelés eszközrendszere: A személyiségformálás direkt és indirekt módszerei. Szociális technikák. A személyesség, az intimitás, a bizalom, az elfogadás szerepe a tanító és gyermek kapcsolatában.
- Fegyelem és önfegyelem. A fegyelem szintjei: tekintélyelvű fegyelem, tudatosan elfogadott viselkedési normák betartása, közösen kialakított rend, belső önfegyelem. Az iskolai fegyelem/fegyelmeztelenség. A fegyelmeztelenség okai, formái (alkalmi rendzavarások, „balhék” és anómikus rendzavarás). A fegyelmezés mint rövid távú kontroll s mint hosszú távú nevelési feladat. Az önfegyelemre nevelés.
- Konfliktusok az iskolában. A konfliktusok szerepe a pedagógiai folyamatban; lehetséges megoldási módjaik. A konfliktuskezelés tanítása–tanulása.
- A nevelés tervezhető elemei és az eredményesség megállapítása. A nevelés tervezésének lehetősége és szükségessége: a tervezés szintjei. Az osztályfőnök, osztálytanító kitüntetett szerepe a nevelés hatásrendszerének megtervezésében. A tervezés dokumentumai.
- A nevelés eredményeinek vizsgálata. A viszonyítás mint az eredményvizsgálat lényege. A mérés és becslés az eredményvizsgálatban. Neveltségi mutatók egyéni és csoport szinten.
- Az iskola munkájának minősége. A minőség fogalma a pedagógiai munkában; a minőség biztosítása; minőségbiztosítási koncepciók, eljárások.
- Kutatásmódszertani alapok. A pedagógiai kutatás paradigmái; a kutatás folyamata, módszerei.

SZAKIRODALOM:

- Bábosik István (2004): *Neveléelmélet. Nevelés az Európai Unióban*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Gibbs, J. (1999): Kísérlet Kohlberg és Hoffman moralitáselméletének integrációjára. In: Kulcsár Zsuzsa (szerk.): *Morális fejlődés, empátia és altruizmus*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 193–235. o.
- Golnhofer Erzsébet – Nahalka István (2001. szerk.): *A pedagógusok pedagógiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Imre Sándor: *Neveléstan*; OPKM, Budapest, 1995.
- Karácsony Sándor pedagógiai művei
- Nagy József: *XXI. század és nevelés* Osiris, Bp., 2000.
- Németh András: *Nevelés, gyermek, iskola*– Eötvös J. Könyvkiadó, Bp., 1997.
- Szenczi Árpád (2004): *Nevelés-lélektani alapkérdések; Az érzelmi és a társas-lelkületi képességek kiművelése*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- Szenczi Árpád (2000): *Neveléstan alapkérdések*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- Zsolnai József: *A pedagógia új rendszere címszavakban*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1996.

TK2904			NEVELÉSELMÉLET II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

- alapozza meg a hallgatók elméleti és módszertani kultúráját és pedagógiai kompetenciáját;
- alapozza meg olyan korszerű tanítói műveltség, szemlélet és irányultság kialakítását, amely képessé teszi a hallgatókat a 4–14 éves gyermekek nevelésére és oktatására, a nevelési feladatok hatékony megoldására;
- ismertesse meg a neveléselmélet alapfogalmait, alapozza meg a hallgatók tudását az iskolai értékszocializációról, a nevelési folyamat tartalmáról és szerkezetéről, a nevelési módszerekről, eljárásokról;
- adjon alapot a pedagógiai tapasztalatok szaktudományos szintű elemzéséhez, a pedagógiai jelenségek tudatos értelmezéséhez, a gyakorlati nevelési helyzetek, folyamatok sikeres szervezéséhez, irányításához.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Pedagógiai elméletek.
- A nevelésre vonatkozó hétköznapi és tudományos elméletek.
- Az egyéni integrált pedagógiai elméletek szerveződése, jellemzői.
- A laikus és a professzionális nevelés
- A laikus nevelés legfontosabb színtere: a család.
- A család a változó világban. A család szerkezete, családtípusok, családi szerepek. Értékrendek a családban. A család funkciói.
- A családi és iskolai szocializáció, nevelés kölcsönhatása; a család társadalmi hatásokat szűrő és közvetítő szerepe.
- A család és az iskola intézményesült kapcsolatrendszere, az együttműködés tartalma és szervezeti lehetőségei. Feszültségek, konfliktusok és feloldási módok a kapcsolatban.
- A professzionális nevelés legfontosabb színtere: az iskola.
- Alapelvek (egységesség és differenciálás a nevelésben, integrált nevelés, multikulturális nevelés).
- Iskolaelméletek és iskolatipológiák.
- Az iskola mint szervezet.
- Az iskola pedagógiai funkciói.
- A tanítói hivatás – tanítói mesterség. A tanító szakmai tudása, értékrendje, hatékonysága; a pedagógiai klíma és a nevelési eljárások összefüggései. A tanítói személyiség alakulása az iskolai munkában, a tanulók hatása a pedagógusra. A mesterségbeli tudás és az önismeret szerepe a mindennapi munkában. A pedagógus pálya etikai követelményei. A pályakezdés. Pedagógus szerepek, szerepkonfliktusok.
- Az iskolai nevelési folyamat. Jellemzői, belső szerkezete. A nevelési helyzetek komplexitása. A tanító és a gyermek a nevelési folyamatában. A nevelési folyamat sajátosságai az iskolázás bevezető, kezdő és alapozó éveiben (a 6–12. életévig).
- A nevelés mint az érték közvetítés folyamata. Az érték fogalma a pedagógiában; az értékek típusai; hierarchiájuk. Homogén és plurális értékek, rendszerek. A Nemzeti alaptanterv értékrendszere. Morális fejlődés

és erkölcsi nevelés, magatartás és jellem fejlesztés. A 6–12 éves gyermekek erkölcsi tapasztalatai és erkölcsi tudatosságuk fejlettsége. Az erkölcsi tudatosság és az erkölcsös magatartás összefüggése. Az erkölcsi nevelés tartalmi dimenziói. Az erkölcsi nevelés módszerei.

- A természeti és társadalmi értékeket védő és teremtő magatartás formálása. A civil társadalom értékei: a demokrácia, az állampolgárság, a politikai kultúra.
- A műveltség mint alapérték. A műveltség korszerű értelmezése, forrásai; az iskola műveltség-átszármaztató funkciója.
- Az egyén és közösség mint érték. Az én- és a társas kompetenciára, a személyiség autonómiájára és szabadságára vonatkozó értékek fejlesztése. Csoportjelenségek a nevelés folyamatában. A közösség alakulása, fejlesztése. Közös célok, tevékenység és érdekek, a csoportkohézió hatása a teljesítményre és önszerveződésre. Versengés és a kooperáció a gyermekcsoportokban. Az osztályközösség és az önkormányzat.
- Az esztétikai értékek világa. Az esztétikum szerepe az ember életében és a nevelésben. Az ízlés fejlesztése. Az esztétikum megnyilvánulási formái és a nevelés feladatai.
- A nevelés eszközrendszere: A személyiségformálás direkt és indirekt módszerei. Szociális technikák. A személyesség, az intimitás, a bizalom, az elfogadás szerepe a tanító és gyermek kapcsolatában.
- Fegyelem és önfegyelem. A fegyelem szintjei: tekintélyelvű fegyelem, tudatosan elfogadott viselkedési normák betartása, közösen kialakított rend, belső önfegyelem. Az iskolai fegyelem/fegyelmeztelenség. A fegyelmeztelenség okai, formái (alkalmi rendzavarások, „balhék” és anómikus rendzavarás). A fegyelmezés mint rövid távú kontroll s mint hosszú távú nevelési feladat. Az önfegyelemre nevelés.
- Konfliktusok az iskolában. A konfliktusok szerepe a pedagógiai folyamatban; lehetséges megoldási módjaik. A konfliktuskezelés tanítása–tanulása.
- A nevelés tervezhető elemei és az eredményesség megállapítása. A nevelés tervezésének lehetősége és szükségessége: a tervezés szintjei. Az osztályfőnök, osztálytanító kitüntetett szerepe a nevelés hatásrendszerének megtervezésében. A tervezés dokumentumai.
- A nevelés eredményeinek vizsgálata. A viszonyítás mint az eredményvizsgálat lényege. A mérés és becslés az eredményvizsgálatban. Neveltségi mutatók egyéni és csoport szinten.
- Az iskola munkájának minősége. A minőség fogalma a pedagógiai munkában; a minőség biztosítása; minőségbiztosítási koncepciók, eljárások.
- Kutatásmódszertani alapok. A pedagógiai kutatás paradigmái; a kutatás folyamata, módszerei.

SZAKIRODALOM:

- Bábosik István (2004): *Neveléelmélet. Nevelés az Európai Unióban*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Gibbs, J. (1999): Kísérlet Kohlberg és Hoffman moralitáselméletének integrációjára. In: Kulcsár Zsuzsa (szerk.): *Morális fejlődés, empátia és altruizmus*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 193–235. o.
- Golnhofner Erzsébet – Nahalka István (2001. szerk.): *A pedagógusok pedagógiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Imre Sándor: *Neveléstan*; OPKM, Budapest, 1995.
- Karácsony Sándor pedagógiai művei
- Nagy József: *XXI. század és nevelés* Osiris, Bp., 2000.
- Németh András: *Nevelés, gyermek, iskola*– Eötvös J. Könyvkiadó, Bp., 1997.
- Szenczi Árpád (2004): *Nevelés-lélektani alapkérdések; Az érzelmi és a társas-lelkületi képességek kiművelése*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- Szenczi Árpád (2000): *Neveléstan alapkérdések*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
- Zsolnai József: *A pedagógia új rendszere címszavakban*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1996.

TK2901			NEVELÉSTÖRTÉNET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	45	3	3	előadás	vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A neveléstörténeti stúdium célja, hogy megalapozza a hallgatók történeti szemléletét a pedagógia elméletének és gyakorlatának megismeréséhez. Kialakítja azt a felismerést, hogy a jelenkor pedagógiája történeti fejlődés eredménye.

A neveléstörténeti szemlélet kialakítása érdekében a tantárgy feladata:

- ismertesse meg az egyetemes és a magyar nevelés történetének legjelentősebb tényeit és összefüggéseit, a mai pedagógiai elmélet és gyakorlat közvetlen előzményeit;
- alapozó jellegéből adódóan keltse fel a hallgatók érdeklődését a problémátörténeti vizsgálódások iránt, alakítsa ki és fejlessze a hallgatók érzékenységét és készségét a pedagógiai problémák történeti szempontú megközelítésére, értelmezésére, elemzésére és értékelésére;
- nyújtson tájékoztatást a neveléstörténet alapvető forrásairól, igazítson el a neveléstörténeti szakirodalomban, adjon ösztönzést az öntevékeny problémátörténeti tájékozódásra.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A neveléstörténet tárgya, jellege, forrásai, funkciója.
- Mióta van nevelés? A nevelés eredete, alapformáinak kialakulása. Mióta van iskola? Az intézményes nevelés megjelenése az ókori keleten.
- Az európai nevelés elméletének és gyakorlatának gyökerei.
 - A görög nevelést meghatározó természeti, társadalmi, politikai, eszmei tényezők. Az athéni és a spártai modell jellemzése, különbözőségük okai. Görög filozófusok a nevelés céljáról, tartamáról és módszereiről: Szókratész, Platón, Arisztotelész.
 - Róma nevelési kultúrájának jellemzése. A görög hatás szerepe. Az állampolgári nevelés eszménye és a szervezeti forrás összefüggése.
- A középkori nevelés kialakulását, elterjedését meghatározó tényezők.
 - A kereszténység emberképe. A klerikus nevelés intézményei, a világnézet formálás tartalma, eszközrendszere. Az egyetemek kialakulása. A magyar nevelés rendi jellege.
 - A humanizmus hatása a nevelés elméletére és gyakorlatára: Erasmus, Montaigne nézetei a gyermekről, a nevelés módszereiről. A városi humanista iskolák megjelenésének jelentősége.
- A polgári nevelés történetének első szakasza (XVI–XVIII. sz.)
 - A reformáció és az ellenreformáció nevelési kultúrájának azonos és eltérő vonásai. Az anyanyelvű kultúra és a népnevelés kérdésének előtérbe kerülése. A kollégiumi típusú iskolák elterjedése hazánkban. A jezsuiták iskolaállítási törekvései.
 - Comenius, a nagy összegző. A Didactica Magna hatása napjainkig. Apáczai Csere János szerepe a magyar pedagógiai elmélet fejlődésében.
 - Az empirikus és szenzualista ismeretelméleti koncepciók hatása. A hasznosság elvének megjelenése a pedagógiai gondolkodásban. Locke: Gondolatok a nevelésről című művének jelentősége.

- Felvilágosult polgári elvek a nevelésben. Rousseau mint a reformpedagógia alapozója. A hasznossági szempont és a munkára nevelés Pestalozzi és Tessedik munkásságában.
- A polgári pedagógia tudománnyá válása: Herbart pedagógiájának filozófiai és pszichológiai alapjai. A herbartianusok hatása és az oktató iskola megmerevedése.
- A polgári nevelés történetének második szakasza (XIX–XX. sz.)
- Az elméleti pedagógia főbb irányzatai: kultúrpedagógia, szociálpedagógia, morálpedagógia, munkaiskola-koncepció.
- Az oktatás szervezeti formáit megújító törekvések: a hagyományos osztályrendszer felbontására irányuló kísérletek (Jéna-plan), a hagyományos tantárgyi rendszer felbontására irányuló törekvések (Dewey pragmatista projektjei, Decroly, Waldorf-iskolák).
- Individualizáló törekvések: Ellen Key, Montessori, Freinet.
- Az elméleti pedagógia főbb irányzatai hazánkban a századfordulón. Személyiségpedagógia: Schneller István. Gyermektanulmányi mozgalom: Nagy László. Nemzetnevelés: Imre Sándor.
- Karácsony Sándor pedagógiai munkássága.
- A magyar alsó fokú oktatás, tanítóképzés és óvóképzés története.
- A népiskola XVI. századi megjelenése. A népiskola-hálózat szétterülése a XVII-XVIII. században. Az 1777. és 1806. évi Ratio Educationis általános nevelési elvei, iskolarendszere, rendelkezései a népiskolákról. A népiskolák szervezete, tananyaga a reformkorban. Az 1868. évi népoktatási törvény. A 6 osztályos elemi népiskola szervezeti és tartalmi alakulása 1945-ig: az 1905-ös és az 1925-ös népiskolai tantervek. A nyolc osztályos általános iskola fejlődése 1945-től napjainkig.
- A tanítóképzés elődje, a norma-iskola létrejött az I. Ratio Educationis nyomán. Az első önálló hazai tanítóképzők a XIX. században. Az 1868-as népoktatási törvény a tanítóképzésről. Szervezeti és tartalmi változások 1948-ig. A szocialista nevelés alapelvei. Az államosítás. A felsőfokú képzés indulása, fejlődése napjainkig. A közoktatás és a tanítóképzés összefüggése.
- Saját intézményünk története. Az óvodai nevelés története hazánkban. Az óvodai intézményrendszer történeti áttekintése. A magyar óvó(nő)képzés 1828-tól napjainkig.

SZAKIRODALOM:

- Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla (2003): *Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe*. Osiris Kiadó, Budapest.
- (www.mek.oszk.hu/01800/01893/html)
- Fehér Erzsébet (1994): *Az oktatás és nevelés története*. Budapest. száma: J 11-1141/1.
- Gáspár László – Kelemen Elemér (1999): *Neveléstörténet problémátörténeti alapon*. OKKER Kiadói Kft., Budapest.
- Györgyiné Koncz Judit (2005): *Pályaismeret, pályaaorientáció*. Károli Egyetemi Kiadó, Budapest.
- Kardos József – Kelemen Elemér (1996): *1000 éves a magyar iskola*. Korona Kiadó Kft., Budapest.
- Kéri Katalin (2001): *Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
- Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla, (2003, szerk.): *Neveléstörténet szöveggyűjtemény*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Pukánszky Béla (2001): *A gyermekkor története*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
- Vajda Zsuzsa – Pukánszky Béla (2003, szerk.): *A gyermekkor története. Szöveggyűjtemény*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

TO0311			NYÁRI NEVELÉSI GYAKORLAT (1 HÉT=30 ÓRA, 1 NAP=6 ÓRA)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: a hallgató szerezzon jártasságot az óvodai élet minden területén, kiemelten nyári táborok és az óvodai befogadás – beszoktatás időszakában tervezzen, szervezzen, és irányítson tevékenységeket különböző nevelési területeken, készüljön fel önálló nevelőmunkára.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: az óvodai nevelő tevékenység nyári feladatai, lehetőségei; a gyermekek személyiségfejlődésének óvodai feltételei egy gyermek és a csoport megfigyelésével; az óvodáskorú gyermekek óvodai nevelésének elmélete, gyakorlata, módszerei; az óvodai nyári és őszi beszoktatási tevékenységek tudatos tervezése, szervezése; az elméletben tanultak óvodai gyakorlatban való alkalmazása; a gyermekek személyiségének komplex - az egyéni fejlődési sajátosságokat figyelembe vevő fejlesztése; együttműködés a szülőkkel; együttműködésre kollegákkal.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Szivák Judit (szerk.): Minőség az óvodában. OKKER, Bp., 2001. Nagyné Szarka Júlia: Az óvónők szakmai elkötelezettsége I. Óvodai Nevelés, 2000. 9., II. rész Óvodai Nevelés, 2000. 10., III. rész Óvodai Nevelés, 2001. 1. Vágó Irén: Óvodai intézményrendszer, óvodai nevelés az ezredfordulón. Új Pedagógiai Szemle, 2002. 12. internetes források Az elméleti tárgyak irodalma</p>					

TO0201			NYELVÉSZETI ALAPISMERETEK		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	3	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A nemzeti identitástudat erősítése az anyanyelv helyes használata által. Óvodapedagógushoz méltó helyesírási gyakorlat és tudás kialakítása. Biztos nyelvi kompetencia megszerzése a különböző kommunikációs helyzetekben és írásos megnyilvánulásokban. Verbális és nonverbális kommunikációs kompetenciák alkalmazása. A korszerű nyelvművelő szemlélet kialakítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A hallgatók ismerjék meg: A mai nyelvhasználati problémákat: nyelvi babonák a szavak és állandó szókapcsolatok helyes használata vonatkozó névmás, helyes szóalkotásmódok, toldalékolás idegen szavak kerülése a szleng. A magyar helyesírás alapelveit és jellemzőit: a magyar helyesírás alapelvei az ábécé, a betűrendbe sorolás a tulajdonnevek helyesírása a különírás és az egybeírás. A beszéd és a nyelv különbözőségét és jellemzőit: a Jakobson-féle kommunikációs modell a kommunikáció alaptételei a verbális csatorna a nem verbális jelek a beszédben a nem verbális jelek az írásban a szóbeli és az írásbeli kommunikáció összehasonlítása.</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: A magyar helyesírás szabályai. Tizenegyedik kiadás. 1984. Akadémiai Kiadó, Bp., 1994. Fercsik Erzsébet (2000): Helyesírási kalauz I. Krónika Nova Kiadó, Bp. Antalné Szabó Ágnes (2002): Hogyan írjam? Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. Fercsik Erzsébet–Raátz Judit (1995): Kommunikáció szóban és írásban Korona Kiadó, Bp. Balázs Géza (1998): Magyar nyelvkultúra az ezredfordulón. A–Z Kiadó, Bp. Fábián Pál–Lőrincze Lajos (1999): Nyelvművelés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.</p> <p>AJÁNLOTT IRODALOM: Minya Károly (2003): Mai magyar nyelvújítás. Tinta Kiadó, Bp. L. Aczél Petra (2001): A szóból épült gondolat. Gyakorlókönyv. Krónika Nova Kiadó, Bp. Kiss Jenő (1995): Társadalom és nyelvhasználat. Nemzeti tankönyvkiadó, Bp.</p>					

TO0202			ÓVODAI ANYANYELVI-IRODALMI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	3	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Olyan elsődlegesen alapozó anyanyelvi és irodalmi ismeretek átadása, amelyek a későbbi anyanyelvi kurzusok anyagához bevezetőként is szolgálnak.

A gyermekirodalom fogalmának megismertetése, az irodalmi érzékenység felkeltése, a tudatos olvasói magatartás kialakítása a hallgatóban.

Megismertetni a 3-6 éves gyermekek befogadás-lélektani tulajdonságait; előadásokon s szemináriumi beszélgetéseken arra a kérdésre keressük a választ, milyen hatással van a gyermekbefogadóra az irodalmi műalkotás. Képesé tenni a hallgatókat arra, hogy a 3-6 éves korosztály számára irodalmi élményt nyújtsanak. Bevezetni a hallgatókat az óvodai anyanyelvi-irodalmi nevelés módszertanába.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tantárgyelem komplexitásából adódóan a tartalmakban egyszerre kell hangsúlyt fektetni az ismeretátadásra, illetve a készség- és képességfejlesztésre, az alapvetően szükséges gyermekirodalmi alkotások megismerésére és közvetítésük módszereire.

A gyermekirodalom fogalmának tisztázása;

A gyermekirodalom és az irodalom kapcsolata

A gyermekirodalom funkciói, a gyermekirodalmi szövegek hatása a bontakozó gyermeki lélekre és értelemre
Az irodalom mint kommunikáció

Az irodalom és a gyermekirodalom kapcsolata

Az anyanyelvi nevelés módszerei, motivációja, segédeszközei; speciális eljárások

Az anyanyelvi és irodalmi nevelés hagyományos módszerei, eszköztára

A nyelvi-kommunikációs nevelés tervezése, a tervezés szempontjai

A verbális készségek megfigyelésének szempontjai

Az óvodapedagógus beszédprodukciója mint követendő minta. Az óvodapedagógus és a kisgyermek beszédkapcsolata.

A gyermeknyelv

A kisgyermekek mondat- és szövegalkotása.

A félév során a hallgatók csoportos óvodai szakmai gyakorlat keretében részt vesznek 2 anyanyelvi foglalkozáson, amikor a gyermekek *beszédprodukcióját és beszédészlelését* fejlesztő gyakorlatokat figyelnek meg. A foglalkozások elemzése, feldolgozása a módszertan órákon történik.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

Óvodai nevelés országos alapprogramja, 137/1996. Korm. Rendelet

Zilahi Józsefné: Mese-vers az óvodában. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1998

Dankó Ervinné: Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában. Okker Kiadó, Budapest, 2000. 71-125, 138-151.

Dankó Ervinné, Irodalmi nevelés az óvodában, Okker Kiadó, Budapest, 2004. 44-51.

Kudarc nélkül az iskolában. Szerkesztette: Porkolábné Dr. Balogh Katalin. Alex-Typo, Budapest, 1993. 246-287.

AJÁNLOTT IRODALOM:

Hegyí Ildikó: Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban. Okker Kiadó, Budapest, 2000.

Psenákné Gregor Klára: Kötetlenül, komplexen, naponta mesével. Óvodai módszer gyakorló óvónők számára.

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.

Mérei-Binét: Gyermeklélektan, Gondolat Kiadó, Bp. 1998.

Boldizsár Ildikó: Mesepoétika, Akadémiai, Bp., 2004.

Bettelheim, Bruno: A mese bővölete és a bontakozó gyermeki lélek. Gondolat Kiadó, Budapest, 1998.

Tarbay Ede: Gyermekirodalomra vezérlő kalauz. A gyermek- és ifjúsági irodalom történetének iránytúje. Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest, 1999.

Gyermekirodalom, Szerkesztette: Komáromi Gabriella, Helikon, Budapest, 1999.

Bauer Gabriella: Gyermekirodalom - szöveggyűjtemény. Tankönyvkiadó, Bp., 1975.

TO0203			ÓVODAI ANYANYELVI-IRODALMI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A legértékesebb népköltészeti, népmesei alkotások megismerése, az irodalmi érzékenység felkeltése, a tudatos olvasói magatartás kialakítása a hallgatóban. A mese- és verselemzések során azok gyakorlati felhasználási lehetőségeinek megvitatása, alkalmazása az óvodai gyakorlatban. Megfelelő szintű elemző készség és átélt előadásmód (szövegfonetikai, előadás-technikai eszközökkel) elsajátítása. Képessé tenni a hallgatókat arra, hogy a 3-6 éves korosztály számára irodalmi élményt nyújtsanak. Az óvodai anyanyelvi foglalkozások tervezésének tudatosítása, az óvodapedagógus nyelvi mintaadó szerepének elmélyítése.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A hallgató legyen képes számot adni a népköltészeti műfajok elméleti és gyakorlati ismeretéről. Ehhez a szakirodalmi tájékozottságon túl mondókák, népmesék önálló (memoriter) előadása szükséges. Vegyen részt az óvodai anyanyelvi tevékenységekben, majd az azt követő csoportos, egyéni megbeszéléseken, értékeléseken. Legyen képes önállóan az irodalmi tevékenységhez kapcsolódó játékok megtervezésére és megvalósítására. Tudjon helyesen mesét mondani és olvasni, mesemondásával keltse fel a gyermekek figyelmét.</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Zilahi Józsefné: <i>Mese-vers az óvodában</i>. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1998 Bálint Péter (szerk.): <i>A meseszöveg változatai</i>, Didakt, Debrecen, 2004. Dankó Ervinné: <i>Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában</i>. Okker Kiadó, Budapest, 2000. 151-183, 277-282. Dankó Ervinné: <i>Irodalmi nevelés az óvodában</i>, Okker Kiadó, Budapest, 2004. 51-66, 131-154. B. Lakatos Margit (szerk.): <i>Játépszichológia</i>. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak. ELTE Tanító- és Óvóképző Főiskolai Kar. Budapest, 2001.</p> <p>AJÁNLOTT IRODALOM: Magyar néprajz V. <i>Népköltészet</i>. Akadémiai Kiadó, Bp., 1988. Hegyí Ildikó: <i>Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban</i>. Okker Kiadó, Budapest, 2000. Bettelheim, Bruno: <i>A mese bővítole és a bontakozó gyermeki lélek</i>. Gondolat Kiadó, Budapest, 1998. Steklács János (szerk.): <i>Mese- és mítoszelméleti szöveggyűjtemény</i>. Kecskeméti Főiskola, Kecskemét, 2002. Tarbay Ede: <i>Gyermekirodalomra vezérlő kalauz</i>. A gyermek- és ifjúsági irodalom történetének iránytűje. Szent István Társulat, Budapest, 1999. Boldizsár Ildikó: <i>Mesepoétika</i>, Akadémiai, Bp., 2004. Honti János: <i>A mese világa</i>. Magvető Kiadó, Budapest, 1962. Bauer Gabriella: <i>Gyermekirodalom - szöveggyűjtemény</i>. Tankönyvkiadó, Bp., 1975.</p>					

TO0204			ÓVODAI ANYANYELVI-IRODALMI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Megismertetni a hallgatókkal az irodalmi szöveg és a feldolgozott irodalmi műalkotás interpretációjában rejlő esztétikai nevelési lehetőségeket.

A legfontosabb műmesék és állatmesék irodalmi és pedagógiai hasznának felfedeztetése, önálló fabulák létrehozása a tanításművészet módszerének segítségével.

A műmesékben rejlő keresztyén tartalmak kihangsúlyozásával a mesék segítségével a keresztyén nevelés lehetőségeinek megismertetése.

Megfelelő szintű átélt előadásmód (szövegfonetikai, előadás-technikai eszközökkel) elsajátítása. Képessé tenni a hallgatókat arra, hogy a 3-6 éves korosztály számára irodalmi élményt nyújtsanak.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tantárgyelem komplexitásából adódóan a tartalmakban egyszerre kell hangsúlyt fektetni az ismeretátadásra, illetve a készség- és képességfejlesztésre, az alapvetően szükséges gyermekirodalmi alkotások megismerésére és közvetítésük módszereire.

A népmese és a műmese kapcsolata, hatása egymásra:

Motívum-, szimbólumértelmezés; szerkezeti elemzés; világkép, értékrend; alkotói stílus, varázslat szerepe; perspektíva...

A keresztyén értékrend megjelenése a műmesében (Csukás István, Andersen, Oscar Wilde, Lázár Ervin) mese, meseszerűség, meseregény, műfaj történeti áttekintés

Az állatmese, műfaji jellemzők

A műfaj története: Aiszoposztól Hajnóczy Péterig

a korosztály számára írt állatmesék, a műfaj vonzereje az óvodás korosztály számára; pedagógiai jelentősége

A hallott (felolvasott vagy fejből mesélt, helyben rögtönzött történet) irodalom és a film viszonya;

külső kép-passzivitás, agresszió, frusztrált elaboráció

klasszikus és kortárs rajzfilmek megtekintése, értelmezésre

a diafilm felhasználási lehetőségei

Az óvodapedagógus felkészülésének kérdései

Az óvodapedagógus mint előadó: előadás-technika, érzékletesség, hitelesség. A különböző kommunikációs csatornák hatékonysága az irodalmi nevelésben, eltérő hatásmechanizmusuk

Az óvodapedagógus beszédprodukciója mint követendő minta

A verbális és nem verbális kommunikáció az óvodában

A különféle óvodai beszédhelyzetek

A félév során a hallgatók csoportos óvodai szakmai gyakorlat keretében részt vesznek 2 anyanyelvi foglalkozáson, amikor a *mesélés/mesehallgatás és a mesereprodukció* (műmese) feladatait figyelik meg. A foglalkozás elemzése és feldolgozása a módszertan órákon történik.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

Zilahi Józsefné: Mese-vers az óvodában. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1998.

Dankó Ervinné: Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában. Okker Kiadó, Budapest, 2000. 238-247.

Fordulópont 1. A tévé előtt védtelenül, Pont Kiadó, Budapest, 1999.

Dankó Ervinné, Irodalmi nevelés az óvodában, Okker Kiadó, Budapest, 2004. 117-125, 209-211.

Gósy Mária: Óvónői beszédviselkedés. Bp., 1990.

AJÁNLOTT IRODALOM:

Gyermekirodalom. Szerkesztette: Komáromi Gabriella. Helikon Kiadó, Budapest, 1999.
Pompor Zoltán: A mesék különleges hasznáról az iskolában. In. *Csodaceruza* 12. 42-43.
Bálint Péter (szerk.): Közelítések a meséhez, Didakt, Debrecen, 2003.
Boldizsár Ildikó: Mesepoétika, Akadémiai, Bp., 2004.
Bauer Gabriella: Gyermekirodalom - szöveggyűjtemény. Tankönyvkiadó, Bp., 1975.
Kudarac nélkül az iskolában. Szerkesztette: Porkolábné Dr. Balogh Katalin. Alex-Typo, Budapest, 1993. 246-287.

TO0205			ÓVODAI ANYANYELVI-IRODALMI NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA IV.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	előadás	vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A legértékesebb népköltészeti, népmesei alkotások megismerése, az irodalmi érzékenység felkeltése, a tudatos olvasói magatartás kialakítása a hallgatóban. A mese- és verselemzések során azok gyakorlati felhasználási lehetőségeinek megvitatása, alkalmazása az óvodai gyakorlatban. Megfelelő szintű elemző készség és átélt előadásmód (szövegfonetikai, előadás-technikai eszközökkel) elsajátítása. Képessé tenni a hallgatókat arra, hogy a 3-6 éves korosztály számára irodalmi élményt nyújtsanak. Az óvodai anyanyelvi foglalkozások tervezésének tudatosítása, az óvodapedagógus nyelvi mintaadó szerepének elmélyítése

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A hallgató legyen képes számot adni a népköltészeti műfajok elméleti és gyakorlati ismeretéről. Ehhez a szakirodalmi tájékozottságon túl mondókák, népmesék önálló (memoriter) előadása szükséges. Vegyen részt az óvodai anyanyelvi tevékenységekben, majd az azt követő csoportos, egyéni megbeszéléseken, értékeléseken. Legyen képes önállóan az irodalmi tevékenységhez kapcsolódó játékok megtervezésére és megvalósítására. Tudjon helyesen mesét mondani és olvasni, mesemondásával keltse fel a gyermekek figyelmét. A tantárgyelem komplexitásából adódóan a tartalmakban egyszerre kell hangsúlyt fektetni az ismeretátadásra, illetve a készség- és képességfejlesztésre, az alapvetően szükséges gyermekirodalmi alkotások megismerésére és közvetítésük módszereire. Mesekincs, mesekincsek:
népek meséi
évszakok meséi
állatok meséi
korok meséi
életkorok meséi
saját meséim (önismeret)
meseterápia, mesék felnőtteknek
A nyelvi hátrány.
mint szociolingvisztikai jelenség
mint pszichológiai jelenség
mint pedagógiai feladat

KÖTELEZŐ IRODALOM:

Zilahi Józsefné: *Mese-vers az óvodában*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1998
Bálint Péter (szerk.): *A meseszöveg változatai*, Didakt, Debrecen, 2004.
Dankó Ervinné: *Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában*. Okker Kiadó, Budapest, 2000. 151-183, 277-282.
Dankó Ervinné: *Irodalmi nevelés az óvodában*, Okker Kiadó, Budapest, 2004. 51-66, 131-154.
B. Lakatos Margit (szerk.): *Játékpszichológia*. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak. ELTE Tanító- és Óvóképző Főiskolai Kar. Budapest, 2001.

AJÁNLOTT IRODALOM:

Magyar néprajz V. Népköltészet. Akadémiai Kiadó, Bp., 1988.
Hegy Ildikó: *Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban.* Okker Kiadó, Budapest, 2000.
Bettelheim, Bruno: *A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek.* Gondolat Kiadó, Budapest, 1998.
Steklács János (szerk.): *Mese- és mítoszelméleti szöveggyűjtemény.* Kecskeméti Főiskola, Kecskemét, 2002.
Tarbay Ede: *Gyermekirodalomra vezérlő kalauz.* A gyermek- és ifjúsági irodalom történetének iránytűje. Szent István Társulat, Budapest, 1999.
Boldizsár Ildikó: *Mesepoétika,* Akadémiai, Bp., 2004.
Honti János: *A mese világa.* Magvető Kiadó, Budapest, 1962.
Bauer Gabriella: *Gyermekirodalom - szöveggyűjtemény.* Tankönyvkiadó, Bp., 1975.

TO0314			ÓVODAI TERÜLETI ÖSSZEFÜGGŐ KOMPLEX GYAKORLAT (8 HÉT)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	240	16	9	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: segitse elő a korszerű ismeretek tudatos alkalmazását, a nevelőmunkához szükséges készségek és képességek fejlődését a nevelési – tanulási folyamat minden színterén. a hallgatók kapcsolódjanak be az óvoda tevékenységeibe, ezáltal ismerjék meg az óvoda belső világát. szerezzenek tapasztalatokat azokról a közéleti kulturális és társadalmi viszonyokról, amelyek között hivatásukat gyakorolni fogják. tapasztalatszerzés és részvétel az óvodai élet minden területén; tervezzen, szervezzen, és irányítson tevékenységeket különböző nevelési területeken; felkészítés az önálló nevelőmunkára, az óvodai tevékenységek tudatos tervezésére, szervezésére, elméletben tanultak óvodai gyakorlatban való alkalmazására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: ismerkedés az óvodával, csoportjával, a nevelők tevékenységével, módszerekkel, adminisztrációs munkájukkal, maximálisan alkalmazkodva a Helyi Programhoz; hospitálás, gondozási feladatok megismerése és önálló végzése; az összefüggő időszak folyamán kötelező tartani az Alapprogram tevékenységi formáit: Vers, mese (anyanyelvi-irodalmi nevelés) Ének, zene, énekes játék (zenei nevelés) A külső tevékeny megismerése (környezeti-matematikai nevelés) Mozgás (testi nevelés) Rajzolás, mintázás kézi munka (vizuális nevelés) foglalkozást, melyek előkészítése a játékirányítás különböző feladataiban is történik; foglalkozásokra való felkészülést tervezettel kell dokumentálni részvétel az óvodában sorra kerülő minden pedagógiai jellegű munkában (séták, kirándulások, egyéb foglalkozások, speciális fejlesztő programok, szülői értekezletek, családlátogatások, nevelőtestületi</p>					

értekezletek, összejövetelek, rendezvények stb.).

pedagógiai napló vezetése;

az elméletben tanultak óvodai gyakorlatban való alkalmazása;

a gyermekek személyiségének komplex - az egyéni fejlődési sajátosságokat figyelembe vevő fejlesztése;

együttműködés a szülőkkel;

együttműködés kollegákkal.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

Szivák Judit (szerk.): Minőség az óvodában. OKKER, Bp., 2001.

Nagyné Szarka Júlia: Az óvónők szakmai elkötelezettsége I. Óvodai Nevelés, 2000. 9., II. rész Óvodai Nevelés, 2000. 10., III. rész Óvodai Nevelés, 2001. 1.

Vágó Irén: Óvodai intézményrendszer, óvodai nevelés az ezredfordulón. Új Pedagógiai Szemle, 2002. 12.

internetes források

az elméleti tárgyak irodalma

TO0101			ÓVODAPEDAGÓGIA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók pedagógiai műveltségének, szemléletének, irányultságának, hivatástudatának formálása, hogy váljanak alkalmassá az óvodáskorú gyermekek nevelésére, a családi nevelés folytatására, kiegészítésére. A szociális érzékenységük, kommunikációs készségeik alakítása A hallgató ismerje meg: - a nevelélmélet alapfogalmait, a pedagógiai szaknyelvet; - közoktatási rendszerünket és az óvodai nevelési gyakorlatot jellemző alternatív pedagógiai modellek jelenségvilágát; - az óvodák tartalmi szabályozásának dokumentumait, az óvodakép korszerű értelmezését, a helyi nevelési program készítésének folyamatát; - a családi és óvodai szocializáció és a nevelés folyamatának hatásrendszerét; - az óvodáskorú, hátrányos helyzetű, különböző nemzeti, etnikai, kisebbségi hovatartozású gyermekek heterogén csoportban történő együttnevelésének egyéni-differenciált bánásmódját biztosító pedagógiai módszerek, eszközök, eljárások hatékony alkalmazásának lehetőségeit;</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A hallgató ismerje meg: - a testi - lelki egészséghez, a szociális jólét állapotához, az erkölcsi - érzelmi és az esztétikai neveléshez kapcsolódó alapfogalmakat, tartalmi feladatokat, nevelési módszereket, eszközöket; - az óvodáskorú gyermek alapvető testi, lelki és szociális szükségleteit, a sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásának óvodai feltételrendszerét, légkörének és pedagógiai klímájának sajátosságait; Legyen képes: szociális érzékenységgel, előítéletmentesen értelmezni a társadalmi változások, problémák óvodai rendszerre, nevelésre gyakorolt hatásait; megérteni és gyakorlati tapasztalataival összevetni az óvodaügy aktuális történéseit</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Az óvodai nevelés országos alapprogramja. A nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve. A fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve. Óvoda az ezredfordulón. MKM Bp., 1998. Kovács - Bakosi: Óvodapedagógia Bakonyi Anna: Az óvodás gyermekek értékelési-mérési rendszerének elvi és gyakorlati kérdései. In: Szivák Judit (szerk.): Minőség az óvodában. OKKER, Bp., 2001. 175–214.</p>					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM: Szarka Júlia: Még mindig elkötelezetten. Óvodai Nevelés, 2005. 9., 10. Ranschburg Jenő: Szeretet, erkölcs, autonómia. Integra-Projekt Kft., Bp., 1994. Winn, Marie: Gyermekek gyermekkor nélkül. Gondolat, Bp., 1990.</p>					

TO0102			ÓVODAPEDAGÓGIA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	2	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az első félév tananyagára épülve a hallgatói ismeretek bővítése a testi - lelki egészség, az erkölcsi - érzelmi és az esztétikai nevelés tartalmi feladataival, érték- és normarendszerük óvodai megalapozásának lehetőségeivel, a pedagógiai kommunikáció sajátosságaival, követelményeivel. Legyen tisztában az óvodapedagógus modellértékű, értelmiségi szerepkörével, munkája etikai kérdéseinek elemzésével.</p> <p>A hallgató ismerje: az egészségmegőrzés kultúrájához kapcsolódó fogalmakat, óvodapedagógiai feladatokat, módszereket, a mentálhigiéné pedagógusokra vonatkozó követelményeit; a pedagógiai kommunikáció hitelességének kritériumait, az anyanyelvi nevelés feladatait a gondozás, a játék és tapasztalatszerzés folyamataiban; a társas kapcsolatok fejlesztésére, értékeinek átadására és az egyéni bánásmód érvényesítésére irányuló eljárások metodikáját; a szocializáció és a nevelés folyamatának sajátosságait a heterogén és homogén életkorú gyermekek csoportszervezésében; az óvodapedagógus kommunikatív eszköztárát, hitelességének kritériumait, az anyanyelvi nevelés komplexitását az óvodai életben; az esélyegyenlőséget biztosító nevelői feladatokat.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: a testi - lelki egészség, a szociális jólét állapota, az erkölcsi - érzelmi és az esztétikai neveléshez kapcsolódó alapfogalmak és tartalmi feladatok; a mentálhigiéné, az önismeret, az önkontroll szerepét az óvodapedagógus testi-lelki egészségének megtartásában; az óvodapedagógus kommunikatív eszköztára, az anyanyelvi nevelés komplex feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásának óvodai feltételrendszere, légköre és pedagógiai klímájának sajátosságai; a szocializáció és a nevelés folyamatának sajátosságai a vegyes életkorú gyermekek csoportszervezésében; szociális érzékenység, előítéletmentesség, a társadalmi változások, problémák óvodai rendszerre, nevelésre gyakorolt hatásai, multikulturalitás; az óvodaiügy aktuális történései, azok összefüggései;</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Az óvodai nevelés „ÚJ” országos alapprogramja. A nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve. A fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve. Óvoda az ezredfordulón. MKM Bp., 1998. Kolozsváry Judit: "Más" gyerek, "más" szülő, "más" pedagógus. OKKER, Bp., 2002. Körmöci Katalin: A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában. Fabula Bt. 2001. Zrinszky László: Nevelélmélet. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2002.</p> <p>AJÁNLOTT IRODALOM: Ranschburg Jenő: Szeretet, erkölcs, autonómia. Integra-Projekt Kft., Bp., 1994. Szüdi János: A pedagógus-továbbképzés és szakvizsga. In: Villányi Györgyné (szerk.): Óvodavezetők kézikönyve. VIII. kötet OKKER, Bp., 1999. Winnicott, Donald W.: Kisgyermek, család, külvilág. Animula Kiadó. 2000. Zrinszky László: Bevezetés a pedagógiai kommunikáció elméletébe. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1993.</p>					

TK2900			PEDAGÓGIA SZIGORLAT		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	0	0	0	Sz	Sz
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A pedagógia szigorlat célja, hogy a hallgatók integráltan áttekintsék a pedagógia kurzusok során tanultakat, s ennek nyomán összefüggésben rendszerezze a gyermekre, a gyermek fejlesztésére, az intézményes nevelésre vonatkozó pedagógiai tudásukat.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A Pedagógia tantárgyakban és a szigorlatban érintett tantárgyelemknél megjelölteknek megfelelő.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: A Pedagógia, tantárgyakban és a szigorlatban érintett tantárgyelemknél megjelölt kötelező irodalom.</p>					

TK2907			PEDAGÓGIAI SZOCIÁLPSZICHOLÓGIA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	2	előadás	vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók ismerjék meg a szociálpszichológia és a pedagógia metszéspontját képező főbb területeket. Tudatosuljanak a társas folyamatokhoz és mások észleléséhez, megítéléséhez köthető szabályszerűségek és a csoportfolyamatokra jellemző sajátosságok. Ezen tudás birtokában legyenek képesek az iskolai és a köznapi események szociálpszichológiai szemléletű értelmezésére, elemzésére.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Az ember, mint társas lény – az iskola, mint szociálpszichológiai terep
- Társas identitás, éntudat, énkép, hatékonyság
- Társas kapcsolatok és viselkedés
- Az intézményes nevelés szinterei: bölcsőde, óvoda, iskola
- Az iskolai osztály
- Csoportfejlődés, szerkezet és hatékonyság
- Tanárszerep, vezetés, hatékonyság
- Szociális megismerés: személypercepció és attribúció, pygmalion-hatás
- Vélemények, nézetek, értékek, attitűdök
- Előítélet és sztereotípiák
- Normák, konformitás, csoportgondolkodás
- Konfliktus, együttműködés és versengés
- Agresszió és segítségnyújtás
- Kommunikáció
- Médiahatások

SZAKIRODALOM:

- Aronson, Eliot: *A társas lény*. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, több kiadás
- Buda Béla: *Empátia*. Urbis Könyvkiadó, Budapest, 2006.
- Csepeli György: *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.
- Forgas, J. P.: *A társas érintkezés pszichológiája*. Kairosz Kiadó, több kiadás
- Kósáné Ormai Vera: *A mi iskolánk. Nevelépszichológiai módszerek az iskola belső értékelésében*. AduPrint Kiadó, Iskolafejlesztési Alapítvány, Budapest, 1998.
- Mészáros Aranka (szerk.): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 1997.
- N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.
- Pataki Ferenc: *Pedagógiai szociálpszichológia*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1976.
- Smith, E. R., Mackie, D. M.: *Szociálpszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.
- Szenczi Árpád: *Nevelés-lélektani alapkérdések. Az érzelmi és a társas-lelkületi képességek kiművelése*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2004.

TK0517			PEDAGÓGUS ETIKA, VISELKEDÉS ÉS ILLEMTAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A jövő oktatók felkészítése a társas élet kultúrájára. A szakmai és magánélet leggyakoribb kérdéseinek tisztázása, a hallgatók idevágó kérdéseinek megtárgyalása. Útmutatás a szakmai és magánélet protokolljában. Az etika és az etikett kapcsolata, a lélek kultúrájának és a viselkedés kultúrájának a kapcsolata.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A pedagógus-etika fogalma fogalma, célja, etika és etikett a különböző kultúrákban és korokban

Külső megjelenés: hajviselet, öltözködés, tisztálkodás. Ajtóhasználat, kopogás, belépés, kilépés

Lelki higiéne: őszinteség, hangulatok közvetítése, testtartás, tekintet, mosoly, testbeszéd, hangerő, szókészlet

Bemutatkozás, kézfogás, megszólítás, tegezés, a társalgás megindítása

Kommunikáció: levél (egyházi megszólítások), telefon, sms, elektronikus levél. Viselkedés hivatalban: álláskeresés, interjú, önéletrajz. Médiahasználat nyilvános helyen

Munkahelyi viselkedés: az udvarias közvetlenség főnökkel és beosztottal, kollégákkal. Hivatalos fogadások, munkahelyi társas alkalmak

Az otthon: a tisztelet és szeretet megnyilvánulásai, családi alkalmak, helyes viselkedés gyermekekkel, gratulálás és kondoleálás. Ajándék, csomagolás, virág

A terített asztal szokásai: terítés különböző alkalmakon, meghívás, vendégek fogadása, az ételek és italok megválasztása, ülésrend, kínálás, asztali társalgás, köszönetnyilvánítás

Egészség, betegség: a sportolás etikettje, orvosnál, kórházban, kórházi látogatás

Társadalmi alkalmak: mozi, színház, opera, helyes viselkedés a templomban

Utazás: gépkocsivezetés és tömegközlekedési eszközök etikettje, a gyalogos közlekedés szabályai, segítségnyújtás

Környezeti kultúra: a városi környezet és a szabad természet megóvása – szemét, zaj, rongálás; alkalmazkodás a közös programokhoz

Az élet különböző területeinek szokásrendje, kitekintéssel a hazánktól eltérő etikettek felé.

SZAKIRODALOM:

1. Köves J. Julianna: Illik tudni, A kulturált viselkedés szabályai K.u.K. Kiadó, Budapest, 2006
2. Pintér Emil: Európai illemtan Európa Kiadó, Budapest, 1998
3. S. Nagy Katalin (szerk.): A viselkedéskultúráról Cikkgyűjtemény, Budapest, 1984
4. Sille István: Az etikett és a protokoll kézikönyve Budapest, 1998
5. Csizmadia László: A vendéglátás ételei és tálalásuk TIT, 1994
6. Ottlik Károly: Protokoll Budapest, 1993

TK6300			PSZICHOLÓGIA SZIGORLAT		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	0	0	0	Sz	Sz
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az összevont pedagógia-pszichológia szigorlat célja, hogy a hallgatók integráltan áttekintsék a pszichológia és pedagógia kurzusok során tanultakat, s ennek nyomán összefüggésben rendszerezék a gyermekre, a gyermek fejlesztésére, az intézményes nevelésre vonatkozó pszichológiai és pedagógiai tudásukat.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A Pedagógia, Pszichológia tantárgyakban és a szigorlatban érintett tantárgyelemeknél megjelölteknek megfelelő.</p>					
<p>SZAKIRODALOM: A Pedagógia, Pszichológia tantárgyakban és a szigorlatban érintett tantárgyelemeknél megjelölt kötelező irodalom.</p>					

TOZ001			SZAKDOLGOZATI KONZULTÁCIÓ I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	0	0	0	gyakorlat	alíírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szakdolgozat olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témáját a szaktanszék/intézet, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületéről jelölik ki.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Tükrözi a hallgató tájékozódását a témára vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető új eredményt nyújt, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit. A szakdolgozatnak meg kell felelnie a szakmai közleményekkel kapcsolatban az adott tudományterületen támasztott formai követelményeknek is. További tudnivalókat lásd az érvényes TVSZ-ben.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kijelölt és kutatott szakirodalom 					

TOZ002			SZAKDOLGOZATI KONZULTÁCIÓ II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	0	0	0	gyakorlat	aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szakdolgozat olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témáját a szaktanszék/intézet, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületéről jelölik ki.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Tükrözi a hallgató tájékozódását a témára vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető új eredményt nyújt, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit. A szakdolgozatnak meg kell felelnie a szakmai közleményekkel kapcsolatban az adott tudományterületen támasztott formai követelményeknek is. További tudnivalókat lásd az érvényes TVSZ-ben.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kijelölt és kutatózott szakirodalom 					

TOZ003			SZAKDOLGOZATI KONZULTÁCIÓ III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
6	0	0	0	gyakorlat	aláírás
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A szakdolgozat olyan jelentős volumenű, önálló szakmai munkán alapuló tanulmány, amelynek témáját a szaktanszék/intézet, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületéről jelölik ki.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Tükrözi a hallgató tájékozódását a témára vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során. A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető új eredményt nyújt, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit. A szakdolgozatnak meg kell felelnie a szakmai közleményekkel kapcsolatban az adott tudományterületen támasztott formai követelményeknek is. További tudnivalókat lásd az érvényes TVSZ-ben.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kijelölt és kutatózott szakirodalom 					

TK2001			SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉSI ZAVAROK		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy célja A hallgatók ismerkedjenek meg a gyermekkori személyiségfejlődési zavarok alapvető típusaival, formáival, váljanak képessé a tipikus tüneteket mutató esetek azonosítására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: a csecsemő- és kisgyermekkor jellemzőinek, a testi és pszichés fejlődési jellegzetességeinek és a fejlesztés lehetőségeinek ismerete; az adott korosztály nevelési, gondozási, ápolási, táplálási feladatainak és az egészséges fejlődéshez szükséges higiénés, életmódbeli, kulturális, kommunikációs szokások kialakításának gyakorlati ismerete; jártasság az adott korosztály nevelési, gondozási, ápolási, táplálási feladatainak és az egészséges fejlődéshez szükséges higiénés, életmódbeli, kulturális, kommunikációs szokások kialakításának ellátásában</p>					
<p>SZAKIRODALOM: Dr. Ranschburg Jenő: Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban, NTK, Budapest, 1998. N. Kollár K., Szabó É. (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest, 2004. + az órán kiadott anyagok Vajda Zs., Kósa É.: Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Budapest, 2005. Murányi-Kovács E., Kabainé Huszka A.: A gyermekkori és a serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.</p>					

TK6303			SZEMÉLYISÉGLÉLEKTAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	3	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A pszichológia oktatása segítse elő a pedagógiai tevékenységhez szükséges érett személyiség kialakulását, járuljon hozzá a hallgatók gyermekcentrikus szemléletének, pedagógiai képességeinek formálásához, és nyújtson korszerű, a pedagógiai gyakorlatban alkalmazható pszichológiai ismereteket. Az ön- és társismeret fejlesztése révén fokozza a társas interakciókban mutatott hatékonyságot. Biztosítson rálátást az ember lelki működésének és viselkedésének alapvető törvényszerűségeire. Mutassa be az egyes életkori szakaszok jellemzőit, a pszichikus folyamatok fejlődésének menetét, fejlesztésének lehetőségeit, és a szocializációs színtereket. Tegye tudatossá a pedagógiai tevékenység pszichológiai vonatkozásait, hatásmechanizmusait. Fejlessze a hallgatókban a gyermekek valós szükségletei iránti érzékenységet.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Pszichológiai alapfogalmak, jelenségek, elméletek és vizsgálati módszerek.
- Pszichológiai megközelítések, nézetek, elméletek.
- Megismerő folyamatok, kognitív működés és pszichés állapotok.
- Az emberi fejlődés általános menete és a személyiség individuális szerveződése.
- A személyiségfejlődés sajátosságai, törvényszerűségei, általános és egyedi vonásai.
- Az egyes pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának nyomon követése.
- A pedagógiai hatékonyság kulcsa, empátia és tolerancia fejlesztése a gyermekek iránt.
- Speciális bánásmódot igénylő tanulók.
- A szociálpszichológia azon területei, mely képessé teszik a hallgatókat a pedagógiai munka pszichológiai összetevőinek, jelenségeinek, problémáinak felismerésére, megértésére és a pszichológiai szempontok alkalmazására.
- A hallgatók pályaszocializációjának elősegítése, a tanítói tanulmányokhoz szükséges készségek és képességek fejlesztése.

▪ SZAKIRODALOM:

- Balogh László: *Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban*. Urbis Könyvkiadó, Budapest, 2006.
- Buda Béla: *A személyiségfejlődés és a nevelés szociálpszichológiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.
- Gyöngyösiné Kiss Enikő – Oláh Attila: *Vázlatok a személyiségről: a személyiség-lélektan alapvető irányzatainak tükrében*. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2007.
- Keményné dr. Pálffy Katalin: *Alapozó pszichológia*. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest, 1998.
- Kolozsváry Judit: *Más gyerek, más szülő, más pedagógus*. OKKER Kft., Budapest, 2002.
- Mészáros Aranka (szerk.): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 1997.
- N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest, 2004. Séra L.: *Általános pszichológia*. Comenius Bt., Pécs, 2001.
- Tóth László: *Pszichológia a tanításban*. Pedellus Tankönyvkiadó Kft., Debrecen, 2008.
- Vajda Zsuzsanna (1999): *A gyermek pszichológiai fejlődése*. Helikon, Budapest.
- Vajda Zsuzsanna – Kósa Éva: *Neveléslélektan*. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.

TK6301			TANULÁSMÓDSZERTAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgató rövid bevezetést kap a felsőoktatás világába és a főiskola sajátos képzésébe, követelményeibe. A kurzus segítséget nyújt abban, hogy a hallgató ismerje meg saját képességeit, motiváltságát, korábban elsajátított tanulási stílusát, és lehetőséget teremt a hatékony tanulási módszerek elsajátítására, a lazítás és stresszoldás eljárásaival kiegészítve.

A félév során támpontot kap az önálló tanulási tervek elkészítéséhez, a hatékony tanuláshoz és a számonkéréseken való sikeres helytálláshoz.

A kurzus az önálló gondolkodásmódot kívánja előmozdítani, szem előtt tartva, hogy ez a szakmai tudással szerves egységbe kerüljön.

A tanegységgel olyan eszközt is kívánunk a pedagógus- és hittanoktató jelölt hallgatók kezébe adni, amivel maguk is hatékonyabb tanárrá válhatnak, és segíthetik a rájuk bízottakat a tanulásban.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

1. A felsőoktatás főbb jellemzői, helyi sajátosságok. Tájékozódás a KRE, ill. a TFK terepén (szervezet, intézmény, honlap, szabályzatok, ügyintézés). Hogyan startoljunk jól?
2. A tanulás típusai. A tanulási stílus. A hatékony tanulás. A tanulás külső-belső feltételei. Motiváltság. Tanulásszervezés, időbeosztás.
3. Stresszoldó eljárások. Koncentráció és lazítás.
4. Tanulási stratégiák, technikák formák. Hatékony csoportos tanulás.
5. Hatékony szövegfeldolgozás. Szövegértés, lényegkiemelés, jegyzetelés. Vázlatírás, gondolattérkép. Hogyan tanuljunk tankönyvből?
6. Óratípusok, követelmények. Előadások és szemináriumi órák hasznosítása. Gyakorlati órák hasznosítása. Mire figyeljünk?
7. Út a vizsgához. A sikeres vizsga feltételei. Hogyan készüljünk jól zárthelyi dolgozatokra?
8. Út a dolgozatíráshoz és a szakdolgozathoz: legfontosabb lépései; a tudományosság kritériumai. Dolgozatok, írásbeli munkák formai követelményei.
9. Kiselőadások, bemutatók készítésének fontosabb szempontjai, eszközei.
10. Idegen nyelvek tanulása; a sikeres nyelvtanulás alapszabályai.
11. Tanulási segédeszközök, könyvtár, internet, speciális segítség igénybevétele.

SZAKIRODALOM:

- Deese, James – Deese, Ellin K.: *Hogyan tanuljunk?* Panem – McGraw-Hill, Budapest, 1992.
- Oroszlány Péter (szerk.): *Tanulásmódszertan*. AKG Kiadó, Budapest, 1991., ill. későbbi kiadások
- Ulrich Tobias, Cynthia: *Így tanulnak ők. Fedezze fel gyermeke erősségeit és építsen azokra*. ACSI, Bp., 2000.

TK0506			TERMÉSZETISMERET ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	3	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A fenntartható fejlődéssel összhangban lévő környezeti és etikai tudatosság kialakítása. A hallgatók szerezzenek ismereteket és jártasságot mindennapjaink természettudományi kérdéseinek, problémáinak, ismereteinek magyarázatában és feldolgozásában. A témák feltárása hármas rendszert követ: a történetiséget, a szakmaiságot és megjelenik a környezet értékeinek, veszélyeinek szempontrendszerre, a globális és a helyi környezetet is figyelembe véve.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes természettudományi kérdések, problémák magyarázatára, feldolgozására. • Rendelkezzen a természettudományok oktatásához korszerű ismeretrendszerrel, valamint az egészséges életmód kialakításához szükséges ismeretekkel. • A természetismeret tantárgy az óra- és vizsgatervben meghatározott tantárgyelemeiben a következő elsajátítandó ismeretanyagot tartalmazza: • Azokat a természettudományos – nagyobb részt biológiai, kisebb részt fizikai, kémiai - ismereteket, amelyek szükségesek a természetismereti témák áttekintéshez; problémáinak vizsgálatához, tárgyalásához, összefüggéseinek megértéséhez. Valamint tartalmazza a természettudomány eredményeinek, illetve azoknak a gyakorlati élethez való kapcsolatának vizsgálatát, a pedagógiai látókör, a szakműveltség, a pedagógiai képesség és mesterségtudás elemeit, a pedagógiai önképzéshez szükséges képességek fejlesztését. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gál Béla: Az élőlények változatossága, Mozaik Kiadó, Szeged, 2006. • Dr. Endrédi Lajos: Természetismeret II., Tankönyvkiadó, Budapest 1995 					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Corine Stockley- Chris Oxlade- Jane Wertheim: Képes Usborne Enciklopédia. Park, 1994 • Dr Lénárd Gábor: Biológia 1., Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001. • Joy Palmer – Philip Neal: A környezeti nevelés kézikönyve, <i>Körlánc Könyvek 7.</i>, 1998. • David Attenborough: <i>Az élő bolygó</i>, Park Kiadó, Budapest 1992 • David Attenborough: <i>Élet a Földön</i>, Novotrade, Budapest 1988 • Szabó Zoltán: <i>Miért? 500 kérdés és válasz a biológia köréből</i>. Tóth, 1998 • Rókáné Kalydi Bea: <i>Miért? 150 kérdés és válasz a fizika köréből</i>. Tóth, 1999 • Rókáné Kalydi Bea: <i>Miért? 300 kérdés és válasz a fizika köréből</i>. Tóth, 2000 					

TK0507			TERMÉSZETISMERET ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	3	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A fenntartható fejlődéssel összhangban lévő környezeti és etikai tudatosság kialakítása. A hallgatók szerezzenek ismereteket és jártasságot mindennapjaink természettudományi kérdéseinek, problémáinak, ismereteinek magyarázatában és feldolgozásában. A témák feltárása hármas rendszert követ: a történetiséget, a szakmaiságot és megjelenik a környezet értékeinek, veszélyeinek szempontrendszer, a globális és a helyi környezetet is figyelembe véve.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes természettudományi kérdések, problémák magyarázatára, feldolgozására. • Rendelkezzen a természettudományok oktatásához korszerű ismeretrendszerrel, valamint az egészséges életmód kialakításához szükséges ismeretekkel. • A természetismeret tantárgy az óra- és vizsgatervben meghatározott tantárgyelemeiben a következő elsajátítandó ismeretanyagot tartalmazza: • Azokat a természettudományos – nagyobb részt biológiai, kisebb részt fizikai, kémiai - ismereteket, amelyek szükségesek a természetismereti témák áttekintéshez; problémáinak vizsgálatához, tárgyalásához, összefüggéseinek megértéséhez. Valamint tartalmazza a természettudomány eredményeinek, illetve azoknak a gyakorlati élethez való kapcsolatának vizsgálatát, a pedagógiai látókör, a szakműveltség, a pedagógiai képesség és mesterségtudás elemeit, a pedagógiai önképzéshez szükséges képességek fejlesztését. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gál Béla: Az élőlények változatossága, Mozaik Kiadó, Szeged, 2006. • Dr. Endrédi Lajos: Természetismeret II., Tankönyvkiadó, Budapest 1995 					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Corine Stockley- Chris Oxlade- Jane Wertheim: Képes Usborne Enciklopédia. Park, 1994 • Dr Lénárd Gábor: Biológia 1., Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001. • Joy Palmer – Philip Neal: A környezeti nevelés kézikönyve, <i>Körlánc Könyvek 7.</i>, 1998. • David Attenborough: <i>Az élő bolygó</i>, Park Kiadó, Budapest 1992 • David Attenborough: <i>Élet a Földön</i>, Novotrade, Budapest 1988 • Szabó Zoltán: <i>Miért? 500 kérdés és válasz a biológia köréből</i>. Tóth, 1998 • Rókáné Kalydi Bea: <i>Miért? 150 kérdés és válasz a fizika köréből</i>. Tóth, 1999 • Rókáné Kalydi Bea: <i>Miért? 300 kérdés és válasz a fizika köréből</i>. Tóth, 2000 					

TO0218			TESTNEVELÉS AZ ÓVODÁBAN (II. FÉLÉVBEN)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	4	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók legyenek képesek nevelésméleti, didaktikai és metodikai szempontból az óvodai testnevelés oktatási folyamatának megvalósítására, elemzésére, az óvodáskorú gyermek szükségleteinek, mozgásigényének kielégítésére, a gyermek egészségének, testi épségének védelmére, edzésére.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

1. Félévi követelmények ismertetése. Balesetvédelem. A testnevelés helye az óvodai nevelésben. Képességfejlesztés, játék.
2. A gimnasztika fogalma, célja, jellemzői, felosztása. Alapfogalmak: test tengelyei, síkjai.
3. Torna: gurulóátfordulás rávezető gyakorlatai.
4. Futójátékok.
5. A szaknyelv és a rajzírás alapelvei. Statikus gyakorlatelemek szakkifejezései, rajzírása:
6. támaszok: állások, térdelések, ülések.
7. Torna: gurulóátfordulás előre oktatásának módszertana.
8. Futójátékok.
9. Statikus gyakorlatelemek szakkifejezései, rajzírása: - fekvések, kéz- és lábtámaszok,
10. egyéb kéztámaszok, függések, vegyes testhelyzetek.
11. Torna: gurulóátfordulás előre különböző kiinduló helyzetekből. Statikus egyensúly gyakorlatok játékosan.
12. Egyszerű fogójátékok.
13. Kartartások, kéztartások, ujjtartások, fogásmódok.
14. Torna: gurulóátfordulás előre különböző befejező helyzetekbe, összekapcsolása.
15. Fogójátékok házzal.
16. Dinamikus gyakorlat elemek szakkifejezése és rajzírása: emelkedések, ereszkedések, hajlítások, nyújtások, döntések, dőlések.
17. Torna: gurulóátfordulás előre gyakorlása. Gurulóátfordulás hátra rávezető gyakorlatai.

Dinamikus egyensúlygyakorlatok játékosan.

18. Fogójátékok eszközökkel.
19. Dinamikus gyakorlat elemek szakkifejezése és rajzírása: lendítések, lengetések, emelések, leengedések, húzások, fordítások, körzések, utánmozgások.
20. Torna: gurulóátfordulás hátra oktatásának módszertana.
21. Egyéni versengések természetes és utánzó feladatokkal.
22. A gyakorlatok ismertetésének és vezetésének módszerei, az óvodáskor sajátosságai.
23. Torna: gurulóátfordulás hátra különböző kiinduló helyzetekből. Egyensúly gyakorlatok különböző magasságú eszközökön. Sorversenyek.
24. Zárthelyi dolgozat a 1-8. óra anyagából.
25. Torna: gurulóátfordulás hátra különböző befejező helyzetekbe, összekapcsolása.
26. Váltóversenyek.
27. Gimnasztikai gyakorlatok tervezése: testrészek és hatásuk szerint az életkori sajátosságoknak megfelelően.
28. Torna: az eddig tanult elemek, elemkapcsolatok, segítségadás bemutatása.
29. A szervezet előkészítésének (bemelegítés) szabályai.
30. Torna: tarkóállás rávezető gyakorlatai, oktatásának módszertana.
31. Játékos labdaügyesség fejlesztés.
32. 6-8 gyakorlatból álló gimnasztika vezetése a társaknak.
33. Torna: függés gyakorlatok bordásfalon, kötelen, egyéb eszközökön. Zsugorfejállás rávezető gyakorlatai, oktatásának módszertana. Célbadobások különböző eszközökkel.
34. Gimnasztikai gyakorlatok variálása, kombinálása. 6-8 gyakorlatból álló gimnasztika vezetése a társaknak.
35. Torna: gyakorlás.
36. Zenés, dalos, mondókás játékok a hallgatók gyűjtése alapján.
37. Félévi követelmények ismertetése. Balesetvédelem. Képességfejlesztés, játék.
38. 2. A futás legfontosabb összetevői, futófajták jellemzése. Közepes iramú futás körben, tárgykerüléssel, különböző irányban, jelre különböző feladatokkal. Futójátékok.
39. Belegyorsuló futás gyakorlatai.
40. Átfutó játékok. Sorversenyek sorkerüléssel.
41. Futás tempóváltoztatással. Gyorsfutás állórajtból.
42. Sorverseny helycserével. Futójátékok.
43. Helyből ugrások: helyből távolugrás, helyből magasugrás, helyből sorozatugrások.

Távolugróverseny. Vonatozás szökdeléssel. Váltóverseny szökdeléssel.

44. Nekifutásból végrehajtott ugrások: távolugrás, magasugrás. Versengések kettős körben. Sorverseny tárgykerüléssel. Szökdelő-futó fogójáték
45. 7. A hajító mozgás elsajátítása. Helyből hajítás: ülésből, térdelésből állásból, harántterpeszállásból. Egyéni versengések hajítással.
46. Hajítás helyből célba különböző méretű, anyagú, vízszintes és függőleges elhelyezésű céltárgyakra. Célbadobó verseny.
47. Zárthelyi dolgozat a 1-8. óra anyagából.
48. Hajítások lépésből, nekifutásból. Távolbadobó sorversenyek.
49. A labdafogás, labdahordozás gyakorlatai különböző súlyú, méretű labdákkal. Futó és fogójátékok labdával.
50. Labdagurítás kézzel, lábbal. Folyamatos labdagurítás. Labda elgurítása. Páros versengés. Labdacica gurítással.
51. Labda feldobás és elfogás változatai, nehézségi fokozatai. Sor- és váltóversenyek labdaadogatással. Labdahajtsza.
52. Labdaátadások egy-és két kézzel, alsó-és felső dobással. Labdavezetés helyben és haladással. Csapatverseny két körben.

SZAKIRODALOM:

Gaál Sándorné- Dr. Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása 3-10 éves korosztály számára Szarvas 2004.

Kunos Andrásné: Gimnasztika az óvodában Tankönyvkiadó Bp. 1988.

Tótszöllősyné: Mozdulásfejlesztés az óvodában Bp. 1990.

Gaál Sándorné- Kunos Andrásné: Testnevelési játékok tervezése és anyaga az óvodában Szolnok. 1996.

Az óvodai nevelés Országos Alapprogramja Bp. MKM 1996.

Gaál Sándorné- Gyarmati Z.-né: Az óvodai testnevelési foglalkozások előkészítő gyakorlatai Szarvas 2000.

Szentgyörgyi Zoltán: Tér és helyzetérzékítő gyakorlatok óvodás és kisiskoláskorú gyermekek részére Bp. Flaccus 2002.

Kunos Andrásné (szerk): Az óvodai testnevelés mozgásrendszere és feldolgozása Bp. TK. 1990.

TO0218			TESTNEVELÉS AZ ÓVODÁBAN (II. FÉLÉVBEN)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	4	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók legyenek képesek nevelésméleti, didaktikai és metodikai szempontból az óvodai testnevelés oktatási folyamatának megvalósítására, elemzésére, az óvodáskorú gyermek szükségleteinek, mozgásigényének kielégítésére, a gyermek egészségének, testi épségének védelmére, edzésére.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

53. Félévi követelmények ismertetése. Balesetvédelem. A testnevelés helye az óvodai nevelésben. Képességfejlesztés, játék.
54. A gimnasztika fogalma, célja, jellemzői, felosztása. Alapfogalmak: test tengelyei, síkjai.
55. Torna: gurulóátfordulás rávezető gyakorlatai.
56. Futójátékok.
57. A szaknyelv és a rajzírás alapelvei. Statikus gyakorlatelemek szakkifejezései, rajzírása:
58. támaszok: állások, térdelések, ülések.
59. Torna: gurulóátfordulás előre oktatásának módszertana.
60. Futójátékok.
61. Statikus gyakorlatelemek szakkifejezései, rajzírása: - fekvések, kéz- és lábtámaszok,
62. egyéb kéztámaszok, függések, vegyes testhelyzetek.
63. Torna: gurulóátfordulás előre különböző kiinduló helyzetekből. Statikus egyensúly gyakorlatok játékosan.
64. Egyszerű fogójátékok.
65. Kartartások, kéztartások, ujjtartások, fogásmódok.
66. Torna: gurulóátfordulás előre különböző befejező helyzetekbe, összekapcsolása.
67. Fogójátékok házzal.
68. Dinamikus gyakorlat elemek szakkifejezése és rajzírása: emelkedések, ereszkedések, hajlítások, nyújtások, döntések, dőlések.
69. Torna: gurulóátfordulás előre gyakorlása. Gurulóátfordulás hátra rávezető gyakorlatai.

Dinamikus egyensúlygyakorlatok játékosan.

70. Fogójátékok eszközökkel.
71. Dinamikus gyakorlat elemek szakkifejezése és rajzírása: lendítések, lengetések, emelések, leengedések, húzások, fordítások, körzések, utánmozgások.
72. Torna: gurulóátfordulás hátra oktatásának módszertana.
73. Egyéni versengések természetes és utánzó feladatokkal.
74. A gyakorlatok ismertetésének és vezetésének módszerei, az óvodáskor sajátosságai.
75. Torna: gurulóátfordulás hátra különböző kiinduló helyzetekből. Egyensúly gyakorlatok különböző magasságú eszközökön. Sorversenyek.
76. Zárthelyi dolgozat a 1-8. óra anyagából.
77. Torna: gurulóátfordulás hátra különböző befejező helyzetekbe, összekapcsolása.
78. Váltóversenyek.
79. Gimnasztikai gyakorlatok tervezése: testrészek és hatásuk szerint az életkori sajátosságoknak megfelelően.
80. Torna: az eddig tanult elemek, elemkapcsolatok, segítségadás bemutatása.
81. A szervezet előkészítésének (bemelegítés) szabályai.
82. Torna: tarkóállás rávezető gyakorlatai, oktatásának módszertana.
83. Játékos labdaügyesség fejlesztés.
84. 6-8 gyakorlatból álló gimnasztika vezetése a társaknak.
85. Torna: függés gyakorlatok bordásfalon, kötélén, egyéb eszközökön. Zsugorfejállás rávezető gyakorlatai, oktatásának módszertana. Célbadobások különböző eszközökkel.
86. Gimnasztikai gyakorlatok variálása, kombinálása. 6-8 gyakorlatból álló gimnasztika vezetése a társaknak.
87. Torna: gyakorlás.
88. Zenés, dalos, mondókás játékok a hallgatók gyűjtése alapján.
89. Félévi követelmények ismertetése. Balesetvédelem. Képességfejlesztés, játék.
90. 2. A futás legfontosabb összetevői, futófajták jellemzése. Közepes iramú futás körben, tárgykerüléssel, különböző irányban, jelre különböző feladatokkal. Futójátékok.
91. Belegyorsuló futás gyakorlatai.
92. Átfutó játékok. Sorversenyek sorkerüléssel.
93. Futás tempóváltoztatással. Gyorsfutás állórajtból.
94. Sorverseny helycserével. Futójátékok.
95. Helyből ugrások: helyből távolugrás, helyből magasugrás, helyből sorozatugrások.

Távolugróverseny. Vonatozás szökdeléssel. Váltóverseny szökdeléssel.

96. Nekifutásból végrehajtott ugrások: távolugrás, magasugrás. Versengések kettős körben. Sorverseny tárgykerüléssel. Szökdelő-futó fogójáték
97. 7. A hajító mozgás elsajátítása. Helyből hajítás: ülésből, térdelésből állásból, harántterpeszállásból. Egyéni versengések hajítással.
98. Hajítás helyből célba különböző méretű, anyagú, vízszintes és függőleges elhelyezésű céltárgyakra. Célbádobó verseny.
99. Zárthelyi dolgozat a 1-8. óra anyagából.
100. Hajítások lépésből, nekifutásból. Távolbádobó sorversenyek.
101. A labdafogás, labdahordozás gyakorlatai különböző súlyú, méretű labdákkal. Futó és fogójátékok labdával.
102. Labdagurítás kézzel, lábbal. Folyamatos labdagurítás. Labda elgurítása. Páros versengés. Labdacica gurítással.
103. Labda feldobás és elfogás változatai, nehézségi fokozatai. Sor- és váltóversenyek labdaadogatással. Labdahajtsza.
104. Labdaátadások egy-és két kézzel, alsó-és felső dobással. Labdavezetés helyben és haladással. Csapatverseny két körben.

SZAKIRODALOM:

Gaál Sándorné- Dr. Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása 3-10 éves korosztály számára Szarvas 2004.

Kunos Andrásné: Gimnasztika az óvodában Tankönyvkiadó Bp. 1988.

Tótszőllősné: Mozdásfejlesztés az óvodában Bp. 1990.

Gaál Sándorné- Kunos Andrásné: Testnevelési játékok tervezése és anyaga az óvodában Szolnok. 1996.

Az óvodai nevelés Országos Alapprogramja Bp. MKM 1996.

Gaál Sándorné- Gyarmati Z.-né: Az óvodai testnevelési foglalkozások előkészítő gyakorlatai Szarvas 2000.

Szentgyörgyi Zoltán: Tér és helyzetérzékítő gyakorlatok óvodás és kisiskoláskorú gyermekek részére Bp. Flaccus 2002.

Kunos Andrásné (szerk): Az óvodai testnevelés mozgásrendszere és feldolgozása Bp. TK. 1990.

TK0510			TESTNEVELÉS I. (NAPPALI TAGOZATON)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	4	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:</p> <p>A mozgáskultúra tartalmának bővítése, továbbfejlesztése (ismeretrendszer bővítése, szemléletformálás, összefüggések megláttatása a tudás átjárhatósága által, magatartáskultúra és nézőpontformálás); Az alapvető testgyakorlati ágak mozgásanyagának megismertetése, alkalmazási lehetőségeinek elsajátíttatása (tudásformák tartalmi jegyeinek elméleti és gyakorlati megjelenítése, felelősségteljes magatartási formák kialakítása, a testgyakorlatok végrehajtásához szükséges mozgásismeretek, jártasságok és készségek kialakítása, képességfejlesztés); Az önállóan és rendszeresen végzett testgyakorlás iránti igény kialakítása (az egészséges életmód elméletének és gyakorlatának önálló tervezése és szervezése, szemlélet átértékelés és módosítás, kommunikációs készség, a tudáselemek eredményekben is mérhető kivitelezése); A terheléssel és a terhelhetőséggel kapcsolatos ismeretrendszerek működőképes elsajátítása (nézetek, felfogások gyermekközpontú szemlélete, összefüggések felfedezése és meglátása, tervszerű és tudatos képességfejlesztés, kognitív képességek és a szocialitás kompetenciáinak fejlesztése); Vízhez szoktatás, vízbiztonság;</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rendelkezzenek az alapvető mozgásformákkal kapcsolatos mozgásjártasságokkal es készségekkel, továbbá az általunk létrehozható tárgyasult tudással; • legyenek képesek az elsajátított mozgásanyag birtokában tervezni és szervezni önmaguk mozgástevékenységét; • alakuljon ki a rendszeres testedzés iránti igény, amely tartalmában és formájában tartalmazza terhelhetőség elveit és gyakorlatát; • rendelkezzenek olyan képesség struktúrával, amely alkalmassá teszi a motoros próbák legalább minimum (51%-os) szintjének teljesítését a különböző képességfajták meglétét kivétítő motoros tesztek felvétele során. 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gaál S.-né - dr. Bencze S.-né: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára. TSF PFK, Szarvas, 2004. • Göcze M. - Iványi L. - Vámos L. - Medovarszky J.: Testnevelés 11. Körös Főiskola, Békéscsaba, 1998. 					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nádori L.: Sportelmélet és módszertan. JPTE, Pécs, 1995. • Gyarmati Z.-né: Gyermektorna (3-10 évesek számára). Szerzői kiadás. Szarvas, 2000. • Bencze S.-né - Szászné Sz. C. - Bacsó L.: Új lehetőségek a gyógytestnevelésben. BTOF, Szarvas, 1995. 					

TO0215			VIZUÁLIS NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30	2	2	előadás	vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az eltérő előképzettségből fakadó hátrányok megközelítő kiegyenlítése. A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció tevékenységeinek gyakorlatában feltárni az objektív törvényszerűségeket. Önkifejező, felismerő, feltáró, felfedező tevékenységek irányítása, gyakorlása rajzi, festészeti, plasztikai alapgyakorlatokon Ismerjék meg a képkalkotás, tárgyformálás különböző területeit, sajátítsák el az anyagokban rejlő kifejezőmódokat, a tárgyformálás anyag, technika és formaalakítási összefüggéseit, lehetőségeit.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A vizuális nyelv alapjai, a vizualitás alapfogalmai. A vizuális nevelés területei, célja, és szerepe a személyiség formálásában. A gyermek képi ábrázolásának fejlődése és pedagógiai vonzatai. A képzőművészet és a gyermek kifejezőeszközei. Gyakorlatok tervezése, elemzése és megvalósítása. Csoportos megfigyelés és tevékenységkísérés végzése a vizuális nevelés területén. Alapfokú kompozíciós gyakorlatok, a vizuális nyelv alapelemei: pont, vonal, folt. Egyszerű geometrikus és természeti formák ábrázolása. Ábrázolási és kifejezési módok gyakorlása. A szín –színelméleti és kifejezésbeli gyakorlatok. A tónus -kifejezési és ábrázolási gyakorlatok. Plasztikai gyakorlatok, az agyag alakításának lehetőségei. Tárgy-forma –tervezési, kivitelezési gyakorlatok. Az óvodai szemléltetés összetevői, gyakorlata. Papír, textil, természetes, hagyományos anyagok alakítási lehetőségei. Technikai kísérletek.</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Bálványos H. -Sánta L.: Vizuális megismerés, kommunikáció, Balassi Kiadó Bp., 1997. Bakos-Bálványos -Preizinger-Sándor: Vizuális nevelés pedagógiája, Balassi Kiadó, Bp.,2000. Kárpáti Andrea: Firkák, formák, figurák, Dialóg Kiadó Bp., 2001. Gerő Zsuzsa: Gyermekrajzok esztétikuma, Akadémiai Kiadó Bp., 1974. Szentirmai László: Bábécé, Fabula Bt. 2000. Aszalai-Horváth : Amit az óvónőnek észre kell venni, Flaccus Kiadó, Bp., 2007</p>					
<p>AJÁNLOTT IRODALOM: Kárpáti Andrea (szerk.): Vizuális kommunikáció, Dialóg Kiadó Bp. 1996. Kárpáti Andrea (szerk.): Vizuális képességek fejlődése, Nemzeti Tankönyvkiadó,1995. Kondacs Mihályné: Vizuális nevelés az óvodában, Szarvas, 1994. Szappanos István: Módszertani példatár, KFK Kecskemét, 2001 Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban, Veritas Győr, 1995. Rudolf Armheim: A vizuális élmény, Gondolat Kiadó Bp., 1979. Balázsne Szűcs Judit: Miből lesz a cserebogár? Alex Typo, 1992</p>					

TO0216			VIZUÁLIS NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:</p> <p>Az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő vizuális nevelői kompetenciák, attitűd kialakítása. A vizuális műveltséganyag közvetítésével és tevékenységekben való elmélyítésével az esztétikum iránti fogékonyság és helyes értékítélet kialakítása.</p> <p>A fejlődés lélektani ismeretek tükrében ismerjék a gyermeki képi ábrázolás sajátosságait és kibontakozásának lehetőségeit és feltételeit</p> <p>Sajátítsák el a vizuális műveltség pedagógiájának alapjait, módszertani lehetőségeit, a vizuális nevelés tevékenységi területeink óvodapedagógiában alkalmazható lehetőségeit.</p> <p>Ismerjék a tevékenységek műfaji, technikai sajátosságait, szerezzenek jártasságot a gyakorlati kivitelező, alkotó folyamatok megoldásában.</p> <p>Legyenek képesek a differenciáló pedagógia szemléletével azonosulni és a különböző vizuális képességű és irányultságú gyermekek szükségletei szerint alakítani nevelési programjukat.</p> <p>A vizuális kultúra területén legyenek nyitottak a korszerű szakmai ismeretek befogadására, gyarapítására, kiteljesedésére.</p> <p>Fejlődjön kommunikációs képességük, önismeretük, mely szolgálja az óvodai bábjáték módszertanának elsajátítását, átadását, irányítását.</p> <p>Ismerjék a hagyományos tárgy és környezetkultúra sajátosságait, értékeit tudják beépíteni a vizuális nevelői munkájukba.</p> <p>Ismerjék az esztétikus környezetalakítás összetevőit, a harmonikus és inger gazdag érzelmi nevelés alapfeltételeit. Szerezzenek alapvető jártasságot a népművészeti és iparművészeti alkotások alapvető stílusjegyeinek felismerésében.</p> <p>Ismerjék meg a legjelentősebb magyar népművészeti ágakat, területeket és technikákat. Rendelkezzenek történeti ismeretekkel, különböző tájegységek és népek tárgy és környezeti kultúrájáról, melyek segítik a kollektív és a személyes identitást kifejező közlések lehetőségeit és elősegítik a korszerű ismeretek befogadását.</p> <p>Fejleszteni a hallgató esztétikai értékszempontját, a hagyományos tárgy és környezetkultúra iránti fogékonyságát. A hagyományos értékek beépítésének elsajátíttatása az óvodai vizuális tevékenységek gyakorlatába.</p> <p>A TANTÁRGY PROGRAMJA, MEGSZEREZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <p>Legyenek képesek a gyermek vizuális nevelési feladatait ellátni az óvodában.</p> <p>Tudjon projekt tevékenységet felépíteni, ismerje a tervezésének szakaszait, és legyen képes megvalósulásának lépcsőit és inspirációit szemléletes formában dokumentálni.</p> <p>Alakuljon ki olyan szakmai, elméleti, gyakorlati tudás, melynek birtokában az életkori sajátosságoknak megfelelően segíti kibontakozni a gyermekek képi kifejezőmódját.</p> <p>Legyen képes az egyénre szabott képességfejlesztésre, tudja helyesen megítélni az életkori sajátosságoktól való eltéréseket és problémákat.</p> <p>Közvetítsen helyes, esztétikus életmód mintát a gyerekek és azok környezete felé.</p> <p>Tudja kifejezésre juttatni, megvalósítani és alkalmazni az esélyegyenlőség elvét a mindennapok pedagógiai gyakorlatában.</p>					

KÖTELEZŐ IRODALOM:

- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, Bp., 1996.
Bálványos H.: -Sánta L.: Vizuális megismerés, kommunikáció, Balassi Kiadó Bp., 1997.
Bakos-Bálványos-Preizinger-Sándor: Vizuális nevelés pedagógiája, Balassi Kiadó, Bp., 2000.
Benkőné Zsemlye Erzsébet: Adatok a 4-8 éves gyermekek személyiségvizsgálatához rajzvizsgálatok alapján, Pszichológiai Tanulmányok VI. Akadémiai Kiadó, Bp. 1964.
Kárpáti Andrea: Firkák, formák, figurák, Dialóg Kiadó Bp., 2001.
Szentirmai László: Bábécé, Fabula Bt. 2000.
Domanovszky György: A magyar nép díszítőművészete Akadémiai Kiadó Bp., 1981.
Hofer T.- Fél E.: Magyar Népművészet Corvina Kiadó Bp., 1975.
Tarján Gábor: Folklor, népművészet, népies művészet. Tankönyvkiadó, Bp. 1991.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Kondacs Mihályné: Vizuális nevelés az óvodában, Szerzői kiadás, Szarvas, 1994.
Mérei E.: -Binét A.: Gyermeklélektan, Gondolat Kiadó Bp., 1985
Domokos Imre: A látás iskolája, Corvina Kiadó Bp., 1977.
Porkolábné Balogh Katalin: Kudarccal az iskolában, Alex typo, 1998.
Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás, Tankönyvkiadó, Bp., 1980.
Lakatos Lilla: Rongybaba
Kádasi É.: -Kardos M.: Kerámia, Múzsák, Bp., 1998.
Baktay-Koltai: Beszélő tárgyak Tankönyvkiadó, 1989.
Kepes György: A látás nyelve, Gondolat Kiadó Bp., 1979.
Farkas A. _ Grebnár V.: Vizuális művészetek pszichológiája, Nemzeti Tankönyvkiadó Bp., 1997.
Bálványos H: Esztétikai művészeti ismeretekre nevelés, Balassi Kiadó Bp., 1997.
Rudolf Armheim: A vizuális élmény, Gondolat Kiadó Bp., 1979.
Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban, Veritas Győr, 1995.
Gerő Zsuzsa: Gyermekrajzok esztétikuma, Akadémiai Kiadó Bp., 1974.
Kárpáti Andrea: Vizuális kommunikáció, Dialóg Kiadó Bp. 1996.
Szappanos István: Módszertani példatár, KFK Kecskemét, 2001.

TO0217			VIZUÁLIS NEVELÉS ÉS MÓDSZERTANA III.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:</p> <p>Az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő vizuális nevelői kompetenciák, attitűd kialakítása. A vizuális műveltséganyag közvetítésével és tevékenységekben való elmélyítésével az esztétikum iránti fogékonyság és helyes értékítélet kialakítása.</p> <p>A fejlődés lélektani ismeretek tükrében ismerjék a gyermeki képi ábrázolás sajátosságait és kibontakozásának lehetőségeit és feltételeit</p> <p>Sajátítsák el a vizuális műveltség pedagógiájának alapjait, módszertani lehetőségeit, a vizuális nevelés tevékenységi területeink óvodapedagógiában alkalmazható lehetőségeit.</p> <p>Ismerjék a tevékenységek műfaji, technikai sajátosságait, szerezzenek jártasságot a gyakorlati kivitelező, alkotó folyamatok megoldásában.</p> <p>Legyenek képesek a differenciáló pedagógia szemléletével azonosulni és a különböző vizuális képességű és irányultságú gyermekek szükségletei szerint alakítani nevelési programjukat.</p> <p>A vizuális kultúra területén legyenek nyitottak a korszerű szakmai ismeretek befogadására, gyarapítására, kiteljesedésére.</p> <p>Fejlődjön kommunikációs képességük, önismeretük, mely szolgálja az óvodai bábjáték módszertanának elsajátítását, átadását, irányítását.</p> <p>Ismerjék a hagyományos tárgy és környezetkultúra sajátosságait, értékeit tudják beépíteni a vizuális nevelői munkájukba.</p> <p>Ismerjék az esztétikus környezetalakítás összetevőit, a harmonikus és inger gazdag érzelmi nevelés alapfeltételeit. Szerezzenek alapvető jártasságot a népművészeti és iparművészeti alkotások alapvető stílusjegyeinek felismerésében.</p> <p>Ismerjék meg a legjelentősebb magyar népművészeti ágakat, területeket és technikákat. Rendelkezzenek történeti ismeretekkel, különböző tájegységek és népek tárgy és környezeti kultúrájáról, melyek segítik a kollektív és a személyes identitást kifejező közlések lehetőségeit és elősegítik a korszerű ismeretek befogadását.</p> <p>Fejleszteni a hallgató esztétikai értékszemléletét, a hagyományos tárgy és környezetkultúra iránti fogékonyságát. A hagyományos értékek beépítésének elsajátíttatása az óvodai vizuális tevékenységek gyakorlatába.</p> <p>A TANTÁRGY PROGRAMJA, MEGSZEREZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <p>Legyenek képesek a gyermek vizuális nevelési feladatait ellátni az óvodában.</p> <p>Tudjon projekt tevékenységet felépíteni, ismerje a tervezésének szakaszait, és legyen képes megvalósulásának lépcsőit és inspirációit szemléletes formában dokumentálni.</p> <p>Alakuljon ki olyan szakmai, elméleti, gyakorlati tudás, melynek birtokában az életkori sajátosságoknak megfelelően segíti kibontakozni a gyermekek képi kifejezőmódját.</p> <p>Legyen képes az egyénre szabott képességfejlesztésre, tudja helyesen megítélni az életkori sajátosságoktól való eltéréseket és problémákat.</p> <p>Közvetítsen helyes, esztétikus életmód mintát a gyerekek és azok környezete felé.</p> <p>Tudja kifejezésre juttatni, megvalósítani és alkalmazni az esélyegyenlőség elvét a mindennapok pedagógiai gyakorlatában.</p>					

KÖTELEZŐ IRODALOM:

- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, Bp., 1996.
Bálványos H.: -Sánta L.: Vizuális megismerés, kommunikáció, Balassi Kiadó Bp., 1997.
Bakos-Bálványos-Preizinger-Sándor: Vizuális nevelés pedagógiája, Balassi Kiadó, Bp., 2000.
Benkőné Zsemlye Erzsébet: Adatok a 4-8 éves gyermekek személyiségvizsgálatához rajzvizsgálatok alapján, Pszichológiai Tanulmányok VI. Akadémiai Kiadó, Bp. 1964.
Kárpáti Andrea: Firkák, formák, figurák, Dialóg Kiadó Bp., 2001.
Szentirmai László: Bábécé, Fabula Bt. 2000.
Domanovszky György: A magyar nép díszítőművészete Akadémiai Kiadó Bp., 1981.
Hofer T.- Fél E.: Magyar Népművészet Corvina Kiadó Bp., 1975.
Tarján Gábor: Folklor, népművészet, népies művészet. Tankönyvkiadó, Bp. 1991.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Kondacs Mihályné: Vizuális nevelés az óvodában, Szerzői kiadás, Szarvas, 1994.
Mérei E.: -Binét A.: Gyermeklélektan, Gondolat Kiadó Bp., 1985
Domokos Imre: A látás iskolája, Corvina Kiadó Bp., 1977.
Porkolábné Balogh Katalin: Kudarccal az iskolában, Alex typo, 1998.
Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás, Tankönyvkiadó, Bp., 1980.
Lakatos Lilla: Rongybaba
Kádasi É.: -Kardos M.: Kerámia, Múzsák, Bp., 1998.
Baktay-Koltai: Beszélő tárgyak Tankönyvkiadó, 1989.
Kepes György: A látás nyelve, Gondolat Kiadó Bp., 1979.
Farkas A. _ Grebnár V.: Vizuális művészetek pszichológiája, Nemzeti Tankönyvkiadó Bp., 1997.
Bálványos H: Esztétikai művészeti ismeretekre nevelés, Balassi Kiadó Bp., 1997.
Rudolf Armheim: A vizuális élmény, Gondolat Kiadó Bp., 1979.
Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban, Veritas Győr, 1995.
Gerő Zsuzsa: Gyermekrajzok esztétikuma, Akadémiai Kiadó Bp., 1974.
Kárpáti Andrea: Vizuális kommunikáció, Dialóg Kiadó Bp. 1996.
Szappanos István: Módszertani példatár, KFK Kecskemét, 2001.

TK0509			VIZUÁLIS NEVELÉS I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	szeminárium	évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció tevékenységeinek gyakorlatában feltárni az objektív törvényszerűségeket.

Olyan változatos gyakorlati tevékenységeket programozni, amelyek során a hallgató saját élményein, tapasztalatain és következtetésein keresztül jut el a vizuális megismerés és kommunikáció törvényszerűségeinek elméletben rendszerezett ismereteihez.

Az eltérő iskolázottságból származó hátrányok kiegyenlítése.

A vizuális problémák gyakorlati megismerésén át, átfogni a vizuális kommunikáció változatait.

A gyakorlati feladatok megoldásaival kialakítani a vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció gyakorlásához szükséges ismeretek, jártasságok, alapkészségek, valamint képességek biztos bázisát.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- Alapfokú kompozíciós gyakorlatok, a vizuális nyelv alapelemei: pont, vonal, folt.
- Képről kép, a képi elemzés és transzpozíció gyakorlatai.
- Nonfiguratív kompozíciós gyakorlatok
- Egyszerű geometrikus és természeti formák ábrázolása. Imitatív gyakorlatok. Látványanalízis, közlési aspektusok: redukció és szelekció.
- Vizuális problémák elemzése és gyakorlati elmélyítése. Fény- árnyék- forma, - tónus, - szín, színelmélet. Kifejezés és ábrázolás gyakorlata.
- Plasztikai gyakorlatok, az agyag alakításának lehetőségei. Tárgy-forma gyakorlatok.
- Ábrázolási konvenciók alkalmazási gyakorlatai síkon és térben.
- Papír, textil, természetes, hagyományos anyagok alakítási lehetőségei. Technikai kísérletek.
- Személyes kifejezési gyakorlatok.
- Kollektív kifejezés, tárgy – forma – funkció összefüggései, tárgy és díszítmény kérdése.
- A hallgató legyen képes a vizuális jelenségek képi megjelenítésére az alapvető közlési formákban és technikákban, a vizuális kommunikáció egyre szélesebb eszköztárának ismeretében.
- Ismerje a hagyományos ábrázolási és alakítási módokat.
- Legyen képes vizuális jelenségekhez való hangulati- érzelmi viszonyát kifejezni az alapvető közlési formákban és technikákban.
- Tudjon egy vizuális problémát értelmezni és tanulmányozni. Tudja alkalmazni az éppen alkalmas ábrázolási konvenciót.
- Tudjanak komponálni formában, színben, anyagban és különböző nem hagyományos technikákban.

- Legyen jártas néhány elemi tárgyformálási technikában. Legyenek tisztában az anyagszerűség és stílusegység kérdésével, az anyagok alakíthatóságával és tudjanak technikailag problémamentesen kivitelezni.
- Legyen jártas kifejező művészi alkotás vizuális elemzésében, transzpozíciójában. Ismerjen redukciós és szelekciós technikákat.

SZAKIRODALOM:

1. Bálványos -Sánta: Vizuális megismerés, kommunikáció, Balassi Kiadó, Bp., 1997.
2. Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás. Tankönyvkiadó, Bp., 1980.
3. Szalontai György: Vizuális nevelés, Tárogató Kiadó, Bp. 1994

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Szalai Zoltán: A kockától az aktig. Corvina, Bp., 1974.
- Rudolf Armheim: A vizuális élmény, Gondolat Kiadó, Bp., 1979.
- Kepes György: A látás nyelve Gondolat, Kiadó Bp., 1979.
- Lantos Ferenc: Képekben a világ, Tankönyvkiadó, 1994.
- Sándor Zsuzsa: A vizuális nyelv képi világa, Miskolci Egyetemi Kiadó, Sárospatak, 2003.
- Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban, Veritas Győr, 1995.
- Ihász Zsuzsa: Művészeti technikák könyve, Helikon, Budapest, 1998.

TO0214			ZENEIRODALOM		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
5	30	2	2	szeminárium	évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: tudatosítsa a főbb zenei stíluskorszakokat és jellemző énekes szemelvényeit; ismertesse meg a zeneirodalom óvodai zenehallgatásra szánt szemelvényeit; tegye lehetővé zeneművek zenei-formai elemzésével a zeneelméleti-zeneirodalmi ismeretek bővítését; tegye képessé új műzenei szemelvények stílushű énekes és hangszeres előadására; kapcsolódó zeneirodalmi ismeretek elsajátítására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Zenetörténeti-és irodalmi ismeretek a középkor és a reneszánsz egy- és többszólamú zenéje, műfajai, zeneszerzői; a barokk, bécsi klasszikus, romantikus zene stílusjegyei, szerzői, jellegzetes műfajai; a XX. század néhány ismertebb zeneszerzője, nagy magyar és külföldi mesterei. Óvodai alkalmazhatóság felismerése és megvalósítása</p>					
<p>KÖTELEZŐ IRODALOM: Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában Alsó tagozatos zenei tankönyvek zenehallgatásra szánt anyagai Lukin László – Ugrin Gábor: Ének-zene Gimnázium I-III. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. több kiadás</p> <p>AJÁNLOTT IRODALOM: Frank Oszkár: Zeneesztétika – zeneirodalom Orfeusz - sorozat Brockhaus-Riemann: Zenei Lexikon</p>					